Revista

"Educație fără frontiere"

Nr.5

Asociația Transformarea prin Formare

ISBN978-606-791-674-4

De la formal la informal, de la tradiții la consumarism

Tatiana SAVU, Președinte, Asociația Transformarea prin Formare

Dincolo tradiție, kitsch și consumarism, mărțișorul românesc a devenit o formă de comunicare. Indiferent de forma mărțișorului, fiecare îl cumpără și îl oferă, nu doar ca gest, ci și ca formă de comunicare. În copilărie îmi plăcea nespus să îl ofer colegelor, dar, desigur, și să primesc. Și eram încântată de modelele cumpărate de mama și mătușa mea, dorind să ofer ceva deosebit, fără să știu, pe atunci, semnificația fiecăruia. La facultate era super încântată, era patru fete și douăzeci și cinci de băieți în grupa noastră, plus mulți băieți în celelalte grupe, astfel că eram că un general de armată, tot pieptul îmi era plin cu mărțișoare și le purtam cu mare drag. De douăzeci si șase de ani, cel mai frumos mărțișor nu îl mai port la piept, ci în piept, fiind fiul meu.

La invitația ISJ Buzău și împreună cu acesta, am organizat o nouă Conferință, care, nu doar să aibă legătură cu mărțișorul și copiii de oriunde, dar și cu partenerul nostru din Turcia, Asociația ROMKADEM, astfel ca am îmbinat șnurul alb-roșu al mărțișorului românesc cu "ochiul" care ne apară de deochi, din cultura turcă. Iar ziua de 1 Martie să fie una a relaxării, bucuriei, a surprizei de a primi un cadou simbolic, a armoniei, în perfectă consonanță cu anotimpul speranțelor: primăvara. Pe scurt: o conferință informală, lăsând formalul de zi cu zi pentru activitățile de la serviciu.

Dincolo de legende, cele mai frumoase povești și exemple ni le oferă copiii:

"- De ce ai ales un mărțișor special pentru Petra?
- Pentru că îmi place de ea, e politicoasă, e frumoasă
- Și i-ai zis că îți place de ea?
- Nu, o iubesc în secret"

O legendă a mărțișorului spune că, în prima zi a lunii martie, o fata frumoasă, numită Primăvara se plimba prin pădure și a văzut în zăpadă un ghiocel înflorit. A început să dea zăpada la o parte. O alta fată, numită Iarna, s-a supărat și a suflat un vânt rece care a înghețat ghiocelul. Primăvara l-a acoperit cu mâinile sale, ca să-l încălzească, și s-a agățat de niște spini, o picătură de sânge a curs peste ghiocel, a topit zăpada de pe el, iar el a reînviat. Astfel câștigă Primăvara bătălia cu Iarna, în fiecare an, iar victoria acesteia este marcată prin îmbinarea celor două culori – alb și roșu. Nu întâmplător, multe din mărțișoarele care se vând și se poartă la piept sunt sub forma unui mărțișor.

În ultimii ani, tradiția oferirii și purtării mărțișoarelor în luna martie s-a răspândit în multe comunități și în mai multe țari, fiind văzută ca un gest de a aduce noroc, prosperitate și bucurie. Se spune că Mărțișorul trebuie purtat în piept sau la mână până când primăvara se încheie, moment evidențiat de diverse evenimente cum ar fi înflorirea cireșilor, cântatul cucului sau sosirea berzelor. Atunci trebuie să agățați mărțișorul într-un pom fructifer, într-un trandafir sau în primul pom înflorit pe care îl vezi. Se spune că așa va fi anul tău, înflorit, îmbelșugat și norocos. Să îl avem cu toții!

Copii, martisoarele din viața mea

Elena MANTU (Munever Canan ZEYTINCI),
Președinte Asociația ROMKADEM

Eu n-am avut o copilărie fericită, eu n-am primit mărțișoare și nici nu aveam ce să le ofer copiilor de la grădiniță sau școala din sat. Nu vreau să mă victimizez și nici nu vreau să impresionez. Cei care au avut interes pentru cartea mea și i-au înțeles mesajul îmi știu povestea. Cartea mea nu e cartea scrisă de o profesionistă. Eu nu sunt nici jurnalist, nici nu am pregătire literară, însă am scris povestea mea, simplu și fără pretenții, și mi-am dorit să transmit tuturor mamelor că, oricât de mari le-ar fi greutățile, să nu se gândească să-și abandoneze copii.

Eu n-am avut o mama, am pierdut-o, brutal, când aveam doar 5 ani, moment în care au început toate traumele mele. Singura mea rază de lumina au fost copii mei, care, în momentul în care au apărut, au dat sens existenței mele. Știu că poate mulți m-ar întreba, așa cum mă întrebau și acolo, de ce nu m-am întors în țara mea. Răspunsul meu este acesta: Nu este greu să aduci pe lume un suflet, dar este foarte greu să fii lângă el tot timpul, la bine și la greu. Nu am vrut să-mi las fata și băiatul singuri, fără milă de mama, crescuți doar de tatăl lor.

Copiii mei sunt mari acum: băiatul, e absolvent a două faculati, iar fata e masterandă, iar când a finalizat studiile liceale, s-a clasat în primii 40 de elevi, din toată Turcia, Indiferent cât de greu mi-a fost, toată energia mea s-a concentrat pe creșterea și educația copiilor. Iar cei care mi-ați citit cartea, sau o să o citiți, o să înțelegeți ce viață am trăit. Sunt familii echilibrate care nu reușesc să își crească echilibrat copiii, copii care merg pe ale drumuri, iar părinții privesc neputincioși. Mi-aș fi droit să primesc și eu, când eram copil, mărțișoare, dar viață nu a fost blanda cu mine. Iată că acum pot și să primesc și pot și să ofer, iar la această frumoasă conferință, mi-a făcut mare plăcere să fac parte din echipa care a oferit un mărțișor româno-turc (chiar dacă îl întâlnim foarte mult în cultură turcă, se spune că e un simbol de pe vremea grecilor antici sau chiar al egiptenilor). Indiferent de câte mii de ani datează, se spune că cel mai bine e să îl purtăm cât mai aproape de inimă, zona cea mai vulnerabilă atacurilor energetice.

Cu amulete sau fără, indiferent ce fel de viață aveți, nu va lăsați copiii singuri pe lume. Doar luptând, cu ei și pentru ei, puteți învinge totul.

Copilul – mărțișorul școlii

Profesor Ionela Văduva,
Grădinița cu Program Prelungit „Mihai Eminescu” Târgu Jiu

„Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” Maria Montessori

Unul dintre principiile educației incluzive este: „Școala pentru copil, în loc de copil pentru școală”, principiu care se poate aplica și în învățământul de masă.

Este o expresie care poate reflecta ideea că școala ar trebui să fie un loc adaptat nevoilor și intereselor copiilor, nu doar un spațiu unde aceștia sunt forțați să se conformeze unor așteptări rigide sau unor programe care nu țin cont de individualitatea lor. În acest sens, școala ar trebui să fie un mediu care sprijină dezvoltarea holistică a copiilor, încurajând curiozitatea, creativitatea și învățarea activă.

Totodată, este un concept care pune accentul pe importanța înțelegerii copiilor și crearea unui cadru educațional în care aceștia să se simtă în siguranță, motivați și inspirați să învețe.

Astfel, școala ar trebui să se adapteze nevoilor fiecărui copil, să stimuleze învățarea prin metode interactive, și să-i ajute să-și dezvolte abilități pentru viața de zi cu zi, nu doar pentru performanța academică.

„Copilul – mărțișorul școlii” este o metaforă frumoasă care subliniază importanța copilului în cadrul educațional, comparându-l cu un simbol tradițional al primăverii, al reînnoirii și al unor noi începuturi. Mărțișorul este un semn al veseliei, al speranței și al echilibrului, iar în acest context, copilul reprezintă esența vie și vibranta a școlii. Fiecare copil este un dar prețios, cu un potențial unic care poate să înflorească în mediul educațional potrivit.

Această idee poate reflecta viziunea că școala ar trebui să pună în centru copilul, să-l ajute să-și descopere talentele, să-l sprijine în dezvoltarea personală și să-i ofere oportunități de a învăța și de a crește într-un mediu care îi hrănește curiozitatea și creativitatea.

Așa cum mărțișorul aduce speranță și frumusețe în fiecare an, și copilul poate aduce prospețime și energie în școală, făcând din educație o experiență plină de sens și valoare.

Bibliografie: Vrăsmaș E., Vrăsmaș T., „Pe drumul spre educația incluzivă în România”, Editura Universitaria, 2022

ZÂNELE VESTITOARE IUBIRII DIN FAMILIA MEA – simbolul primăverii mele din fiecare zi

Maria-Mirabela Ardeleanu – prof. înv. primar

Școala Gimnazială Nr. 11, Buzău

,, Eu sunt copilul. Tu ţii în mâinile tale destinul meu. Tu determini, în cea mai mare măsură, daca voi reuşi sau voi eşua în viaţă. Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrept spre fericire. Educă-ma, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume!,, (Child' s Appeal)

Sosirea anotimpului primăvara, la fel ca şi venirea copilului pe lume într-o familie este o minune, de la Dumnezeu, este o reînviere la tot ce înseamnă iubire, blândeţe, responsabilitate, adaptare - menite să ofere clipe de neuitat. Copilul este fiinţa ce ne însenineză viaţa în fiecare moment al vieţii nostre, chiar şi atunci când lucrurile nu merg spre direcţia pe care ne-o dorim, este simbolul primăverii din fiecare zi, indiferent de anotimpul în care ne aflăm.

Primăvara este anotimpul care marchează tranziţia de la iarnă spre vară, înseamnă renaşterea naturii, a vieţii şi a societăţii. Peste tot este viaţă, bucurie, veselie, prosperitate. Păsarile ne încantă cu trilurile lor şi îşi construiesc cuibul, insectele zboară şi zumzăie, pomii înfloresc, câmpul înverzeşte, florile ne îmbie cu mirosuri proaspete alese şi coloritul lor, iar ogoarele răsună de zgomotul provocat de tractor. La fel şi naşterea unui prunc, înseamna înflorirea familiei, bucurie, el este mărtişorul plămădit, cu dragoste şi putere divină, dintre un bărbat şi o femeie. Dumnezeu le încredinţează părinţilor o fiinţă omenească care înmulţeşte desăvârşirea dragostei conjugale.

Asa cum bine ştim, cu toţii, copilăria este o etapă unică în viaţa noastră, plină de bucurie,aventuri, descoperiri şi joc. A fi copil înseamnă râs în hohot, iubire necondiţionată, iertare, plâns cu, şi fără motiv, giumbuşlucuri mii, a trăi fără griji, a desena viaţa în mii şi mii de culori, inocenţă şi curiozitate, visuri fără limite şi puritate, armonie, binecuvântarea familiei ...

Personal, mă consider o mămică împlinită, care are 2 simboluri ale primăverii, motiv pentru care, la noi, în familie, este primăvară în orice clipă, vestestindu-ne reciproc dragostea, grija şi căldura, zi şi noapte.Este de neexprimat în cuvinte ceea ce simţim si trăim, ştim doar că toate aceste trăiri, le datorăm bunului Dumnezeu şi că trebuie să îi mulţumim întotdeauna.În familie, copilul îşi satisface nevoile sale primare, îşi investeşte resursele emoţionale şi îşi manifestă sentimentele, aceasta fiind mediul esenţial pentru dezvoltarea sa armonioasă.

Copiii crescând, pentru a deveni, mâine, adulţii de care are societatea de nevoie trebuie să fie educaţi şi formaţi de familie şi scoală, după nişte valori, principii şi standarde fundamentale.Nouă, părinţilor, ne revine responsabilitatea de a găsii cheia succesului de a creşte copiii frumos, echilibrat şi fericiţi – să ne fie mărţişoare în fiecare zi, indiferent de anotimp.Iubirea noastră, comunicarea, răbdarea, disponibilitatea, îi ajută să se înalţe sau să îşi limiteze potenţialul.

Deci, trebuie să păstram vie amintirea copilăriei, să ne întoarcem privirea, să zâmbim în fiecare zi şi nu uităm că simbolul primăverii trebuie să îl purtăm zilnic în inimile nostre – copiii noştri, cele mai de preţ mărţişoare, de ieri, astăzi şi de mâine…

Eu port măţişorul în suflet - în fiecare clipă a vieţii mele, şi în piept - în luna renaşterii naturii…

Copilul- nucleul universului

Prof. Anca Lia Svetlana

Școala Gimnazială comuna Buda,jud. Buzău

Copiii reprezintă pilonul central al oricărei familii și, implicit, al societății în ansamblul său. Ei sunt purtătorii viitorului, cei care vor modela lumea de mâine prin ideile, valorile și acțiunile lor. Rolul lor în dezvoltarea familială și socială este unul complex și esențial, iar responsabilitatea de a le asigura un mediu propice dezvoltării armonioase revine atât familiei, cât și societății în ansamblul său.

Rolul copiilor în dezvoltarea familiei

Copiii aduc bucurie, speranță și un sentiment de împlinire în viața de familie. Prezența lor transformă relația dintre parteneri, adăugând un nou nivel de profunzime și responsabilitate. Ei reprezintă o sursă constantă de învățare pentru părinți, provocându-i să-și reevalueze prioritățile și să-și dezvolte abilități noi.

- **Consolidarea legăturilor familiale:** Copiii creează legături puternice între membrii familiei, consolidând sentimentul de apartenență și unitate. Activitățile comune, momentele de joacă și sprijinul reciproc contribuie la crearea unei atmosfere familiale armonioase.
- **Transmiterea valorilor și tradițiilor:** Copiii sunt principalii beneficiari ai valorilor și tradițiilor transmise de la o generație la alta. Prin intermediul lor, moștenirea culturală și familială este păstrată și perpetuată.
- **Stimularea dezvoltării personale:** Copiii îi inspiră pe părinți să devină versiuni mai bune ale lor, motivându-i să-și dezvolte răbdarea, empatia și capacitatea de a iubi necondiționat.

Rolul copiilor în dezvoltarea societății

Copiii sunt viitorii cetățeni, lideri și inovatori ai societății. Investiția în educația și bunăstarea lor reprezintă o investiție în viitorul națiunii.

- **Capitalul uman al viitorului:** Copiii reprezintă capitalul uman al unei țări. O educație de calitate și o dezvoltare sănătoasă le oferă oportunitatea de a-și atinge potențialul maxim și de a contribui la progresul societății.
- **Promovarea valorilor democratice:** Educarea copiilor în spiritul valorilor democratice, cum ar fi respectul pentru diversitate, toleranța și responsabilitatea civică, este esențială pentru consolidarea unei societăți democratice și incluzive.

- **Inovație și progres:** Copiii sunt o sursă inepuizabilă de creativitate și inovație. Prin ideile și perspectivele lor proaspete, ei pot contribui la găsirea de soluții inovatoare la problemele complexe ale societății.

Obligațiile familiei și ale societății față de copii

Atât familia, cât și societatea au obligația de a asigura un trai decent și o educație de calitate pentru copii.

- **Obligațiile familiei:**
  - Asigurarea unui mediu familial sigur și stabil, în care copiii să se simtă iubiți și protejați.
  - Satisfacerea nevoilor de bază ale copiilor, cum ar fi hrană, îmbrăcăminte, locuință și îngrijire medicală.
  - Oferirea unei educații adecvate, care să le dezvolte abilitățile cognitive, emoționale și sociale.
  - Transmiterea valorilor morale și etice, care să-i ghideze în viață.
- **Obligațiile societății:**
  - Crearea unui cadru legislativ și instituțional care să protejeze drepturile copiilor.
  - Asigurarea accesului egal la educație și servicii de sănătate pentru toți copiii, indiferent de originea lor socială sau etnică.
  - Combaterea sărăciei și a discriminării, care afectează negativ dezvoltarea copiilor.
  - Promovarea unei culturi a respectului pentru drepturile copiilor.

Cadrul legislativ

- **Legea educației naționale:** stabilește principiile și obiectivele sistemului educațional, asigurând accesul egal la educație pentru toți copiii.
- **Convenția ONU cu privire la drepturile copilului:** stabilește drepturile fundamentale ale copiilor, cum ar fi dreptul la viață, la educație, la sănătate și la protecție împotriva abuzului și exploatării.
- **Statutul Familiei**: reglementează relațiile dintre membrii familiei, stabilind drepturi și obligații în vederea asigurării unui mediu familial armonios și propice dezvoltării copiilor.

În concluzie, copiii reprezintă cea mai valoroasă resursă a unei societăți. Investiția în educația și bunăstarea lor este o investiție în viitorul nostru comun.

Copilul, mărțișorul familiei și al școlii

Prof. înv primar Antimir Nicoleta Eleonora-
Școala Gimnazială Gălbinași, Buzău

Mărțișorul, în tradiția populară românească, este un simbol al primăverii, al reînnoirii naturii și al echilibrului între forțele vieții și ale morții. Asemenea mărțișorului, simbol al norocului și speranței, copilul reprezintă cel mai prețios dar al familiei și al școlii, un suflet fragil, dar plin de energie, care își împletește firul vieții între educația primită acasă și cea oferită de dascăli.

La fel cum mărțișorul marchează venirea primăverii, copilul marchează în viața unei familii momentul unei noi etape, un nou început. La venirea unui copil, lumea întreagă pare să capete o altă semnificație: fiecare zâmbet și fiecare pas sunt motive de sărbătoare, iar fiecare zi petrecută alături de el devine un dar de neprețuit.

Părinții au un rol esențial în dezvoltarea copilului, fiind primii lui profesori. Conform studiilor de specialitate, implicarea activă a părinților în educația copiilor contribuie semnificativ la succesul acestora în viața școlară și socială (Golu, 2005). Într-un mediu familial armonios, copilul capătă încredere în sine și dezvoltă abilități esențiale pentru viitor.

Dacă familia este prima școală, atunci școala devine a doua familie. Aici, copilul își desăvârșește personalitatea și își descoperă pasiunile, talentele și potențialul. Profesorii joacă un rol esențial în ghidarea copilului spre cunoaștere, oferindu-i nu doar informații, ci și modele de comportament și sprijin emoțional.

Învățătorii și profesorii sunt asemenea firelor alb-roșii ale mărțișorului: pe de o parte, fermitatea în stabilirea regulilor și exigența necesară formării unui caracter puternic, iar pe de altă parte, blândețea și răbdarea în înțelegerea nevoilor fiecărui elev. Studiile arată că un mediu educațional pozitiv și un profesor empatic pot influența semnificativ dezvoltarea intelectuală și emoțională a copilului (Piaget, 1972).

Într-o societate în continuă schimbare, copilul este elementul care rămâne constant, iar familia și școala sunt cele două piloni esențiali care sprijină această dezvoltare continuă. Așa cum mărțișorul aduce speranță primăverii, copilul aduce lumina unui viitor promițător atât în sânul familiei, cât și în cadrul școlii.

Familia și școala trebuie să colaboreze pentru a oferi copilului un mediu propice creșterii și învățării. Fiecare lecție învățată acasă trebuie să fie completată de cele învățate la școală, iar fiecare pas înainte făcut de copil trebuie să fie susținut cu dragoste și încredere. În acest fel, copilul devine mărțișorul ce aduce nu doar frumusețea primăverii, ci și rodul unei educații solide și al unei creșteri armonioase.

Copilul este puntea dintre familie și școală, elementul care dă sens ambelor medii educaționale. Așa cum un mărțișor este dăruit cu dragoste și speranță, la fel și copilul trebuie crescut și educat cu grijă, astfel încât să devină un adult responsabil și echilibrat. Prin efort comun, părinți și profesori contribuie la formarea unei generații care să ducă mai departe valorile autentice ale societății.

Golu, M. (2005). Psihologia dezvoltării umane. Editura Didactică și Pedagogică.
Piaget, J. (1972). Psihologia inteligenței. Editura Științifică.
Cucoș, C. (2006). Pedagogie. Editura Polirom.
Vrasmas, T. (2014). Copiii și educația incluzivă. Editura Universitară.

CARAVANA PRIETENIEI

Prof. BUNEA DIANA
Şcoala Gimnazială Nr. 7 Buzău

MOTTO:

„Şcolile să fie nimic altceva, decât ateliere pline de activitate. Numai astfel vor putea să probeze toţi, în propria lor practică, adevărul că: învăţând pe alţii ne învăţăm pe noi înşine.” (Jan Amos Comenius).

Într-o accepţiune generală, educaţia este procesul (acţiunea) prin care se realizează formarea şi dezvoltarea personalităţii umane. Educaţia este contiună. Ea începe din primele momente ale vieţii şi se încheie odată cu ea.

Parteneriatul educaţional tinde să devină un concept central pentru abordarea de tip curricular flexibilă şi deschisă a problemelor educative. În abordarea curriculară a educaţiei se identifică nevoia cunoaşterii, respectării şi valorizării diversităţii. Este vorba de o diversitate care presupune unicitatea fiecărei fiinţe umane şi multiculturalitatea. Amprenta culturală este importantă pentru că determină bogăţia diversităţii la nivelul grupului social. Parteneriatul educaţional se desfăşoară împreună cu actul educaţional propriu-zis. El se referă la cerinţa ca proiectarea, decizia, acţiunea şi colaborarea dintre agenţi educaţionali. Parteneriatul educaţional urmăreşte transformarea reală a elevilor în actori principali ai demersului educaţional, urmărindu-se atingerea unor obiective de natură formală, informală, socio-comportamentală.

În contextul unei societăţi care se schimbă apărând modificări de formă şi de fond, la nivelu ltuturor subsistemelor sale, învăţământului românesc trebuie să i se asume o nouă perspectivă asupra funcţionării şi evoluţiei sale. În cadrul acestei perspective parteneriatul educaţional devine o prioritate a strategiilor actuale, orientate către dezvoltarea educaţiei româneşti.

Cunoaşterea diferitelor aspecte ale vieţii din mediul rural/urban, stabilirea de relaţii sincere, acordarea de ajutor colegial, între copiii de la sat şi cei de la oraş sunt argumente ce susţin realizarea unui proiect, numit simbolic ”Caravana prieteniei” .Copiii din medii şcolare diferite nu cunosc nici aspectele pozitive, cu atât mai putin aspectele negative ale vieţii colegilorlor, astfel un parteneriat care sa cuprindă activităţi comune oferă multiple posibilităţi:

- Cunoaştea diferitelor aspecte ale vieţii din mediul rural/urban pentru copiii implicaţi în proiect;
- stabilirea de legături între copiii de la sat şi cei de la oraş;
- stimularea interesului şi a dorinţei de a se cunoaşteşi de a forma noi cercuri de prieteni;
- dezvoltarea spiritului de colaborare între copii, învederea realizării sarcinilor date.

Obiectivul programelor de dezvoltare/parteneriatelor este acela de a ajuta dezvoltarea psihică, emoţională şi socială a copiilor şi, pe termenlung, de a promova supravieţuirea copilului. Astfel, un parteneriat care vine in intamipinarea nevoilor copiilor are printre obiective :

- constituirea unui grup partenerial care să promoveze valori comune la nivelul partenerilor implicaţi în proiect;
- promovarea dialogului şi a comunicării între elevii şcolilor implicate în proiect;
- dezvoltarea cooperării şi colaborării între cadrele didactice din unităţi de învăţământ diferite;
- atragerea efectivă a elevilor în organizarea unor activităţi cu caracter extracurricular, diversificarea acestor activităţi şi mărirea numărului lor în viitor;
- cunoaşterea specificului vieţii din mediul rural/urban;
- realizarea unei colaborări între cadrele didactice ale şcolilor participante la parteneriat;
- organizarea de activităţi educative extraşcolare;

Fiecare copil este unic, iar educaţia trebuie să ţină cont de particularităţile individuale ale fiecărui copil. Rolul profesorului este extrem de mare în acest sens.

Educatorul este persoana care trebuie să ofere ocazii de dezvoltare fiecărui copil în parte, pentru că scoala este locul unde are loc procesul de dezvoltarea personalităţii ca parte componentă a educaţiei.

De aceea, formarea continuă a cadrelor didactice, a asistenţilor sociali şi a altor categorii de personal de îngrijire care, prin activitatea lor, trebuie să colaboreze cu părinţii în domeniul educaţiei şi îngrijirii copilului, este una dintre componentele psihopedagogice esenţiale în atingerea scopului propus.

„Menirea firească a şcolii nu este să dea învăţătură, ci să deştepte, cultivând destoiniciile intelectuale în mintea copilului, trebuinţa de a învăţa toată viaţa.” (Ioan Slavici)

Bibliografie:

- Culea , Laurenţia. - Curriculum pentru educarea timpurie – o provocare ? , Editura Diana, 2009
- Gutium I, Mămăligă M, Mumjiev G - Parteneriatul pas cu pas , Editura Fundaţia Internaţională pentru sisteme Electorale, Chişinău, 2000
- Velea , Luciana şi colaboratorii - Participarea elevilor în şcoală şi în comunitate, Ghid pentru profesori şi elevi, Editura Agata , 2006
- Vlăsceanu ,Gheorghe coord., Neculau , Adrian - Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului obligatoriu. Studiu deimpact, EdituraPolirom ,2002

Copiii, promotori ai propriilor drepturi

Prof. Dr. Felicia Elena Boșcodeală, Colegiul Național Pedagogic ”Spiru Haret” Buzău, cadru didactic asociat Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea București, filiala Buzău, tatufelicia@yahoo.com, fboscodeala@gmail.com

La data de 20 noiembrie 1989 Adunarea Generală a Națiunilor Unite a elaborat Convenția asupra Drepturilor Omului. Țara noastră a aderat la această Convenție un an mai târziu. Acest document prezintă și dezvoltă drepturile copiilor, în orice situație s-ar afla, acasă, la școală, în comunitate. Orice adult care lucrează cu copii, și nu numai, trebuie să știe de existența acestor drepturi, și, în caz de încălcare a drepturilor lor trebuie anunțate organele abilitate. Responsabilitatea de a garanta și promova drepturile copilului aparține autorităților publice locale.

În școală, la nivel primar și gimnazial tema drepturilor omului este studiată la disciplina Educație Civică(clasele III-IV), Educație Socială(V-VIII). În ciclul primar disciplina educație civică are la bază programa școlară aprobată din 2014, axată pe profilul de formare al absolventului de învățământ primar, care este în relație directă cu documentul referitor la competențele-cheie din 2006. Ca orice programă de actualitate cea de la educație civică se deschide cu o notă de prezentare care descrie documentele, europene și naționale pe baza cărora s-a format. Se urmărește inițierea[1] elevilor într-un comportament civic-moral, caracteristic unei societăți democratice. De aceea, este extrem de important ca activitățile de învățare propuse să ducă la formarea/dezvoltarea competențelor social-civice, pentru a-și cultiva valori morale ca solidaritate sau toleranță. În acest mod pot deveni cetățeni activi, implicați în prezentul și viitorul comunităților lor.

La gimnaziu disciplina educație socială se studiază în fiecare an, așa cum prevede planul cadru elaborat în 2016, cu o oră pe săptămână. Programa este structurată în felul următor: la clasa a V a- Gândire critică și Drepturile Copilului, la clasa a VI a-Educație Interculturală, la clasa a VII a-Educație pentru cetățenie democratică și la clasa a VIII a-Educație financiară. Fiecare disciplină are prevăzute competențe specifice și activități de învățare care trebuie să îl sprijine pe elev să își dezvolte competențele sociale, civice, și altele, cum ar fi cele de sensibilizare și exprimare culturală. Nota de prezentare a programei arată clar modul în care educația socială ajută la formarea celor opt competențe cheie pentru educația pe parcursul întregii vieți. [2]

Programa de clasa a V a educație socială este dedicată în special drepturilor copilului. Interesul pentru acestea s-a manifestat încă din epoca modernă, când au fost organizate primele activități ce susțineau protecție copilului împotriva neglijării, exploatării și violenței asupra acestora. Astfel, pe plan european perioada a fost marcată de înființarea unui număr important de instituții de ocrotire a copiilr și de tribunale pentru minori.

În perioada interbelică societățile internaționale au avut drepturile copilului ca temă importantă pe agenda zilnică. Societatea Națiunilor de exemplu, a adoptat Declarația de la Geneva în 1924, iar în perioada postbelică Organizația Națiunilor Unite a adoptat Declarația Drepturilor Copilului.[3]

Având în vedere existența acetor documente care precizează clar drepturile copilului, sunt de părere că prezentarea acetora prin disciplina Gândire critică și drepturile copilului la clasa a V a este oportună. Elevii sunt familiarizați încă de la clasele primare cu existența drepturilor. Prin activități de învățare sugestive elevii pot afla că nu întotdeauna copiii s-au bucurat de aceste drepturi, iar alții nici astăzi, dacă ne gândim, de exemplu la zone de conflict. Programa clasei a V a prevede prezentarea drepturilor elaborate de ONU, drepturi bazate pe valori și principii esențiale pentru dezvoltarea sănătoasă a copiilor.

---

[1] https://ghiduri.educred.ro/primar/educatie-civica

[2] https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2017/01/Educatie-sociala.pdf

[3] https://www.salvaticopiii.ro/sites/ro/files/2023-11/327ef3da-c4d0-4fff-9f76-8cbcd20fa8c1.pdf?lang=ro-RO

Ideea elaborării unui act care să aibă în vedere drepturile copilului îi aparție lui Eglantyne Jebb, care, în 1919, la Londra a înființat prima organizație neguvernamentală numită ”Salvați Copiii”. Scopul aceste organizații era acela de a interveni și în locurile în care copii nu erau protejați, iar drepturile copilului nu se respectau. Organizația își propunea să elaboreze programe prin care să fie combătută fometea și să se asigure asistență medicală pentru copii.

În deciziile pe care adulții le iau cu referie la copii trebuie să aibă în vedere doar interesul acestuia. Profesorii, părinții, tutorii legali, adulții în general, care trebuie să decidă la un moment dat, ar trebui să aibă în vedere doar interesul copilului, și să respecte drepturile acestuia. Iată de ce, după Al Doilea Război Mondial, când tot mai multe organizații internaționale au pus problema respectării drepturilor copilului, mai multe personalități și lideri de opinie au subliniat faptul că și copii trebuie implicați în luarea unor decizii importante din viața lor.

Programa elaborată pentru disciplina educație socială, clasa a V a propune o serie de sugestii metodologice care să contribuie la formarea/consolidarea competențelor prevăzute pentru clasa respectivă. Câteva din drepturile prezentate: dreptul la viață, dreptul la identitate, dreptul la familie, dreptul la educație, dreptul la sănătate, dreptul la joc și activități recreative, dreptul la protecție împotriva violenței, abuzului și exploatării, dreptul la securitate și protecție socială, dreptul la viață privată, dreptul la opinie și liberă exprimare, dreptul la un mediu curat, etc.[4] Fiecare din acestea este explicat pe înțelesul copiilor si pe site ul UNICEF.

Bibliografie:

https://ghiduri.educred.ro/primar/educatie-civica
https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2017/01/Educatie-sociala.pdf
https://ro.wikipedia.org/wiki/Abuz_asupra_copilului#Categoria_4:_exploatarea
https://ro.wikipedia.org/wiki/Declara%C8%9Bia_de_la_Geneva_din_1924_privind_Drepturile_Copilului
https://www.salvaticopiii.ro/sites/ro/files/2023-11/327ef3da-c4d0-4fff-9f768cbcd20fa8c1.pdf?lang=ro-RO
https://www.salvaticopiii.ro/

[4] https://www.unicef.org/romania/ro/documents/conven%C5%A3ia-na%C5%A3iunilor-unite-cu-privire-la-drepturile-copilului

SUPORTUL FAMILIEI ȘI AL ȘCOLII ÎN ADAPTAREA PSIHO-SOCIALĂ A ADOLESCENȚILOR

Laura VÎJE, Prof. Preuniversitar Drd.
Universitatea de Stat Moldova, Școala Doctorală, Chișinău
ORCID: 0009-0009-4406-9011
laura2020vije@gmail.com

Rezumat: Acest articol propune să ilustreze importanța suportului familiei și al școlii, pe care se bazează adoptarea unui tânăr în integrarea psiho-socială. Atât de indispensabilă de viața cotidiană, atitudinea reprezintă „un sistem de repere utile sau inutile, dezirabile sau indezirabile'' [https://w.w.w.creeaza.com, 03.02.2024]. Atitudinea constituie efectul suportului familiei către tânăr, dar și din partea acestuia către familia lui și către societate, atât de elocventă în acțiunile și activitățile întreprinse inter-relațional. Cercetarea particularităților psiho-sociale pune în valoare dimensiunile, ce contribuie eficient la crearea și acceptarea comportamentului adolescentului, limitat de perioada tumultoasă și gălăgioasă a dezvoltării fizice și psihice. Ipotezele propuse pentru a măsura adaptarea psiho-socială au pornit de la constructele teoretice discutate de participanții la studiu, pe care le-am folosit ulterior arătând importanța existenței unui climat sigur și propice dezvoltării armonioase a unei personalități corespunzătoare societății de fapt, prin ajutorul ajustărilor impuse de familie și școală.

Cuvinte cheie: familie, comunicare, adaptare, adolescent, școală

Introducere:

Pentru a evalua cât mai corect adaptarea psiho-socială, e nevoie să ne îndreptăm atenția asupra zestrei ereditare a adolescentului, atât de importantă în a evalua corect situația sa de trai, dar și asupra mediului și a educației, impetuos necesare în identificarea percepțiilor sociale, culturale și economice, pentru stabilirea îmbunătățirii atitudinilor în activitatea de adaptare. Kant oferă personalității omului „statutul de finalitate al demersului moral și cultural, Omul fiind subiectul legii morale în virtutea autonomiei libertății lui" []. Noțiunile teoretice despre moralitate facilitează cele 3 niveluri sociale ale omului: conduita comportamentală socială, relațiile inter-umane și normele, valorile, principiile și ideile acumulate de adolescent, fiind norme de supraviețuire. Datorită cunoașterii acestor valori, adolescentul poate să își formeze propria identitate, prin cunoașterea de sine, dar și datorită înțelegerii identității sociale, ce reprezintă o condiție necesară în contribuția acțiunilor tânărului, prin efort personal, în a fi interesat să rezolve problematica climatului de trai.

Scopul cercetării se sprijină găsirea unei motivații involuntare și intrinseci din partea adolescentului, în aplicarea oricăror modificări comportamentale, cu rol de a asigura succesul și performanța.

Obiectivele cercetării: Teza propune *să măsoare* corect impactul empatic al adolescentului a implicărilor lui în activitățile sale în raport cu societatea, propune *să verifice* voința și afectivitatea în a demonstra capacitatea lui în adaptare, dar și *să îl îndrume* pe adolescent să decidă propria cale de a face față vieții cu sprijinul familiei, cât și al educației, al școlii.

Pe baza scopului și obiectivelor formulate, am dorit să arătăm cum sunt îndemnați adolescenții să selecteze informațiile din mediu, pe care să le treacă prin propriul filtru al minții, dar și să-și demonstreze propriile lor puteri în a lua decizii valoroase, cu țelul de a avea reușită în tot ceea ce își propun.

Pentru a scoate în evidență scopul și obiectivele, am analizat și principiile conduitei, strict organizate pentru a aduce un plus de valoare în conștiința viitorului adult. Astfel, adolescenții sunt îndemnați să își definească propria cunoaștere de sine, cu scopul de a se modela fără un efort suplimentar, printr-o bună înțelegere a mediului înconjurător.

Formarea personalității adolescentului în cadrul familiei:

„Sunt analizate două domenii de cercetare comportamentală: condiționare și învățare și atenție și performanță. Comportamentele în cauză devin progresiv mai îndepărtat de substraturile neuronale

descrise de Eysenck și Gray și așa oferă o provocare din ce în ce mai mare pentru teoria neuropsihologică"[2, p. 588]. Suportul familial este unul dintre cele mai importante sisteme organizatorice la nivelul schimbărilor uriașe din viața copilului. Este prima interacțiune în formarea etapei conceptualizării, numită perioada „realismului", cea care corespunde vârstei preșcolare și stadiului pre-operațional. În această etapă, afirmațiile sunt copii ale realității externe, cunoașterea provenind dintr-o sursă externă, unde nu există dispută, deoarece toată lumea „vede" același lucru. Rolul familiei este esențial în înmagazinarea corectă a conceptelor de către copil, dar și de a înțelege semnificația acestora și rolul lor în a le organiza eficient.

Următoarea etapă în dezvoltarea creierului uman este cea „absolutistă", când copilul betonează informațiile acumulate, chiar dacă acestea au fost însușite necorespunzător. Aici intervine din nou familia, care are responsabilitatea de a verifica veridicitatea referințelor însușite de către adolescent, pentru ca să îl poată ajuta în dezvoltarea gândirii critice, care este un vehicul de comparare a afirmațiilor despre realitatea înconjurătoare, cu scopul de a stabili adevărul sau minciuna lor. Toate aceste informații vin dintr-o sursă externă și sunt sigure, dar nu direct acceptabil.

Abia apoi, putem vorbi despre etapa „relativismului" numită „adolescență", unde copilul familiei începe să-și aleagă opiniile în mod liber, pe care le vede ca pe niște bunuri personale, iar cunoașterea este văzută ca generată de mintea umană, acesta fiind motivul pentru care devine totul incert și intră într-un ușor vârtej de îndoială, deoarece „aceste tendințe pot fi controlate mai mult sau mai puțin complet de selecția naturală" [1, p.138]. În această perioadă, fiecare are dreptate în felul său, fiecare are calea sa proprie de a rezolva problemele, însă familia este cea care este datoare să ghideze adolescentul în a lua cele mai bune decizii în și pentru viața sa. Familia este răspunzătoare pentru filtrarea informațiilor cât mai clar și profund pentru organizarea eficientă a definitivării personalității individului.

Interacțiunea familiei adolescentului cu școala:

Permanenta relaționare a familiei cu școala asigură creșterea impecabilă a adolescentului, ce clarifică perspectiva demonstrării unui model de conduită, ce se ghidează către un singur punct comun, anume acela de a susține cu energie expresivitatea propriei personalități a viitorului adult.

Idealul manifestărilor acțiunilor adolescentului se împletesc cu „educația ca mod de a ajunge la succes", la performanță[4, Maria del Sol, p. 63]. Copiii, ai căror părinți se interesează de educația copiilor lor și comunică cu profesorii, beneficiază de sprijin moral și emoțional, fiind mult mai implicați în toate activitățile propuse de unitatea de învățământ, cea care susține valorile educaționale cu multă implicare. Familia, prin stabilirea unui mediu propice de învățare acasă „el se va maturiza într-un mod sănătos. Dar, dacă familia exercită o influență negativă, […] procesul de maturizare a acestuia va fi mai dificil și mai neuniform" [3, p. 17]. Astfel, familia și școala se susțin reciproc în interesul adolescentului, care beneficiază de o rețea solidă de sprijin, deși în această perioadă pot apărea conflicte datorate provocărilor vârstei. De aceea, este esențial ca familia și profesorii să aibă o legătură deschisă pentru a înțelege și a susține nevoile tânărului.

În concluzie, o colaborare activă și transparentă între familie și școală contribuie la dezvoltarea potențialului adolescentului, la succesul performant în educație al copilului prin dezvoltarea unui mediu de învățare sănătos.

Concluzii:

1.Adaptarea psiho-socială a adolescenților este esențială pentru un trai decent și plin de reușite.
2.Suportul familiei este primul și cel mai important fundament al definirii personalității unui adolescent și pune baza unei educații valoroase pentru viața sa.
3.Interacțiunea familiei cu școala este definitorie pentru educația adolescentului, în plină ascensiune către succes și performanță.

Bibliografie:

1.Darwin Charles, Originea speciilor, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1957
2.Gerald Matthews, The personality theories of H. J. Eysenck and J. A. Gray: a comparative review, Norman, Received 6 November 1997
3.Javier Urra, „Adolescența", Editura Litera, București, 202233.
4.Maria del Sol Fortea Sevilla, Personalitatea, Editura Litera, București, 2022

Copilul- mărțișorul existențial

Prof. Baciu Georgiana Elisabeta

Școala Gimnazială „Constantin Brâncoveanu”, Rm.Sărat

Mărțișorul, simbol al renașterii și al primăverii, își găsește un ecou adânc în ființa copilului. Copilul, asemenea unui mărțișor existențial, este o promisiune de viață, un început mereu nou, o explozie de potențial și de bucurie. El poartă în sine puritatea, fragilitatea unui boboc de floare, forța și capacitatea de adaptare a unui fir de iarbă ce răzbate prin zăpadă. Copilul, asemenea unui mărțișor, este fragil. El are nevoie de protecție, de căldură și de iubire pentru a se dezvolta armonios. Vulnerabilitatea sa este o invitație la grijă și la responsabilitate din partea adulților. În această fragilitate se ascunde și o forță incredibilă. Copilul este rezilient, adaptabil și are o capacitate uimitoare de a învăța. El este un izvor nesecat de energie și de optimism, un mic erou care înfruntă provocările cu mult curaj și cu o curiozitate neobosită. Fiecare copil este o promisiune de viitor, o carte nescrisă, plină de posibilități. El este un artist în devenire, un explorator neobosit, un visător curajos. Copilul are capacitatea de a ne uimi cu ingeniozitatea sa, cu creativitatea sa debordantă și cu modul său unic de a vedea lumea. El ne învață să ne bucurăm de lucrurile simple, să trăim în prezent și să nu ne temem să visăm. Un citat celebru îi aparține lui Eugen Ionescu „Copilăria este lumea miracolului și a magiei. Copilăria se termină în momentul în care lucrurile încetează să mai fie uluitoare. Atunci când lumea îți dă senzația de deja -vu, când ești rodat de existență, devii adult.”. Copilul este o sărbătoare a vieții, un motiv de bucurie și de recunoștință. El ne aduce lumină și speranță, ne umple inimile de dragoste și ne motivează să fim mai buni. Copilul este un dar prețios, un miracol al naturii, o minune care ne amintește de frumusețea și de fragilitatea vieții. Copilul, asemenea unui mărțișor existențial, este un simbol al renașterii, al speranței și al bucuriei. El este o promisiune de viitor, o sursă de inspirație și un motiv de a crede în frumusețea vieții. Să prețuim și să protejăm copiii, să le oferim dragoste, căldură și sprijin pentru a crește și a se dezvolta armonios. Să le permitem să viseze, să exploreze și să-și urmeze pasiunile. Să le fim alături în călătoria lor prin viață, ghidându-i cu blândețe și înțelepciune. Copiii sunt mărțișoarele existențiale ale umanității, purtătorii de lumină și de speranță ai viitorului. Există studii axate pe psihologia copilului: „ în centrul analizei noastre au stat factori care influențează dezvoltarea copilului, creșterea acestuia într-un mediu favorizant sau mai puțin favorizant, nivelul sociocultural și educațional ce joacă un rol fundamental în structurarea tipologiei psihice și a stilului comportamental.”(Emil Verza, Florin Emil Verza, *Psihologia copilului*).

Copilul- punctul forte într-o societate

Profesor: Lăptoiu Daniela Nicoleta

Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”, Râmnicu Sărat

Într-o societate în continuă schimbare, copilul reprezintă nu doar viitorul, ci o resursă esențială pentru dezvoltarea acesteia. Educația, sănătatea și oportunitățile de care beneficiază un copil astăzi vor construi, într-o manieră directă, viitorul lumii în care trăim. Prin urmare, încrederea într-un viitor prosper și stabil depinde de investițiile pe care le facem în formarea tinerelor generații.

Unul dintre pilonii principali, pe care se construiește dezvoltarea unui copil, este educația. Într-o societate modernă, educația nu este doar un drept fundamental, ci un factor determinant în progresul economic. Copiii care beneficiază de o educație de calitate dezvoltă abilități cognitive și socio-emoționale esențiale, care îi vor ajuta să devină adulți responsabili și inovatori. De asemenea, educația formează caractere și promovează valori fundamentale, precum respectul, responsabilitatea și solidaritatea, contribuind astfel la crearea unei comunități mai unite.

Școala este locul în care copilul învață și își dezvoltă abilitățile sociale, emoționale respectiv comportamentale esențiale pentru integrarea sa în societate. Sistemul educațional trebuie să fie conceput astfel încât să sprijine dezvoltarea fiecărui copil, respectând nevoile și diversitatea acestora. Educația incluzivă, care recunoaște și sprijină diferitele tipuri de învățare și dezvoltare ale copiilor, este crucială pentru construirea unei școli care să ofere oportunități egale pentru toți. Copiii învață să colaboreze, să își exprime opiniile, să rezolve probleme și să își înțeleagă emoțiile. Aceste abilități le permit să devină indivizi responsabili, capabili să construiască o societate echitabilă și progresistă. Profesorii, în calitatea lor de mentori, au un rol esențial în sprijinirea copilului să își atingă potențialul. Aceștia nu sunt doar educatori, ci formatori de caractere. Ei influențează dezvoltarea intelectuală și comportamentală a elevilor, modelând valorile și principiile pe care aceștia le vor aplica în viața de adult. Învățătura și educația sunt, astfel, pilonii pe care se construiește o societate responsabilă. Un sistem educațional de calitate este esențial pentru formarea unui copil care să poată contribui la dezvoltarea și progresul societății. Educația le oferă copiilor cunoștințele necesare pentru a obține un loc de muncă, le formează viziunea despre lume, valori precum respectul reciproc și responsabilitatea socială. Copiii educați corespunzător vor fi adulți care vor sprijini crearea unei societăți mai echitabile. Copilul este fără îndoială pilonul forte în școală și în societate. Educația de calitate, sănătatea, protecția și oportunitățile de dezvoltare pentru fiecare copil sunt esențiale pentru construirea unei societăți sustenabile și prospere. Investițiile în copii nu sunt doar benefice pe termen scurt, ci sunt fundamentale pentru un viitor mai bun, pentru o lume mai echitabilă și pentru un progres continuu. Așadar, sprijinirea copilului astăzi reprezintă garanția unui viitor mai bun pentru toți.

TEMA ARTICOLULUI / CONFERINȚEI: „ Copilul, mărțișorul familiei și al școlii ”

Un mărțișor zguduit de cutremur

Margareta Peneoașu, director,

Liceul Tehnologic Economic „Elina Matei Basarab”Râmnicu Sărat

A trecut ceva vreme de atunci, cam 48 de ani! Eram în clasa a III-a B la Școala Generală nr. 2 din Râmnicu Sărat situată în Strada Păun Pincio nr.10 vis-a vis de Biserica „Bagdat” cu hramul Sfântului Dumitru.

Aveam o singură haină, roșie cu alb, pe care o purtam până când dădea căldura. În ambele părți ale hainei purtam o lună mărțișoarele dăruite de tatăl și fratele meu, de verișorii și colegii mei.

La ora devastatorului cutremur (21:22) am fost scoși din casă de părinții noștri în grădină. Îmi aduc aminte ca și astăzi ce am reușit să iau pe mine, haina roșie cu alb plină de mărțișoare.

În mintea mea de atunci a fost ca și când aș fi salvat o comoară a copilăriei, familiei și școlii mele.

Abia cumpărase tatăl meu televizorul alb - negru „Sport ” cu îmbunătățiri, erau la film părinții noștri, la acea oră când se oprise transmisia și știu că a scos televizorul afară din casă.

Mai târziu am înțeles de ce! Se împrumutaseră părinții mei ca să-l cumpere, nici nu era plătit.

Vecinii noștri nu aveau televizor, veneau la noi să vadă știrile iar copiii dumnealor desenele animate.

Ulterior am citit că din anul 1977 acestea aparate[1] TV erau cerute de câtreți precum Germania, Olanda, Iugoslavia și chiar de Statele Unite.

După ce am intrat în casă, poate ca să trec mai ușor peste dezastrul pe care l-ar fi putut produce acel cutremur, mintea mea de copil a început să se gândească la înclinația firească a ghioceilor, la albinuțe, coșari, gărgărițe, potcoave, fluturași pe care-i purtam ca mărțișor în piept, la zambilușele colorate, narcisele parfumate, lăcrămioarele pline de lumină, la toate florile primăverii.

A doua zi era sâmbătă, învățam. Am mers pe jos la școală, am povestit colegilor cum am simțit eu cutremurul și ce am înțeles de la părinții mei.

De atunci în fiecare an în luna martie port un șnur roșu cu alb la mână ca semn al luminii din viața mea și dăruiesc mărțișoare persoanelor importante pentru mine.

Să nu mă întrebați ce făceam cu mărțișoarele după ce trecea luna martie!

Împodobeam copacii curții mele cu ele în așteptarea înfloririi lor, făceam schimb cu alte fete, asta în cazul în care mă puteam despărți de ele sau de multe ori decoram ouăle de sărbătorile Pascale.

Din punctul de vedere al simbolisticii acestora nu cred în legendele despre zeul Marte, al războiului/ forțelor naturii, nu cred în zmei care au răpit soarele, mituri care circulă și astăzi ca și atunci, deoarece pentru mine mărțișorul este un simbol al purității și vestirii primăverii, al reînnoirii naturii.

De când eram elevă și până astăzi am convingerea că mărțișorul imi aduce optimism și trebuie purtat în familie, la școală și la biserică.

Apreciez faptul că acest simbol al tradiției și credinței noastre, mărțișorul a fost propus pentru includerea în lista patrimoniului imaterial al Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, UNESCOîncă din anul 2017 și că mulți etnologi precum Ion Ghinoiu a studiat această problematică precizând despre: [2]„funia zilelor, săptămânilor şi lunilor anului, adunate într-un şnur bicolor”.

De asemenea folcloristul Simion Florea Marian[3] a scris despre purtarea mărţişorului că este de folos celor care îl poartă „ca un fel de amuletă” și că poate aduce noroc acelora care „trebuie să-l poarte cu demnitate”.

Ca femeie, mamă și profesoară dăruiesc și primesc mărţişoare pe care le port în luna martie ca semn al vitalității și amintirilor personale din copilărie legate de sosirea primăverii, dar și ghiocei pe care-i ofer și acum persoanelor importante din viața mea care au contribuit la formarea mea.

Faptul că astăzi ca și atunci când eram elevă port șnurul roșu și alb al mărţişorului în toată luna martie și văd în preajma mea la tot pasul persoane care la fel ca și mine cred cu tărie în dorințele împlinite, belșug și sănătate denotă faptul că acest mic simbol mărțișorul nu va fi uitat nici de generațiile următoare.

---

1 https://www.libertatea.ro/stiri/1977-din-pipera-se-exportau-televizoare-statele-unite-2248943

2 Definiția data mărțișorui de către etnologul, Ion Ghinoiu în „Studii de mitologie”

3 Definiția data mărțișorului de către părintele, etnograf și folcloristul Simion Florea Marian în ”Sărbătorile la români”studii etnografice volumul I-III.

CREŞTEREA ŞI SOCIALIZAREA COPILULUI ÎN FAMILIE

Prof. Înv.Preşc. Sîrbu Cornelia
Grădinița P.N. Fântânele, Gorj

Familia reprezintă cea mai importantă ,,curea de transmisie a normelor culturale din generaţie în generaţie" scria (R.K. Merton, 1965, pag. 123). Majoritatea cercetătorilor de teren definesc educaţia familială ca producere a personalităţii sociale şi ca transmitere intergeneraţională pe o direcţie unică, de la părinţi la copii. Poziţia de părinte este sinonimă cu competenţa cognitivă şi interacţională, cu certitudinea, în timp ce copilăria echivalează cu absenţa cunoştinţelor şi abilităţilor, cu neputinţa.

Tratatele de psihologie socială fac trimiteri bibliografice la lucrări care pun în evidenţă importanţa familiei, în special a relaţiei mamă-copil, în învăţarea limbajului şi consecinţele acestui proces asupra evoluţiei intelectuale a copilului, asupra capacităţii sale de comunicare, asupra construirii imaginii de sine, pe scurt asupra dezvoltării sale psihice şi sociale. Numeroşi cercetători sunt interesaţi de procesele de socializare familială realizate prin limbaj, considerându-l pe acesta nu numai un ,,vehicul" al informaţiei care circulă între părinţi şi copii, ci şi un purtător al valorilor şi atitudinilor, un instrument de constituire al structurilor de profunzime ale personalităţii, a competenţei interacţionale care determină raportul general al individului cu lumea.

Când copilul învaţă să vorbească, adică învaţă codurile specifice care reglează actele sale verbale, el învaţă cerinţele structurii sociale. Experienţa copilului este transformată chiar în învăţarea generată de propriile sale acte de vorbire, aparent voluntare. Din acest punct de vedere, ori de câte opri copilul vorbeşte ori ascultă, structura socială din care face parte este întărită în el, iar identitatea lui socială este modelată.

Preocuparea părinţilor pentru creşterea şi educarea copiilor a constituit o dominantă a familiei tradiţionale nu numai în societatea noastră.

Modul cum s-a realizat acest deziderat este total diferit de la societate la societate, de la etapă la etapă. Cu toate că ne raportăm doar la modul pe care tinerii soţi îl aplică în procesul de socializare, în perioada de creştere a copilului până la vârsta şcolară, nu putem omite că socializarea copilului presupune întreaga perioadă pe care copilul o petrece în familia sa, până la atingerea vârstei adulte.

În esenţă copilul este o fiinţă în evoluţie, o fiinţă a cărei activitate este apreciată după mediul familial în care se dezvoltă – mai tolerant sau mai sever, mai tandru sau mai aspru, mai calm sau plin de conflicte. Totuşi familia este cea

care răspunde trebuinţelor elementare ale copilului: de afecţiune şi de protecţie. Dacă familiile se deosebesc între ele prin ceea ce psihopedagogii numesc „formulă specifică”, dată de numărul şi vârsta membrilor ce o alcătuiesc, de starea economică şi culturală, de gradul de coeziune al membrilor săi, de prezenţa ambilor părinţi sau de absenţa unuia dintre ei, de prezenţa altor persoane care intervin în creşterea copiilor, pentru copil familia reprezintă „trinitatea” în care el constituie fiinţa cea mai mica, învăţând să cunoască adulţii, să-i imite şi să răspundă solicitărilor acestora. Familia este ca o cetate care are rolul primar de a asigura apărarea copilului în faţa unor „agresiuni” din afară, lipsuri, experienţe dure cu mediul ambiant, pentru ca treptat această cetate să-şi subţieze zidurile pe măsură ce copilul creşte şi devine mai rezistent, asigurându-i pregătirea şi integrarea efectivă în viaţa socială. Mediul familial nu acţionează numai prin aspectele economice sau culturale, în interiorul familiei se conturează curenţi afectivi ale căror efecte sunt suportate de toţi membrii care o compun. Ceea ce primează însă în mediul familial este calitatea legăturii dintre părinţi. Fluctuaţiile raporturilor familiale, situaţiile particulare cum ar fi pierderea unui părinte, divorţul, recăsătoria, adopţiunea induc un dezechilibru şi o instabilitate în universul copilului care-şi pun amprenta pe existenţa sa ulterioară. Aşa se explică faptul că la scară redusă fiecare copil reprezintă oglinda universului familial în care s-a dezvoltat.

Una din însuşirile caracteristice psihologiei părinţilor este năzuinţa lor de a-şi vedea copiii mari, bine instruiţi şi bine formaţi pentru viaţă. Mulţi părinţi consideră grija pentru copil doar prin a-i asigura alimentaţia, igiena şi satisfacerea altor trebuinţe primare, dar acest gen de grijă are mai mult o încărcătură instinctuală. Noţiunii de educaţie i se atribuie un înţeles foarte îngust, de către mulţi părinţi, datorită unor cunoştinţe vagi, incomplete, pe care le au ei despre educaţie sau datorită nivelului lor propriu de educaţie şi cultură.

Câteva caracteristici ale mediului familial general:

- Relaţia foarte strânsă dintre mediul familial şi caracteristicile societăţii căreia îi aparţine. Prin familie sunt conservate şi transmise urmaşilor obiceiurile, tradiţiile socio-culturale, mentalităţile, prejudecăţile. Din acest punct de vedere, bunici-părinţi-copii urmează traseul marcat de antecesori. Preponderenţa factorului tradiţie – mentalitate se constată, în special, la familiile din mediul rural.
- Asimilarea de către copii a cutumelor familiale se produce, în general, fără a fi comunicate verbal, doar în virtutea situaţiei de coabitare. Regulile explicite ale educaţiei se învaţă doar în măsura în care familia îşi propune acest obiectiv, dacă părinţii înşişi le cunosc sau doresc să le cunoască.
- Componenta atitudinală a părinţilor, exprimată spontan în situaţiile de viaţă curentă, dominată de tradiţie şi mentalităţi exercită cea mai puternică influenţă asupra conduitei

morale a copilului. El percepe nemijlocit reacţiile părinţilor şi le asimilează ca atare. Se ştie că expresiile emoţionale au o mare forţă contagioasă. Mimica şi gestica mamei care se întreabă non-verbal prin ridicarea sprâncenelor, privirea fixă, va fi imitată identic de către copilul care a observat-o.

Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului, din următoarele puncte de vedere:

- Fizic – familia se ocupă de dezvoltarea fizică a copilului, asigură hrana şi îmbrăcămintea copilului, le creează condiţii cât mai bune de odihnă, le lasă timp de joacă, se îngrijeşte de sănătatea lor. Un regim raţional de viaţă nu poate avea decât urmări pozitive asupra dezvoltării sale fizice. Familia îi formează copilului primele deprinderi de igienă personală şi îl obişnuieşte să utilizeze factorii naturali: apa, aer, soare, pentru bunăstarea organismului.
- Intelectual – în cadrul familiei copilul îşi însuşeşte limbajul. Familia oferă copilului 90% din cunoştinţele uzuale despre plante, animale, obiecte, anotimpuri, ocupaţii etc. Familia se ocupă şi de dezvoltarea proceselor intelectuale ale copiilor: le dezvoltă spiritul de observaţie, memoria, gândirea. Părinţii sunt cei care răspund cu mare dragoste de ce-urilor atât de des utilizate de copii încercând să le explice sensul unor fenomene şi utilitatea unor obiecte pentru a le putea înţelege.
- Moral – în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politeţea, cinstea, sinceritatea, ordinea, cumpătarea, grija faţă de lucrurile încredinţate. În realizarea acestor sarcini modelul parental ajută cel mai mult, părintele fiind un exemplu pentru copil. Părinţii sunt primii care le spun copiilor ce e bine şi ce e rău, ce e drept şi ce e nedrept, ce e frumos şi ceea ce este urât în comportamente. Aceste noţiuni îl ajută pe copil să se orienteze în evaluarea comportamentului său şi a celor din jur. Tot în sens moral familia îl îndrumă să fie sociabil şi prietenos cu cei din jur.
- 4. Estetic – familia contribuie la educaţia estetică a copilului. Părinţii sunt cei care realizează contactul copilului cu frumuseţile naturii: culorile şi mirosul florilor, cântecul păsărilor; cu viaţa socială: tradiţii, obiceiuri străvechi.

De aceea este bine ca familia să realizeze importanţa rolului educativ pe care-l are asupra copiilor, să conştientizeze că de grija, afectivitatea şi educaţia lor depinde formarea unei personalităţi libere şi creative, cu încredere în sine, respect faţă de sine şi fată de cei din jur.

Pe lângă celelalte instituţii abilitate în socializarea copiilor, familia ocupă un loc primordial deoarece copilul are primul contact cu membrii familiei.

Bibliografie

1. Bistriceanu, C., - Sociologia familiei, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2006;
2. Tomiuc, A.M., - Relaţia familie – grădiniţă şi eficienţa ei, Revista Învăţământul Preşcolar, Nr. 1-2, Bucureşti, 1998;
3. Vicent, R., - Cunoaşterea copilului, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1972.

Copilul – Mărțișorul Familiei și al Școlii

Doinița Guțeniuc, inspector școlar, Inspectoratul Școlar Județean Buzău

Luna martie marchează un moment de reînviere a naturii, o perioadă în care soarele începe să mângâie pământul cu razele sale calde, iar florile încep să-și arate frumusețea. În acest context plin de viață, simbolul mărțișorului capătă o semnificație aparte, fiind un semn al speranței, al iubirii și al renașterii.

Asemenea unui mărțișor, copilul este darul cel mai de preț al unei familii, lumina care înveselește sufletele părinților și al dascălilor. Cu inocența, curiozitatea și dorința lui de a explora lumea, copilul devine simbolul vieții în continuă dezvoltare, un fir roșu și alb ce împodobește existența celor care îl înconjoară.

Copilul – Mărțișorul Familiei

Pentru familie, copilul este sursa de bucurie, izvorul de energie pozitivă care dă sens fiecărei zile. Așa cum firul alb al mărțișorului simbolizează puritatea și inocența, copilul este un suflet curat, plin de iubire și bunătate. Firul roșu, pe de altă parte, reprezintă vitalitatea, forța interioară și pasiunea pentru descoperire pe care fiecare copil o are în el.

Pentru părinți, fiecare copil este un dar divin, un motiv de a spera la un viitor mai bun. Creșterea și educarea unui copil nu este doar o responsabilitate, ci și o misiune plină de frumusețe. Ca mărțișorul dăruit din suflet, copilul trebuie îngrijit cu dragoste, protejat și ghidat spre a deveni un adult echilibrat.

Familia este locul între care se nasc primele valori, primele lecții despre bunătate, respect și empatie. Din păcate, nu toți copiii au parte de sprijinul și căldura unei familii iubitoare. De aceea, este important ca societatea să creeze un mediu în care fiecare copil să se simtă ocrotit, acceptat și valorizat, indiferent de circumstanțele în care s-a născut.

Copilul – Mărțișorul Școlii

Dacă familia este grădina în care sămânța iubirii este plantată, școala este solul fertil care ajută această sămânță să crească, să se dezvolte și să înflorească.

La fel ca un mărțișor prins cu grijă în pieptul primăverii, copilul aduce bucurie și speranță în fiecare sală de clasă. Prin ochii lui curioși, profesorii învață la rândul lor să privească lumea cu prospețime, cu entuziasm și dorința de a descoperi lucruri noi.

Profesorii au un rol esențial în înflorirea fiecărui copil. Ei sunt cei care modelează caractere, insuflă dorința de cunoaștere și creează punți de legătură între elevi și lumea vastă a învățării. O educație de calitate nu înseamnă doar informații transmise, ci și formarea unor oameni integri, cu valori solide și capacitatea de a se adapta într-o societate aflată în continuă schimbare.

Școala, asemenea unui mărțișor, trebuie să fie un simbol al unității, al grijii și al optimismului. Un mediu educațional prietenos, bazat pe respect reciproc și colaborare, poate transforma orice copil într-un adult pregătit să facă față provocărilor vieții. Un copil care se simte apreciat și sprijinit va avea curajul să viseze, să îndrăznească și să devină ceea ce și-a dorit.

Concluzie

Copilul este mărțișorul viu care împodobește viața fiecărei familii și fiecărei școli. Prin iubirea părinților și dedicarea profesorilor, el crește armonios, învață să prețuiască valorile adevărate și devine un om responsabil, capabil să contribuie la binele comunității.

Asemenea unui mărțișor, care aduce speranță la început de primăvară, copilul este promisiunea unui viitor mai bun.

Datoria noastră, ca părinți, educatori și membri ai societății, este să-l prețuim, să-l protejăm și să-l ghidăm cu răbdare și iubire. Doar astfel putem construi o lume în care fiecare copil poate înflori asemenea unei flori de primăvară, purtând cu el speranța, frumusețea și lumina unei noi generații.

Copilul, mărțișorul familiei și al școlii

Aurora MIHALCEA, Director, Școala Gimnazială ”V. Voiculescu”, Pârscov, Buzău

În fiecare primăvară, când soarele începe să strălucească mai puternic, natura se trezește la viață, iar mărțișorul devine simbolul regenerării și al legăturilor strânse dintre noi. În acest context, copilul apare ca un mărțișor prețios pentru familie și școală, aducând bucurie, speranță și un sentiment profund de împlinire.

Legătura dintre copil, mărțișor, familie și școala în care acesta se dezvoltă este una profundă., poate fi văzută ca un simbol al iubirii și al sprijinului oferit de familie și de colectivul școlar. Iată câteva idei despre cum aceste concepte se interconectează:

În cadrul familiei, copii primesc mărțișoare ca semn de iubire și protecție. Este un moment în care părinții îi învață pe cei mici despre tradițiile și obiceiurile culturale, cultivându-le astfel identitatea și sentimentul de apartenență.

În mediul școlii, mărțișoarele pot fi realizate de către copii ca parte a activităților educaționale. Acestea pot învăța despre tradiție, creativitate și colaborare prin crearea și oferirea mărțișoarelor colegilor sau profesorilor. Este, de asemenea, o oportunitate de a dezvolta legături sociale și de a promova respectul și aprecierea reciprocă.

Mărțișorul poate simboliza prietenia și respectul între colegi. La școală, copiii pot oferi mărțișoare ca un gest de apreciere unul față de celălalt, întărind relațiile interumane.

Participarea la ritualul dăruirii și primirii de mărțișoare poate fi o oportunitate excelentă pentru copii de a învăța valori precum generozitatea, respectul și recunoștința.

Copiii sunt cei care ne învață despre inocență, bucuria de a trăi și descoperirea lumii. Fiecare zâmbet, fiecare reușită și fiecare pas înainte reprezintă o floare în buchetul familiei, iar grijile și sacrificiile părinților sunt deseori răsplătite prin iubirea necondiționată a celor mici. Mărțișorul, cu al său simbolism, reflectă totodată fragilitatea și frumusețea copilăriei, o etapă efemeră, dar plină de intensitate.

În mediul școlar, copiii devin mărțișoare ale comunității educaționale. Ei interacționează cu colegii, învață să colaboreze, să comunice și să dezvolte relații. Această formare a personalității, dezvoltarea abilităților sociale și acumularea de cunoștințe transformă fiecare copil într-un element esențial al școlii. Cadrele didactice își dedică timpul și energia pentru a-i ajuta să evolueze, să își descopere talentele și să devină versiuni mai bune ale lor în fiecare zi.

Mărțișor” este o tradiție frumoasă și plină de semnificație în cultura românească, asociată cu venirea primăverii. Se celebrează pe 1 martie și simbolizează renașterea, reînnoirea și bucuria de a începe un nou ciclu al vieții.

Mărțișorul nu este doar un simbol al primăverii, ci și al promisiunii pentru un viitor mai bun. Atunci când ne gândim la viitorul copiilor, ne imaginăm speranța, aspirațiile și dorința de a construi o societate mai bună. Educația joacă un rol crucial în acest proces, încurajând fiecare copil să își dezvăluie potențialul maxim. La rândul său, familia oferă suport, îndrumare și iubire, creând un mediu propice pentru dezvoltare.

Putem afirma cu încredere că, copilul este cu adevărat un mărțișor al familiei și al școlii. În fiecare zi, aceștia ne învață despre iubire, răbdare și puterea de a crede în visurile noastre. De aceea, este responsabilitatea noastră, a adulților, să îi sprijinim, să îi educăm și să îi încurajăm să înflorească, astfel încât să devină mărțișoare pline de culoare și vitalitate în societatea de mâine.

Prin urmare, mărțișorul devine un simbol al iubirii și al conexiunii, nu doar între membrii familiei, ci și între elevi și profesori, susținând învățarea, dezvoltarea și creșterea armonioasă a copiilor în scurtul dar semnificativul parcurs al copilăriei.

Un copil educat- conlucrare între școală, familie, comunitate

„E nevoie de un sat intreg pentru a crește un copil.” – E nevoie de o întreagă comunitate pentru educarea sănătoasă a unui copil

Un copil trebuie să devină adult și matur, echipat pentru a trăi în mod civilizat în societate și capabil să își formeze proprii copii ulterior, iar educația lui are un rol nu doar important, ci vital. Familia este primul educator principal al copilului, locul în care se pun bazele educației, iar apoi intervine educația prin școală și prin societate. Cele trei ar trebui sa conlucreze pentru o formare frumoasă și durabilă.

Școala a fost și va rămâne întotdeauna un factor vital, indispensabil în formarea copilului și în integrarea lui în comunitate. Aceasta și datorită faptului că ia copilul de la o vârstă fragedă, și îl conduce prin meandrele adolescenței, până la vârsta frumoasă a tinereții. De multe ori ea ne formează chiar și în maturitate, deoarece în zilele noastre, tot mai mulți vor să continue să se formeze profesional și să își perfecționeze educația prin studii universitare, masterate sau doctorate. Adevărata educație intelectuală și dezvoltarea personală nu se încheie la nicio vârstă, ci ea continuă pe tot parcursul vieții. Însă am dori să discutăm aici despre rolul școlii în formarea și integrarea copilului în societate, în timpul ciclului primar, gimnazial și liceal.

Școala este extrem de importantă pentru că ea creează puntea de legătură dintre familie și comunitate. Copilul, proaspăt venit din sânul familiei și al grupei prietenoase de la grădiniță (care are și ea la rândul ei un rol extrem de important), trebuie să se acomodeze cu ceilalți colegi, cu noul învățător și cu noii profesori. El trebuie acum să învețe să relaționeze cu cei din jur, să se adapteze și să învețe să comunice cu ceilalți, scopul pe termen lung fiind formarea elevului ca viitor cetățean responsabil și integrarea lui în societate. Deoarece vremurile pe care le traversează fiecare perioadă istorică sunt într-o continuă schimbare economică, politică dar și socială, rolul educativ al școlii este deosebit de important, dar și dificil. Sistemul școlar și educațional trebuie să facă față în mod continuu periplului de schimbări cu care se confruntă o națiune și să formeze generație după generație în cel mai bun mod posibil, ținând cont de caracteristicile fiecărei perioade istorice. Școala, prin cadrele didactice și printr-o serie întreagă de activități educative, este menită să îl ajute pe copil să facă această tranziție deloc ușoară.

De asemenea, familia are un rol deosebit atât în formarea copilului, cât și în integrarea lui în societate. Se vorbește foarte mult despre „cei șapte ani de acasă” și unii psihopedagogi ar vrea să reducă acești ani la cinci, sau patru sau trei, deoarece acum copilul învață foarte mult de la televizor, internet și așa mai departe și, spun ei, că există un ritm mai accelerat de dezvoltare a copilului. Din experiența mea de dascăl de până acum, am observat că fiecare an de viață are specificul lui, și nimic

nu poate înlocui educația pe care o dă sau nu familia copilului aflat in deplină creștere și formare. Nici grădinița, nici școala, cu atât mai puțin mijloacele mass media nu pot înlocui impactul și rolul pe care îl are familia în formarea valorilor copilului și în integrarea lui în societate. Totuși, pentru o mai bună dezvoltare a elevului, între școală și familie trebuie să existe o permanentă relație de comunicare, în respect și în armonie, pentru că, în final, ambele au ca scop formarea și dezvoltarea echilibrată, armonioasă și sănătoasă a copilului, precum și pregătirea lui ca membru al comunității. Școala și familia sunt două autorități cu care copilul relaționează încă din primii ani ai vieții, dar acestea îl educă și îl pregătesc pe copil, printre altele, și pentru relația sa cu societatea, sau cu autoritățile cu care va lucra în viitor

La rândul ei, alături de familie și școală, comunitatea are un mare impact în integrarea copilului în societate. Impactul poate fi pozitiv, dar poate fi și negativ. Totuși, copilul care este implicat în activități comunitare și sociale educative, va avea mai mari șanse de integrare sănătoasă în societate. În acest domeniu, atât școala, cât și familia trebuie să conlucreze pentru a ajuta copilul în formare să ia contact pozitiv cu comunitatea și să se lase asimilat de aceasta, fără a-i fi afectată personalitatea și dezvoltarea individuală.Este necesar să existe un echilibru și o colaborare continuă între aceste trei mari ramuri: școală, familie și comunitate.

Totuși, nu pot sublinia îndeajuns faptul că școala nu este doar o instituție în care se face un transfer de cunoștințe din creierul cadrului didactic și al manualului, în creierul și pe caietele elevului. Școala este cu mult mai mult. Școala este locul în care se poate face un transfer atât de cunoștințe, cât și de valori culturale, comportamentale și mai ales de caracter. Acestea îl vor defini pe copil și îl vor ajuta să devină un membru de valoare al comunității, nu o piesă neterminată, sau un rebut social. Formarea de calitate a copilului se va materializa numai dacă vor exista relații strânse, continue și autentice între școală, familie, comunitate.

Bibliografie

1. Scurtu, Liana (2016). Relația şcoală-familie-societate. În: *Răsunetul*. Online: rasunetul.ro/relatia-scoala-familie-societate

Prof. Eva Nicoleta Bistreanu

Liceul de Arte *Constantin Brăiloiu* Târgu Jiu

Copilul, mărțișorul familiei și al școlii

Cătălin Iordache, director, Școala Gimnazială ”Sfântul Apostol Andrei”, Buzău

Elena Cojanu, director adjunct, Școala Gimnazială ”Sfântul Apostol Andrei”, Buzău

În sufletul fiecărui copil ”se ascunde„ vitalitatea primăverii, puterea verii, bogăția toamnei și puritatea iernii. Așa ar trebui să fie văzut un copil! Ca o veșnicie a naturii și a ființei umane, ca o podoabă a familiei și a școlii care îl formează.

Familia și școala sunt pilonii formării și susținerii copilului în societate. Familia este prima furnizoare de educație, fundația creșterii și dezvoltării armonioase a copilului. Familia este prima școală a copilului, care exercită o influență profundă asupra profilului moral-spiritual al acestuia. Ea oferă copilului primele informații despre lumea înconjurătoare, despre norme și reguli de conduită, despre tradiții.

Școala devine cea de-a doua familie a copilului, cea care îl ”șlefuiește”. Deși este un mediu complex de dezvoltare, școala trebuie să ofere elevului aceeași stabilitate pe care o regăsește în sânul familiei, echilibru, încredere și libertatea de dezvoltare. Mai mult, profesorii trebuie să sprijine pregătirea copilului, să-i descopere vocația, să producă performanța, canalizând energia intuitivă spre dobândirea experienței.

Atât familia, cât și școala joacă un rol important în modelarea copilului într-un adult de succes. Relația dintre cele două entități trebuie să fie una activă, de colaborare, de susținere, de împărtășire a bucuriilor și a tristeților, a eșecului și a succesului. Este o ”șlefuire” comună, o împletire a meșteșugului creator al familiei și al școlii. Rezultatul este copilul reușit de azi, adultul împlinit de mâine!

Astfel, în luna martie, copilul devine ”mărțișorul” familiei și al școlii, o împletire simbolică a firului alb al inocenței cu firul roșu al vitalității creatoare. Copilul este „darul” pe care familia și școala îl ”oferă” societății!

Copilul-mărțișor al bucuriei

Stan Cristina Elena- profesor in invatamantul primar

Scoala Gimnaziala Scortoasa, judetul Buzau

Primăvara își deschide aripile și împrăștie raze blânde peste lume. În aer plutește mireasma florilor timpurii, iar pe crenguțele copacilor se leagănă mugurii speranței. În această simfonie a renașterii, un copil zâmbește larg, asemenea unui mărțișor ce vestește bucuria.

Copilul este un dar al lumii, un suflet curat ce aduce lumină și căldură în inimile celor din jur. Ochii lui scânteiază ca doi stropi de rouă în soarele dimineții, iar râsul lui cristalin se împletește cu ciripitul păsărilor. Fiecare pas pe care îl face este ca un fir de mărțișor, țesut cu iubire, inocență și speranță.

Așa cum mărțișorul este vestitorul primăverii, copilul este vestitorul bucuriei. El își împrăștie energia peste tot, colorează zilele celor mari cu veselia lui și îi învață să privească lumea cu ochi senini. Întocmai ca un fir alb și unul roșu, copilăria împletește momente de puritate și pasiune, clipe de joacă și visuri mărețe.

În brațele mamei, copilul-mărțișor își găsește alinarea, iar în glasul tatălui descoperă povești despre lume. Într-o zi, va crește și va păși hotărât spre viitor, dar spiritul său vesel va rămâne mereu ca un mărțișor agățat de sufletul celor ce l-au iubit.

Copiii sunt mărțișoarele vieții, legătura magică dintre trecut și viitor, dintre speranță și împlinire. Fiecare zâmbet de copil este o primăvară înfloritoare, o promisiune că lumea va fi mereu plină de frumusețe și lumină.

Copilul,mărțișor al speranței

Mitrea Mădălina Gabriela- profesor învățământ primar

Liceul Tehnologic Rușețu, județul Buzău

Totul începe cu bătăile timide ale inimii unui înger. Bătăi plăpânde ale unei iubiri ce va avea să fie infinită. Pe aripi verzi de primăvară, gângurind in tril de păsărele, apare pe lume legătura unei mame cu însuși Dumnezeu.

Este momentul in care viața unei familii prinde însăși viață, când incertitudinea începe să se disipe,iar cei care până mai ieri erau copiii cuiva, au propriul lor scop, de a-și crește cât mai frumos copilul.

Copilul este un început de primăvară,un dătător de speranță, ultima piesă care întregește puzzle-ul unei familii. Plăpândă ca un ghiocel, mica făptură aduce cu sine emoții, gânduri, sentimente pe care părinții nu le-au cunoscut vreodată până atunci,

Pornesc într-un carusel de iubire spre noua lor viață. Știu amândoi că din acel moment nimic nu va mai fi la fel ca până atunci.

Cu ajutorul copilului, părinții își redescoperă copilăria, uitată parcă într-o cămăruță prăfuită a inimii, Se joacă așa cum nu au mai facut-o niciodată și prețuiesc fiecare zi, mai mult decât pe ultima. Mica lor familie devine întreg Universul. Își redescoperă părinții ,fără să își amintească însă că aceștia au mai fost vreodată atât de plini de viață.

Iar cel care face ca această magie să devină posibilă, este însuși micul ghemotoc pe care îl țin de atât de puțin timp în brațe. El, este licărul de speranță către o lume mai bună, iar ei, sunt cei care, din umbră , îl vor ghida.

Copiii nu dau sens vieții, ei sunt însuși scopul.

Magia Mărțișorului – Primăvara Agățată de un Șnur

Radu Nicoleta Elena-profesor in invatamantul primar
Scoala Gimnaziala Scortoasa, judetul Buzau

Primăvara își trimite primele semne timide, iar odată cu ea, o tradiție veche prinde viață: Mărțișorul. Firul împletit în alb și roșu nu este doar un simplu accesoriu, ci o adevărată punte între anotimpuri, o amintire a trecutului și o speranță pentru viitor.

De-a lungul timpului, oamenii au văzut în Mărțișor un simbol al renașterii, al norocului și al iubirii. Alb – culoarea purității și a zăpezii care se topește sub razele soarelui, și roșu – simbol al vieții și al pasiunii. Împreună, cele două culori dansează în vânt, purtând în ele dorințe nerostite și vise ce înfloresc odată cu primii ghiocei.

Pentru mine, Mărțișorul este mai mult decât o simplă tradiție. Este emoția unei dimineți de martie, când aerul miroase a prospețime, iar razele soarelui încălzesc ușor obrajii. Este bucuria de a primi un mic simbol al primăverii, de a-l purta cu mândrie și de a simți că, odată cu el, natura întreagă renaște.

De fiecare dată când prind un mărțișor la piept, îmi imaginez că țin în palme un strop de magie. O magie care aduce speranță, bucurie și un nou început. Mărțișorul nu este doar un fir împletit, ci o promisiune că, oricât de lungă ar fi iarna, primăvara va veni întotdeauna, agățată de un șnur delicat și plin de poveste.

Copilul – mărțișorul familiei și al școlii

Crina Cristea, prof. înv. primar,
Școala Gimnazială Gălbinași, Buzău

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă a vieții, plină de vise, speranțe și descoperiri. Copiii sunt adevărate daruri pentru familie și societate, asemenea unui mărțișor care aduce bucurie, lumină și speranță celor din jur. Atât în familie, cât și la școală, copilul reprezintă un simbol al viitorului și al continuității.

În familie, copilul este sursa de fericire și împlinire a părinților. Așa cum mărțișorul aduce promisiunea unei primăveri pline de culoare și prospețime, copilul aduce în sufletul părinților speranță, dragoste și motivație pentru viitor. Educația începe acasă, iar dragostea și sprijinul oferite de familie contribuie la dezvoltarea sa armonioasă. Fiecare copil este unic și valoros, iar părinții au responsabilitatea de a-l ghida pe drumul cunoașterii și al bunătății. Copilul învață în primul rând prin exemplul părinților, iar atmosfera din familie influențează dezvoltarea sa emoțională și intelectuală. Părinții trebuie să creeze un mediu echilibrat, în care copilul să se simtă iubit, înțeles și susținut. Respectul, comunicarea deschisă și încurajarea sunt factori esențiali pentru formarea unui copil încrezător și responsabil.

La școală, copilul este centrul procesului educațional. Asemenea unui mărțișor care vestește începutul unui nou anotimp, fiecare elev aduce prospețime și entuziasm în sala de clasă. Profesorii au rolul de a modela caracterul și de a cultiva dorința de a învăța, oferindu-le cunoștințe și valori esențiale pentru viață. Prin educație, copiii devin adulți responsabili, capabili să contribuie la bunăstarea societății.

Școala este un al doilea cămin pentru copii, unde aceștia își dezvoltă abilitățile sociale și intelectuale. Profesorii sunt ghizii care îi ajută să își descopere pasiunile, să își depășească limitele și să devină cetățeni activi și implicați. Învățarea nu înseamnă doar acumularea de cunoștințe, ci și dezvoltarea caracterului.

O educație armonioasă presupune colaborarea strânsă între familie și școală. Părinții și profesorii trebuie să comunice și să lucreze împreună pentru binele copilului. Implicarea părinților în activitățile școlare și sprijinul moral pe care îl oferă elevilor contribuie semnificativ la succesul lor educațional și personal.

Copiii sunt adevăratele comori ale unei familii și ale unei națiuni. Ei reprezintă viitorul, speranța și schimbarea. Așa cum mărțișorul simbolizează renașterea naturii și începutul unui nou ciclu de viață, copilul aduce lumină și speranță în inimile celor care îl înconjoară. Prin iubire, educație și sprijin, atât familia, cât și școala, au datoria de a transforma fiecare copil într-un adult fericit și împlinit.

Copilul, mărțișorul familiei și al școlii

Iuliana Ionescu ,profesor pentru învățământul primar,
Școala Gimnazială Comuna Breaza

Copilul reprezintă esența vieții, o sursă inepuizabilă de lumină și energie, un mărțișor viu care aduce bucurie și speranță atât în familie, cât și în școală. Prin inocența sa, copilul reușește să fie centrul universului celor din jur, un simbol al reînnoirii și al continuității. De la primii pași în familie până la formarea sa ca elev în cadrul școlii, copilul poartă cu el un potențial imens, dar și responsabilitatea celor care îl înconjoară de a-i ghida pașii în mod armonios.

În cadrul familiei, copilul este liantul emoțional care unește generațiile, transformând fiecare zi într-o poveste plină de culoare. Rolul părinților este primordial în dezvoltarea copilului, aceștia având responsabilitatea de a-i asigura un mediu sănătos, sigur și plin de iubire. Familia reprezintă primul loc unde copilul învață valorile fundamentale ale vieții, precum respectul, empatia, responsabilitatea și curajul. Prin grija și afecțiunea oferite, copilul își dezvoltă încrederea în sine și capacitatea de a se adapta la provocările vieții. Așa cum mărțișorul este un simbol al renașterii naturii, copilul aduce primăvară în sufletul părinților săi prin fiecare zâmbet, cuvânt rostit și pas făcut către descoperire.

Pe de altă parte, școala reprezintă al doilea cămin al copilului, locul unde acesta își construiește treptat personalitatea, cunoștințele și perspectivele asupra vieții. Profesorii au un rol crucial în acest proces, ei fiind cei care modelează caractere, insuflă încredere și stimulează curiozitatea intelectuală. În acest sens, colaborarea dintre familie și școală este esențială, deoarece doar printr-un efort comun copilul poate beneficia de o educație completă și echilibrată.

Un aspect important de subliniat este faptul că școala nu este doar un loc de transmitere a cunoștințelor, ci și un spațiu de formare a abilităților sociale și a caracterului. Copilul, prin energia și entuziasmul său, devine un „mărțișor al școlii," un simbol al vieții care oferă sens muncii profesorilor. Prin interacțiunea zilnică cu ceilalți copii și prin ghidajul atent al dascălilor, copilul învață să-și dezvolte competențele emoționale, să-și gestioneze emoțiile și să contribuie la comunitatea școlară.

Pe parcursul procesului educațional, este esențial ca profesorii să manifeste empatie, răbdare și adaptabilitate, înțelegând nevoile fiecărui copil. Așa cum mărțișorul simbolizează echilibrul dintre natură și om, copilul simbolizează echilibrul dintre familie și școală. Fiecare etapă a dezvoltării copilului este marcată de provocări și realizări, iar atât familia, cât și școala joacă un rol decisiv în sprijinirea acestuia pentru a-și atinge potențialul maxim.

În concluzie, copilul este cu adevărat mărțișorul familiei și al școlii, o sursă de lumină, energie și speranță. Este datoria noastră, ca părinți, educatori și membri ai societății, să îl sprijinim și să îi oferim oportunitățile necesare pentru a înflori. Prin colaborarea dintre familie și școală, putem construi o bază solidă pentru viitorul fiecărui copil, contribuind astfel la crearea unei lumi mai bune și mai frumoase.

Bibliografie:

1. Golu, P. (2005). Psihologia dezvoltării umane. Editura Didactică și Pedagogică.
2. Cucoș, C. (2014). Educația. Dimensiuni culturale și interculturale. Editura Polirom.
3. Rădulescu, M. (2018). Familia și școala: pilonii formării copilului. Editura Universitară.
4. Pânișoară, G. (2019). Psihologia copilului. Ghid practic pentru părinți și profesori. Editura Trei.

Copilul – Mărțișorul Părinților

Copilul este cea mai de preț comoară a părinților, aducând lumină, bucurie și speranță în viața acestora. Așa cum un mărțișor simbolizează renașterea, norocul și puritatea primăverii, tot astfel copilul reprezintă pentru părinți un nou început, o rază de speranță și o legătură neprețuită între trecut, prezent și viitor.

Părinții își văd copilul ca pe un dar divin, o împlinire a iubirii lor și o sursă de mândrie și fericire. Încă de la naștere, fiecare etapă a dezvoltării copilului este un prilej de emoție și bucurie. Primii pași, primul cuvânt, primele reușite sunt momente prețioase care întăresc legătura dintre părinți și copil.

Copilul, asemenea unui mărțișor, aduce prospețime și puritate în viața celor care l-au adus pe lume. El le oferă părinților ocazia de a retrăi copilăria, de a se descoperi prin ochii lui și de a învăța să iubească necondiționat.

Asemenea grijii cu care alegem și păstrăm un mărțișor, părinții au responsabilitatea de a îndruma copilul pe drumul corect al vieții. Educația, sprijinul emoțional și iubirea sunt elemente esențiale în formarea unei personalități echilibrate.

Familia este primul mediu în care copilul învață ce înseamnă respectul, empatia, responsabilitatea și iubirea. Prin exemplul personal, părinții își educă micuțul, oferindu-i modele de conduită și valori morale solide.

Copilăria poate fi comparată cu primăvara, anotimpul speranței și al înnoirii. Este perioada în care sufletul copilului este curat, plin de curiozitate și inocență. În această etapă, părinții trebuie să fie ghizii și protectorii lui, asemenea unui grădinar care își îngrijește cu dragoste florile.

Copilul, ca un mărțișor, aduce culoare și sens vieții părinților săi. Prin râsul său cristalin, prin sinceritatea sa și prin dorința constantă de a explora lumea, el le oferă celor mari energia necesară pentru a merge mai departe.

Copilul este într-adevăr „mărțișorul părinților”, un simbol al iubirii, speranței și renașterii. Prin grija și devotamentul lor, părinții își educă și își protejează copilul, ajutându-l să crească armonios. Așa cum păstrăm un mărțișor ca amintire a unui nou început, tot astfel, părinții păstrează în sufletele lor fiecare moment prețios petrecut alături de copilul lor.

Bibliografie:

1. Dumitru, Maria. Rolul familiei în educația copilului. Editura Didactică și Pedagogică, 2018.

2. Popescu, Andrei. Copilăria – o lume de basm. Editura Universitară, 2020.

3. Ionescu, Elena. Psihologia copilului și dezvoltarea emoțională. Editura Polirom, 2019.

PROFESOR PENTRU EDUCȚIE TIMPURIE: ***GOMOI ADELINA***

GRĂDINIȚA CU P.N. CEAURU, BĂLEȘTI, JUD. GORJ

Copilul, mărțișor al familiei și al școlii

Nicoleta Manolache, Director Școala Gimnazială Constantin Brâncoveanu

La începutul primăverii, suntem acaparați de o veche și puternică tradiție a Mărțișorului…un simbol al iubirii protectoare, dar și al schimbărilor, al renașterii relației dintre om și mediul său de viață. Mărțișorul este un dar oferit unei persoane dragi, prin care transferi emoții și sentimente. Oare un copil nu vine ca un Mărțișor în viața părinților lui?

Copilul este un dar de la Dumnezeu pentru părinții lui, dar și pentru societate. Este un dar de o gingășie aparte, o sursă de bucurie și sentimente care nu pot fi substituite sau comparate. Aceasta se poate constata din seninătatea, entuziasmul, satisfacția cu care părinții vorbesc despre copiii lor. Părinții experimentează bucuriile, încercările, greutățile, dar și satisfacțiile.

Copilul reușește să transmită asemenea unui Mărțișor sentimente afective, să împletească puritatea și candoarea cu vitalitatea și energia. El este de asemenea un simbol al reînnoirii și speranței atât în familie, cât și în societate. Copilul pentru familie nu trebuie să fie o sursă permanentă de griji, ci de îndrumare, inspirație, comuniune. Responsabilitatea familiei trebuie să vizeze nevoile copilului în special de iubire și afecțiune, pentru ca acesta să se dezvolte armonios. Părinții trebuie să ofere copilului un mediu de siguranță, prin armonie și înțelegere. Copilul are nevoie să fie ascultat, înțeles, să fie încurajat și susținut în opiniile sale.

Când se naşte un copil, lumea se întreabă: „Ce va deveni copilul acesta?” Atât familia, cât şi societatea nădăjduiesc ca din acel suflet plăpând să se dezvolte un om de valoare, un bun cetăţean al ţării.

Toate aceste speranțe ale viitorului, pe care copilul le poartă în fiinţa sa, toţi aceşti muguri de viaţă în dezvoltare trebuie cultivaţi, îngrijiţi, supravegheaţi cu aceeaşi grijă pe care o are grădinarul faţă de plantele şi florile din grădina sa. Răspunzători de viitorul copilului sunt în primul rând familia și școala. Orice copil este o comoară de mare preţ. Salvarea lui este posibilă numai prin asigurarea unei educaţii sănătoase, bazate pe morala creștină, încă din familie și continuată la școală.

Familia și școala sunt instituții ce au un rol esențial în crearea spiritului social al copilului. Acestea îl pregătesc pentru o integrare optima în viața socială. O bună colaborare între școală și familie este posibilă numai atunci când familia înțelege menirea școlii: aceea de a fi principalul izvor de cultură și factor de civilizație, iar școala vede în familie un aliat, un colaborator sincer, permanent și direct interesat de întregul process instructiv-educativ. Ca orice relație partenerială, relația școală-familie trebuie construită cu migală și cu măiestrie.

Copilul, asemenea unui Mărțișor, poate fi o sursă inepuizabilă de bucurii.

Copilul, mărțișorul familiei și al școlii

Prof. DIACONU MARIA-ELISABETA

Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, Târgu Jiu

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă a vieții, un moment al inocenței, al descoperirii și al formării personalității. Copiii sunt considerați adevărate comori ale societății, iar simbolic, pot fi comparați cu mărțișorul - un semn al purității, al bucuriei și al speranței. Atât familia, cât și școala, joacă un rol esențial în dezvoltarea armonioasă a copilului, oferindu-i sprijinul necesar pentru a deveni un adult responsabil și echilibrat.

Familia reprezintă primul mediu în care copilul învață să iubească, să fie respectat și să ofere la rândul său respect. Părinții sunt primii educatori, cei care transmit copilului valori morale, culturale și sociale. Dragostea părinților este fundamentul pe care copilul înțelege lumea, iar prin afecțiune și sprijin, acesta capătă încredere și curaj.

Educația copilului, provenită din familie, are un impact profund asupra dezvoltării sale emoționale și intelectuale. Modul în care părinții interacționează cu copilul, valorile pe care le promovează și exemplele pe care le oferă influențează felul în care acesta percepe lumea. Totodată, familia este sursa principală de sprijin emoțional, motiv pentru care relația dintre părinți și copii trebuie să fie una bazată pe comunicare deschisă și sinceritate.

De asemenea, familia are responsabilitatea de a oferi un mediu sigur și armonios, unde copilul să se simtă protejat și iubit. Aceasta este locul unde primește primele lecții despre empatie, responsabilitate și respect, un mediu familial armonios contribuind la formarea unui copil echilibrat, sigur pe sine și capabil să facă față provocărilor vieții.

Dacă familia reprezintă prima treaptă a educației, școala vine ca o continuare firească, având rolul de a forma caractere și de a dezvolta competențe. Profesorii au o responsabilitate majoră în educația copiilor, fiind adevărați ghizi în călătoria acestora spre cunoaștere.

Școala oferă nu doar informații academice, ci și lecții de viață, promovând valori precum respectul, responsabilitatea, colaborarea și spiritul civic. Un mediu educațional adecvat este esențial pentru ca fiecare copil să-și atingă potențialul maxim și să devină un membru activ și valoros al societății.

Relația dintre copil, școală și familie este fundamentală pentru dezvoltarea armonioasă a fiecărui individ. Comunicarea eficientă între părinți și profesori este esențială pentru progresul copilului, iar implicarea familiei în activitățile școlare contribuie la un mediu de învățare stabil și

motivant. Atunci când există o colaborare strânsă între școală și familie, copilul se simte încurajat, își dezvoltă încrederea în sine și are șanse mai mari să reușească atât pe plan profesional, cât și în viața de zi cu zi.

Prin urmare, copiii sunt viitorul societății, iar dezvoltarea lor armonioasă depinde atât de familie, cât și de școală. Ei sunt asemenea unui mărțișor: fragili, dar plini de speranță, simbolizând un nou început și o promisiune pentru un viitor mai bun. Prin dragoste, educație și susținere, societatea poate contribui la creșterea unor generații responsabile și pregătite să facă față provocărilor vieții.

Bibliografie:

1. Dumitru, M. (2015), *Psihologia copilului și dezvoltarea armonioasă*. Editura Didactică.
2. Ionescu, A. (2018), *Rolul educației în formarea personalității copilului*. Editura Universitară.
3. Popescu, L. (2020), *Importanța familiei în dezvoltarea copilului*. Editura Humanitas.

Copilul, mărțișorul familiei și al școlii

Profesor, Vasile Mihaela
Școala Gimnazială „G.E.Palade” Buzău

Primăvara, anotimpul renașterii, aduce cu sine nu doar reînnoirea naturii, ci și simbolul mărțișorului, o expresie a purității, speranței și vitalității. Copilul, asemenea unui mărțișor, este podoaba vie a familiei și a școlii, purtător al inocenței, dar și al potențialului creator. Educația sa reprezintă un proces de cultivare, asemenea înfloririi primăvăratice, în care familia și școala au un rol fundamental.

Familia, primul spațiu educațional

Familia constituie prima instituție de socializare și educație, unde copilul deprinde primele valori morale, emoționale și intelectuale. "Educația este influența aproape continuă a unei generații asupra alteia" (Emile Durkheim), iar părinții sunt primii dascăli ai copilului, modelându-i personalitatea prin dragoste, sprijin și ghidare.

Familia trebuie să creeze un mediu armonios, propice dezvoltării afective și cognitive, oferindu-i copilului siguranță și motivație pentru a explora lumea. Ion Creangă surprinde, în "Amintiri din copilărie", rolul fundamental al părinților în educația copilului, prin imaginea mamei blânde, dar autoritare, care insuflă principii esențiale pentru formarea caracterului.

Școala, spațiul cultivării spiritului

Dacă familia este solul fertil, școala este grădina în care copilul crește și se dezvoltă sub atenta îngrijire a dascălilor. "Un copil educat corect devine un adult responsabil" (John Dewey), iar sistemul educațional are misiunea de a structura gândirea critică, creativitatea și capacitatea de adaptare a elevului.

Dascălul, asemenea unui artizan, trebuie să aibă harul de a descoperi talentele fiecărui copil, oferindu-i resursele necesare pentru dezvoltare. Așa cum spunea Spiru Haret, "Cum arată astăzi școala, așa va arăta țara mâine", subliniind rolul esențial al educației în progresul unei națiuni.

Metodele moderne de predare, bazate pe interactivitate și interdisciplinaritate, contribuie la dezvoltarea unei personalități autonome, responsabile și inovatoare. Literatura, matematica, științele și artele sunt ferestre către univers, iar fiecare lecție predată este un pas în formarea viitorului adult.

Copilul, puntea dintre familie și școală

Interacțiunea dintre familie și școală trebuie să fie una constantă și constructivă, în beneficiul copilului. Implicarea părinților în viața școlii și colaborarea activă cu dascălii contribuie la consolidarea procesului educațional. O educație de calitate nu este doar responsabilitatea profesorilor, ci și a părinților și a societății în ansamblu.

Un aspect esențial în formarea copilului este dezvoltarea armonioasă a inteligenței emoționale și a competențelor socio-emoționale. Studiile pedagogice arată că un copil care se simte susținut afectiv și apreciat în mediul școlar va avea o atitudine pozitivă față de învățare și o mai mare deschidere către explorare și creativitate. Profesorii au un rol crucial în stimularea acestei dezvoltări, prin metode educaționale centrate pe copil și printr-o comunicare empatică și incluzivă.

Concluzie

Asemenea unui mărțișor care simbolizează trecerea spre lumină și speranță, copilul este podoaba vie a viitorului. Prin educație, acesta devine un cetățean responsabil, capabil să contribuie activ la dezvoltarea lumii în care trăiește. Familia și școala sunt firele alb și roșu ale acestui mărțișor, unite printr-un legământ indisolubil: dorința de a modela destine și de a construi viitorul. O educație de calitate, susținută prin colaborare și dedicare, asigură o societate armonioasă și prosperă, în care fiecare copil are șansa de a-și atinge potențialul maxim.

Copilul-Mărțișor de Lumină

Ciupercă Cristina-profesor învățământ preșcolar

Școala Gimnazială Scorțoasa

Copilul e zâmbet, e rază de soare,
În suflet aduce dulce primăvară.
E glas cristalin ce-n lume răsună,
Mărțișor alb-roșu, sclipire divină.

Prin ochii lui sinceri se vede fericirea,
În joacă împarte speranța și iubirea.
Cu pași mici, dar siguri, spre mâine pășește,
Și lumea întreagă cu-n vis o-nflorește.

Copilul e darul ce-n suflet rămâne,
Ne-nvață să credem, să fim mai buni mâine.
Cu el primăvara mereu prinde viață,
Mărțișor de lumină, speranță și dulceață.

Importanța familiei și a școlii în dezvoltarea stimei de sine a copilului

Prof. Ciprian-Ovidiu Curcă-Dumitrache
Director – Liceul Tehnologic Rușețu

Stima de sine reprezintă fundamentul sănătății emoționale a fiecărui individ și joacă un rol crucial în dezvoltarea armonioasă a copiilor. O încredere sănătoasă în propriile abilități îi ajută pe copii să navigheze cu succes prin provocările vieții, să stabilească relații sănătoase și să își atingă potențialul maxim.

Familia și școala sunt piloni fundamentali în dezvoltarea stimei de sine a copilului. Prin crearea unui mediu afectiv sigur și prin încurajarea dezvoltării personale, acestea pot influența pozitiv viitorul copilului. O stima de sine solidă reprezintă baza pentru succesul personal și profesional al oricărui individ.

Familia reprezintă primul univers al copilului, locul unde acesta crește și își formează identitatea. Copiii aduc bucurie și sens vieții. Prin nevinovăția lor, copiii luminează viețile părinților, fiind o sursă constantă de energie și motivație. În sânul familiei, copilul este sursa de energie și motivul principal pentru care părinții își găsesc puterea să înfrunte provocările vieții.

Familia joacă un rol esențial în modelarea caracterului copilului. Prin dragoste, susținere și educație, părinții oferă copilului încrederea și setul de valori necesare unei dezvoltări durabile. Atmosfera de acasă, comportamentul părinților și modul în care aceștia răspund nevoilor emoționale ale copilului au un impact major asupra dezvoltării stimei de sine. În acest context, părinții au datoria să ofere copiilor sprijin, iubire și valori morale, care îi vor ajuta să devină adulți responsabili. O comunicare deschisă, empatia și timpul petrecut împreună sunt esențiale pentru ca aceștia să înflorească și să-și îndeplinească potențialul. Copiii învață să fie empatici, respectuoși și curajoși, devenind astfel, la rândul lor, sprijin pentru cei dragi.

Familia reprezintă primul univers în care copilul își formează identitatea. Stabilitatea emoțională din familie îi ajută pe copii să se simtă protejați și încrezători. În interiorul familiei, oferirea de iubire necondiționată le întărește copiilor percepția că sunt acceptați pentru ceea ce sunt, indiferent de greșelile pe care le fac. Copiii care cresc într-un mediu plin de iubire și susținere au șanse mai mari să își dezvolte o stimă de sine sănătoasă, iar greșelile făcute sunt mereu momente de învățare și/sau devenire, astfel încât, în situații similare, opțiunile corecte să fie mult mai lesne accesibile. Complimentele sincere, încurajările și demonstrarea afecțiunii ajută copilul să se simtă acceptat și apreciat. În egală măsură, laudele sincere pentru eforturi și realizări întăresc încrederea în sine a copilului.

Părinții care manifestă încredere în propriile abilități oferă un model pozitiv de urmat. Discuțiile deschise despre emoții, nevoi și aspirații îl ajută pe copil să înțeleagă că părerea lui contează și că poate face față provocărilor vieții.

Este de asemenea adevărat, deși din ce în ce mai puțin pus în practică, faptul că în perioada creșterii și acumulării de cunoștințe, aptitudini și comportamente, copiii au nevoie de reguli și limite pentru a se simți în siguranță. Când părinții impun reguli, dar în același timp știu să asculte și să respecte punctul de vedere al copilului, acesta din urmă învață să se valorizeze pe sine în cadrul formal reglementat, ceea ce contribuie la consolidarea încrederii în sine.

În schimb, criticile constante sau comportamentele negative pot să afecteze percepția copilului despre sine. Părinții care exercită o presiune excesivă, care critică constant sau care sunt absenți emoțional riscă să dăuneze încrederii copilului. Este important ca feedback-ul negativ să fie constructiv și să se concentreze pe comportamente, nu pe persoană.

După familie, școala devine al doilea mediu esențial pentru dezvoltarea copilului. Profesorii, colegii și activitățile din mediul școlar pot modela stima de sine a copilului în mod semnificativ. Pe lângă familie, școala este mediul secundar de socializare care influențează semnificativ stima de sine a copilului.

Un mediu școlar prietenos și lipsit de judecăți critice încurajează copiii să se exprime liber. Profesorii care oferă încurajări și apreciază efortul elevilor le consolidează încrederea în sine. Copiii care se simt acceptați și respectați de colegi și profesori vor avea o imagine de sine pozitivă. Învățarea prin descoperire și încurajarea creativității în cadrul activităților școlare îi ajută pe copii să își recunoască abilitățile și să își dezvolte autonomia, conferindu-le instrumentele necesare abordării oricăror situații de viață în manieră similară, cu rezultate comparabile..

Pe de altă parte, atitudinea cadrelor didactice în fața conflictelor influențează modul în care copiii învață să își apere punctul de vedere și să se respecte pe sine și pe ceilalți. Profesorii care intervin prompt și corect în situațiile de bullying sau marginalizare protejează sănătatea emoțională a elevilor. Când părinții participă la activitățile școlare, copilul percepe un sprijin suplimentar, ceea ce îl motivează să obțină rezultate mai bune și să își consolideze încrederea în forțele proprii. O relație strânsă între părinți și profesori este esențială pentru a sprijini copilul. Comunicarea deschisă, implicarea activă a părinților în activitățile școlare și parteneriatul în găsirea soluțiilor pentru dificultățile copilului sunt elemente cheie în asigurarea unui mediu prielnic pentru dezvoltarea sănătoasă a stimei de sine.

Familia și școala nu sunt singurele care influențează dezvoltarea copilului. Comunitatea în care acesta crește este un alt fir important în „împletitura" vieții sale. Participarea, pe lângă activitățile curriculare, la activități artistice sau academice extracurriculare ajută copiii să își descopere și să își dezvolte abilitățile. Succesul în astfel de domenii le oferă un sentiment de realizare. Laudele pentru progres și efort contribuie la creșterea încrederii copilului. Participarea la activități culturale, sportive sau sociale ajută copilul să înțeleagă valorile colective și să își dezvolte spiritul civic.

Grupul de prieteni are o influență puternică asupra percepției de sine. Sprijinul și acceptarea din partea colegilor contribuie la consolidarea încrederii în sine, în timp ce respingerea sau excluderea pot avea efecte negative.

Pentru ca un copil să se dezvolte armonios, este esențială colaborarea strânsă între familie și școală. Părinții și profesorii trebuie să lucreze împreună, să comunice deschis și să se sprijine reciproc. Împreună, ei pot oferi copilului un mediu echilibrat, în care acesta să se simtă iubit și înțeles. Sprijinul emoțional, dar și cel educațional, contribuie la formarea unui copil încrezător, empatic și capabil să depășească provocările vieții, fiecare gest de îngrijire și educație reprezentând o investiție în comunitate și societate.

Pentru a asigura o dezvoltare armonioasă a stimei de sine, este crucială colaborarea dintre familie și școală. Părinții și profesorii trebuie să comunice constant și să adopte o abordare comună în sprijinirea copilului. Organizarea întâlnirilor periodice și implicarea în proiectele educaționale ale copilului creează o punte solidă între aceste două medii.

Familia și școala joacă roluri complementare în formarea stimei de sine a copilului. Aceasta este rezultatul unei interacțiuni complexe între sprijinul primit din partea familiei și al școlii. Un copil încrezător în sine va avea mai multe șanse să devină un adult echilibrat, capabil să se adapteze provocărilor vieții, pregătit să își atingă potențialul.

Bibliografie

1. Băban, A. (2011). *Dezvoltarea copilului în familie și școală*. Editura Polirom.
2. Branden, N. (1994). *The Six Pillars of Self-Esteem*. Bantam Books.
3. Goleman, D. (2006). *Inteligența emoțională*. Editura Curtea Veche.
4. Golu, P. (2005). *Psihologia copilului și a adolescentului*. Editura Didactică și Pedagogică.
5. Harter, S. (2012). *The Construction of the Self: Developmental and Sociocultural Foundations*. The Guilford Press.
6. Neacșu, I. (1990). *Educația și personalitatea copilului*. Editura Albatros.
7. Zlate, M. (2006). *Psihologia educației*. Editura Paralela 45.

Copilul – mărțișorul familiei și al școlii

Iulia-Daiana Cincă, profesor pentru educație timpurie, Grădinița cu Program Prelungit *Căsuța copilăriei*
Buftea Ilfov

Expresia „Copilul – mărțișorul familiei și al școlii” sugerează ideea că fiecare copil este un simbol al purității, al bucuriei și al speranței, așa cum este mărțișorul în cultura românească.

În familie, copilul este un dar prețios, aducând iubire, energie și prospețime în viața părinților și a celor din jur. La fel ca un mărțișor, el simbolizează începuturi frumoase și speranța unui viitor luminos.

În școală, copilul este centrul educației, fiind cel care învață, crește și se dezvoltă. Profesorii și colegii îl ajută să își descopere talentele și să își clădească un drum în viață, la fel cum primăvara face natura să renască. Această expresie poate fi folosită într-o compunere sau într-un discurs pentru a sublinia importanța copilăriei și a educației, comparând copilul cu un simbol tradițional de optimism și prospețime.

Mărțișorul este un simbol al primăverii, al renașterii și al speranței, iar în cultura românească, el aduce cu sine promisiunea unui nou început. La fel, copilul este o rază de lumină în viața familiei și un izvor de energie și cunoaștere în școală. Prin comparația cu mărțișorul, putem înțelege mai bine importanța și frumusețea copilăriei, precum și rolul esențial al educației în dezvoltarea fiecărui mic suflet.

Pentru părinți, copilul este cel mai prețios dar, o ființă care aduce bucurie, speranță și motivație. Zâmbetul unui copil luminează orice zi, la fel cum un mărțișor anunță sosirea primăverii și umple sufletele de optimism. Așa cum firele alb-roșii ale mărțișorului simbolizează echilibrul dintre viață și iubire, copilul reprezintă legătura dintre generații, aducând cu sine continuitatea neamului și a tradițiilor.

În familie, copilul învață primele lecții despre viață, despre iubire și respect, fiind ocrotit și îndrumat spre un viitor frumos. Asemenea unui ghiocel care răsare timid, dar devine puternic odată cu venirea primăverii, copilul crește cu dragostea părinților, dobândind încredere și curaj pentru a înfrunta lumea.

Dacă familia este rădăcina copilului, școala este grădina în care el înflorește. Fiecare elev este ca un mărțișor în mijlocul clasei, purtător de speranță, cunoaștere și visuri. Profesorii sunt asemenea razelor de soare care încălzesc și îndrumă, ajutând copiii să-și descopere potențialul și să-și urmeze drumul în viață.

La școală, copilul nu doar că învață lecții din cărți, ci își dezvoltă caracterul, își face prieteni și își conturează personalitatea. Așa cum mărțișorul este purtat cu mândrie în piept, fiecare copil este un simbol al viitorului, purtând în suflet visurile și aspirațiile unei generații.

Copilul este cu adevărat un mărțișor al familiei și al școlii, aducând lumină, speranță și frumusețe în viețile celor din jur. La fel cum primăvara marchează un nou început, copilăria este temelia unui viitor plin de posibilități. De aceea, este responsabilitatea noastră, a părinților, profesorilor și societății, să avem grijă de „mărțișoarele” noastre, oferindu-le iubirea, educația și sprijinul de care au nevoie pentru a crește frumoși și încrezători în propriul lor destin.

Copilul- mărțișorul familiei și al școlii

Daria- Nicoleta Tănăsescu, profesor pentru educație timpurie, Grădinița *Căsuța Copilăriei*, Buftea-Ilfov

Primăvara este un anotimp al renașterii, al speranței și al noilor începuturi. În acest context, mărțișorul, simbol al tradiției românești, devine o metaforă perfectă pentru copilul din familia și școala noastră. Copilul este asemenea unui mărțișor: fragil, dar plin de potențial, un semn al bucuriei, al iubirii necondiționate și al speranței într-un viitor mai bun. Asemenea mărțișorului care se ofrandează celor dragi în luna martie, copilul devine un dar neprețuit, o comoară pe care o protejăm și o încurajăm să se dezvolte.

Copilul nu este doar un simbol al iubirii și al înțelegerii în cadrul familiei, dar este și o sursă de învățături și inspirație continuă. Asemenea unui mărțișor, care se încarcă cu energie pozitivă și lumină din soarele primăverii, copilul aduce căldură și lumină în viața celor din jurul său. În cadrul familial, copilul este sursa prin care se transmit tradițiile, valorile și istoria unei familii, fiind o legătură între trecut și viitor. Fiecare zâmbet al unui copil, fiecare pas făcut către maturitate, este un semn de încredere și speranță. De asemenea, el reprezintă o continuitate, o legătură între generații, fiind modelul în jurul căruia părinții și bunicii își dau seama de importanța educației și a iubirii, precum și de responsabilitatea pe care o au față de viitorul acestuia.

În primul rând, copilul este, în mod natural, „mărțișorul" familiei. Fiecare părinte privește în ochii copilului său o speranță nedefinită pentru viitor, o bucurie pură ce se naște din nevoia de a oferi și a învăța. Copilul devine, astfel, centrul întregii vieți a familiei, motiv de mândrie și o sursă constantă de iubire și îngrijire. La fel ca un mărțișor, care aduce noroc și împlinire celor care îl poartă, copilul reînvie sentimentul de familie, dăruind iubire și zâmbete. Când un copil se naște, întreaga familie trece printr-o renaștere, ca un început de primăvară, unde fiecare pas al acestuia este privit ca o binecuvântare.

În al doilea rând, copilul este „mărțișorul" școlii, o sursă de energie și inspirație. Asemenea unui mărțișor care se încarcă de energie pozitivă din soarele primăverii, copilul învață, se dezvoltă și își cultivă talentele. Școala reprezintă un mediu în care copilul poate înflori, poate învăța și poate înțelege lumea care îl înconjoară. Fiecare zi de școală este o oportunitate pentru copil de a învăța lucruri noi, de a-și exprima ideile și de a înțelege mai bine societatea în care trăiește. Educatorii, ca niște „mărțișoare" ce oferă îndrumare, formează viitorul copilului, ghidându-l spre un drum plin de cunoștințe și valori.

Copilul este și „mărțișorul" pe care îl dăruim în fiecare zi unei societăți în continuă schimbare. El este simbolul viitorului nostru, iar cum va crește și cum va învăța depinde de iubirea și educația pe care o primește din familie și din școală. La fel cum mărțișorul marchează un început, copilul marchează începutul unei noi ere pentru societate. Un copil educat este o investiție pentru viitor, iar prin educație, copilul va adăuga valoare comunității în care trăiește.

În concluzie, copilul reprezintă nu doar începutul unei noi vieți, ci și o sursă constantă de inspirație și de speranță atât pentru familie, cât și pentru școală. Asemenea unui mărțișor, care este dăruit cu dragoste și simbolizează renașterea primăverii, copilul aduce cu sine promisiunea unui viitor mai bun, plin de posibilități nelimitate. Întreaga sa dezvoltare depinde de sprijinul și iubirea pe care le primește din partea celor din jur, iar familia și școala joacă roluri esențiale în formarea sa ca individ responsabil și echilibrat.

Fiecare gest al părinților și al educatorilor contribuie la înflorirea copilului, iar prin educație și iubire, el va învăța să își construiască drumul în viață. În acest proces, copilul învață nu doar informații academice, ci și lecții importante despre empatie, respect și încredere în sine. Dacă familia este rădăcina care îl susține și îl încurajează să crească, școala este locul unde acest drum se concretizează, învățându-l să își exprime gândurile și să își atingă potențialul maxim. Copilul este mărțișorul care aduce cu el nu doar dorința de a învăța, dar și de a contribui la crearea unei lumi mai bune. Sub îndrumarea iubitoare a familiei și a școlii, el se transformă într-un adult capabil să facă față provocărilor vieții, să își urmeze visele și să aducă un impact pozitiv asupra societății. Astfel, mărțișorul copilului devine un simbol al unui viitor plin de realizări și de schimbări benefice, un viitor în care fiecare pas făcut în direcția educației și iubirii contribuie la creșterea unei lumi mai frumoase și mai înțelepte.

EDUCAȚIA ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI DIGITAL

Prof. DIACONU NICOLAE

Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu”, Târgu Jiu

„Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze.” (Maria Montessori)

În zilele noastre, problematica educaţiei este abordată în strânsă legătură cu problematica lumii contemporane, o lume caracterizată prin numeroase transformări, prin schimbări în toate domeniile, determinate de progresele în domeniul ştiinţei şi tehnicii, proliferarea informaţiei, evoluţia nevoilor materiale şi spirituale ale oamenilor.

Astfel, în condițiile unei globalizări tot mai accentuate și a modernizării societății, rolul educaţiei poate fi privit, în special, ca având, o influenţă complexă, menită să determine atât pregătirea tinerei generaţii, din toate punctele de vedere, pentru ca aceasta să se poată integra repede și cât mai bine în societate, cât și menţinerea omului, pe parcursul vieţii sale, la nivelul cerinţelor societăţii în continuă schimbare și restructurare.

Tema educației între tradițional și digital este una de mare actualitate, având în vedere transformările rapide prin care trece societatea în contextul progresului tehnologic. Discutând acest subiect, putem aborda mai multe aspecte importante:

1. Metodele de predare

- *Educația tradițională* se bazează pe metode clasice de predare, cum ar fi lecțiile frontale, interacțiunea directă profesor-elev și utilizarea materialelor tipărite (manuale, caiete etc.)
- *Educația digitală* folosește tehnologia pentru a facilita învățarea. Aceasta include platforme de e-learning, resurse digitale (video, audio, prezentări interactive), și instrumente online pentru evaluare și colaborare.

2. Accesibilitatea și flexibilitatea

- *Educația tradițională* poate fi limitată de locația fizică a instituțiilor de învățământ, programul fix al cursurilor și accesul la resurse educaționale.
- *Educația digitală* oferă acces mai larg la resurse educaționale din orice loc cu conexiune la internet, flexibilitatea de a învăța în ritm propriu și oportunități pentru învățare personalizată.

3. Interacțiunea și feedback-ul

- *Educația tradițională* oferă o interacțiune directă și imediată între profesori și elevi, care poate îmbunătăți comunicarea și feedback-ul personalizat.

- *Educația digitală* poate facilita feedback-ul rapid și continuu prin instrumente automate de evaluare, dar poate limita interacțiunea personală și directă.

4. Dezvoltarea competențelor

- *Educația tradițională* poate accentua dezvoltarea competențelor cognitive și sociale prin interacțiuni directe și activități de grup.
- *Educația digitală* favorizează dezvoltarea competențelor digitale și de auto-gestionare, esențiale în lumea modernă, dar poate necesita o disciplină mai mare din partea elevilor.

5. Provocări și oportunități

- *Provocările educației tradiționale* includ limitările în integrarea tehnologiei moderne și adaptabilitatea la nevoile elevilor din era digitală.
- *Provocările educației digitale* includ accesul inegal la tehnologie, riscul izolării sociale și dependența de resursele digitale.
- *Oportunitățile educației tradiționale* constau în menținerea unei structuri educaționale bine testate și a unei interacțiuni umane esențiale.
- *Oportunitățile educației digitale* includ inovarea pedagogică, accesul la o gamă largă de resurse și metode noi de evaluare și învățare personalizată.

6. Studiile de caz și exemplele practice

- *Educația tradițională* are exemple de succes în multe școli și universități renumite care au păstrat metodele clasice de predare și interacțiune.
- *Educația digitală* a fost exemplificată prin programe de succes precum Khan Academy, Coursera, și platforme de învățare hibridă folosite în universități moderne.

7. Viitorul educației

- Este probabil ca viitorul educației să implice un model hibrid, combinând elemente tradiționale și digitale pentru a crea un sistem de învățământ adaptabil și eficient.
- Tendințele indică o creștere a utilizării tehnologiei în educație, dar și o recunoaștere a valorii interacțiunii umane și a metodelor tradiționale.

În concluzie, educația între tradițional și digital este o oportunitate de a îmbina cele mai bune practici din ambele contexte pentru a crea un sistem educațional robust și adaptabil la nevoile contemporane ale elevilor.

Bibliografie:

1. Cristea S, *Pedagogie generală – managementul educaţiei*, EDP, Bucureşti 1996
2. Cucoş C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Bucureşti, 2004
3. Jinga I., Istrate E., *Manual de pedagogie*, Bucureşti, Editura All Educational S.A., 1998
4. Macovei, Elena, *Pedagogie*, Editura Didactică şi Pedagogică, 1997
5. Șofran O., *Instrucție și educație*, Editura Enciclopedică, București, 1970.

ȘCOALA- FAMILIE- COMUNITATE. DEZVOLTARE ȘI PROGRES

Cristina Bundă, profesor, Școala Gimn. Nr. 7 Buzău

Educația în familie este o parte integrantă a educației. Factorul care exercită cea mai mare influență asupra copiilor, alături de școală, este familia.

Încă de la începutul secolului trecut, Kant- urmărimd un proiect de emancipare a condiției umane- scria: ” Părinții care au primit ei înșiși o educație sunt deja niște modele după care se îndreaptă copiii. Dar pentru a-i face pe aceștia mai buni, este necesar să facem din pedagogie un studiu; altfel nu este nimic de sperat de la dânsa, iar educația este încredințată unor oameni cu pregătire rea.”

Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. În țările dezvoltate, cu deosebire pe continentul nord- american, parteneriatele școală- familie- comunitate sunt esențiale în procesul de educație a elevilor și în succesul lor la școală. Dovada o reprezintă faptul că Departamentul de Educație al SUA are un subsecretar de stat pentru servicii comunitare și parteneriate și un director pentru parteneriate educaționale și implicarea familiei. În fiecare țară din Uniunea Europeană există structuri formale- organizate de participare a părinților în sistemul educațional. Legislațiile și proiectele de reformă educațională ale anilor 1990 au definit în majoritatea țărilor noi legi referitoare la participarea parentală în sistemele educaționale. Autonomia școlilor și participarea părinților la gestiunea lor se află în centrul dezbaterilor și legislațiilor actuale.

Accelerarea transformărilor sociale, democratice, emanciparea femeii(la preocupările materne și gospodărești adăugându-se preocupările profesionale și de studiu), modificarea statutului copilului, dispersia familiei, încercarea de a restitui prestigiul educației familiale(pe care l-a avut până la introducerea învățământului obligatoriu) , progresele sociologiei și psihologiei, precum și alte cauze au dus la înțelegerea faptului că orice sistem de educație rămâne neputincios dacă se izbește de indiferența sau de opoziția părinților.Școala capătă astfel o misiune suplimentară. ” Deoarece axa directoare a civilizației occidentale este înaintarea persoanei spre mai multă libertate și fericire, înaintarea societăților spre mai multă înțelegere și justiție.....și dar fiind demisia unui număr de părinți și faptului că un număr crescând de copii vin fie din familii destrămate, fie din medii analfabete și o comunicare între părinți și copii nu se face întotdeauna foarte bine(părinți născuți într-o lume aproape imobilă încă, au copii care sunt născuți într-o lume bulversată), pentru toate aceste motive școala are în sarcină o misiune suplimentară.”

O problemă stingentă pentru România o reprezintă responsabilitatea locală pentru calitatea educației și succesul școlar, care reclamă căi diferite de stabilire a relațiilor de colaborare între școli, familii și comunități. Avem în vedere că școlile de toate gradele sunt organizații responsabile pentru educația formală a copiilor și adolescenților. Școlile care duc la bun sfârșit mult mai eficient această responsabilitate se consideră pe ele însele și elvii ca parte a sistemului social ce include familiile și comunitățile.

În ceea ce privește relația școală- familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice, etc. Se cunosc următoarele forme mai importante de organizare (instituționalizată) a educației părinților și a colaborării școală- familie: asociații ale părinților (și profesorilor) care au o largă libertate de inițiativă (au apărut pentru prima oară în Statele Unite ale Americii în secolul trecut); școli ale părinților (inițiate în Franța în perioada interbelică) și școli ale mamelor(inițiate în Germania); consilii de administrație școlară formate(exclusiv sau în majoritate) din părinți, cu rol informațional, consultativ și decizional(ființează în Belgia, Danemarca, Olanda și în alte țări occidentale); comitete de părinți pe clase și școli, fără rol decizional, care sprijină școala în rezolvarea unor probleme (în țările est- europene).

Se recomandă, în general, o restrângere a programului de educație a părinților pe problemele ce satisfac nevoile specifice(de regulă, exprimate de părinți), îmbinându-se aspectele îngrijirii fizice, medicale, cu aspectele psihosociale și psihopedagogice. Programul

trebuie să țină seama de rețeaua instituțiilor ce pot corela cu cererea de educație exprimată- ceea ce impune întemeierea lui pe cercetări sistematice.

Obstacolele relației școală- familie pot fi de ordin comportamental(întâlnite, atât între părinți, cât și la profesori și administratori școlari) sau de ordin material(relația școală- familie cere un surplus de efort material și de timp). Dificultățile pot rezulta din ideile divergente privind: responsabilitatea statului și a familiei privind educația copiilor; libertatea de alegere a școlii de către părinți sau unicitatea învățământului; impactul mediului școlar asupra rezultatelor școlare ale copilului; randamentul pedagogic și datoria parentală; participarea părinților la gestionarea și procesul decizional din instituția școlară. Se consideră, în general, că problema este de atitudine; este dificil de pretins, atât la părinți, cât și la profesori, că relația de colaborare școală- familie (nu) este doar un ” drept de opțiune”.

Cooperarea profesor- părinte în beneficiul elevului individual nu se poate substitui participării părinților la gestiunea școlii, din mai multe motive: părinții sunt responsabilii legali ai educației copiilor lor, deci trebuie să aibă posibilitatea de a influența natura acestei educații; modelele participative pot ajuta la coordonarea eforturilor eductive și la orientarea adaptării școlii la schimbările din societate; este necesară o influențare pe plan local asupra rezolvării problemelor locale și luarea deciziilor la nivelul cel mai de jos cu putință; este necesară contrabalansarea ” îndepărtării” (indiferenței) guvernamentale; cei care sunt afectați de o decizie trebuie să poată avea o influență asupra ei; dezechilibrele balanței grupurilor de iterese trebuie să fie corijate autorizând persoanele interesate să fie reprezentate după importanța implicării lor în instituția școlară; participarea trebuie să facă apel la competențele locale; participarea poate stimula inițiativele și inovațiile.

Bibliografie:

1. Dr. Bunescu Gheorghe, ” Democratizarea educației și educația părinților”, Institutul de Științe ale Educației

2. Bunescu Gheorghe, ” Școala și valorile morale”, EDP, R.A., București, 1998

3. Șincan E. Alexandru Ghe., ” Școala și familia”, Ed. ” Gheorghe- Cârțu Alexandru”, Craiova, 1993

Mărțișoare matematice

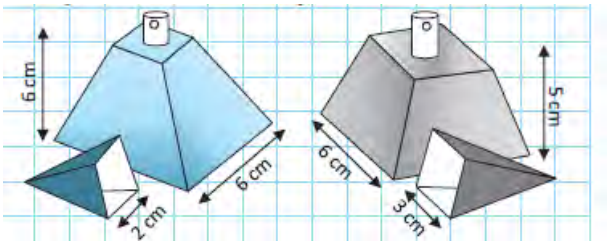
Prof. Maria Popescu, Colegiul Național Școala Centrală

Matematica dezvoltă abilitatea de a explica logic, de a gândi structurat, de a face predicții, de a comunica riguros în termeni cantitativi și spațiali. S-a constat adeseori faptul că, deși elevii posedă cunoștințe matematice importante, acest lucru nu garantează și un transfer real al acestora. Constatăm frecvent disocieri și rupturi între abstract și concret, între particular și general de exemplu.

Conținuturile matematice și rezultatele învățării creează interacțiuni dintre cele mai interesante. Indiferent de modul în care interacționează, principala așteptare este, în termeni pedagogici, cunoașterea operațională (capacitatea de a folosi instrumente matematice pentru a rezolva situații problemă, situații de viață).

În acest context prezint în continuare câteva probleme practice – mărțișoare matematice.

1. Un parfum lansat de 1 martie se vinde ambalat în două tipuri de sticluțe care au forma unor piramide patrulatere regulate, atunci când li se pune dopul. Dimensiunile sticluțelor sunt cele din figura alăturată. Cele două sticluțe au același preț. Care dintre cele două sticle este mai avantajos de achiziționat?

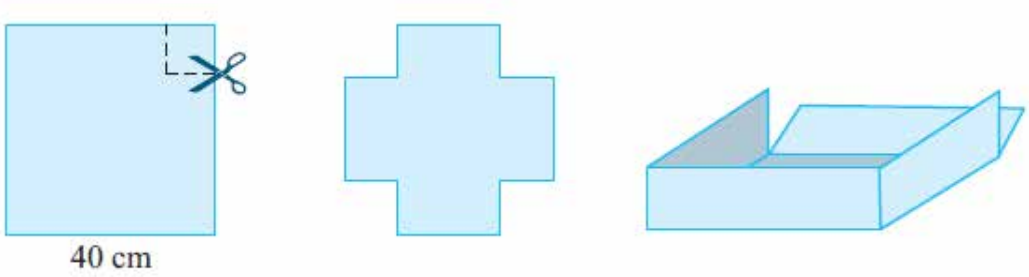
2. O firmă de curierat pune la dispoziția clienților cutii din carton de formă paralelipipedică, având următoarele dimensiuni:

Model cutie	Dimensiuni (cm)		
	lungime	lățime	înălțime
I	40	35	30
II	40	40	50
III	25	20	50

Care cutie ar fi mai potrivită pentru trimiterea prin această firmă a patru sticluțe de parfum?

3. Din colțurile unui carton de formă pătrată, cu laturile de cate 40 cm, se taie patru pătrate de laturi egale. Bucata rămasă se îndoaie și se lipește, pentru a se obține o parte a unei cutii de formă paralelipipedică. Această cutie ar trebui să aibă aria laterală de 2 dm^2. Ce dimensiuni au pătratele tăiate?

Prin astfel de situații matematice provocăm copiii să aplice ce au învățat, să găsească soluții, să investigheze situații concrete și nu în ultimul rând să lucreze în echipă.

Mărțișorul meu...copiii

Maria Burlacu
Bibliotecar
Școala Gimnazială Vadu Pașii, Buzău

Câtă asemănare între semnificația *Mărțișorului* ce reprezintă un simbol străvechi prin care se celebrează venirea primăverii prin renașterea naturii și *Copilul* venit în dar pentru a ne duce mai departe cu iubire, el însuși ca o revelație ce pare că vine de nicăieri și ne duce mai departe.

Mărțișorul este un mic obiect de podoabă legat de un șnur împletit dintr-un fir alb și unul roșu ca și copilul/elevul nostru, acea nestemată învăluită în puritatea (alb) și iubirea (roșu) sufletului nostru.

Primăvara a sosit, iar natura începe să se trezească la viață. Copiii din satul nostru așteaptă cu nerabdare să celebreze venirea primăverii dintr-o tradiție frumoasă: mărțișorul. Această sărbătoare le umple inimile de bucurie și entuziasm, iar fiecare dintre ei are propria sa viziune despre ce înseamnă mărțișorul.

În dimineața de 1 Martie, copiii vin în clasă îmbrăcați în haine colorate cu zâmbete largi pe fețe. Fiecare dintre ei are în mână un mărțișor, un simbol al primăverii și al reînnoirii. Unii au ales să facă mărțișoare din materiale reciclate, arătându-le colegilor cât de creativi pot fi.

Ce poate fi mai frumos decât sentimentul de a oferi un mărțișor unei persoane dragi și a oferi iubire necondiționată copiilor noștri. Atunci simți cum sufletul vorbește și tot ce e mai bun în lăuntrul nostru își găsește ecou în acest frumos giuvaer numit copil. Precum un diamant ce strălucește în soare îl purtăm cu recunoștință orinde ne-am afla. El este mândria noastră, este varianta noastră cea mai bună.

De aceea trebuie să avem grijă să-l purtăm frumos, cu delicatețe, precum un mărțișor, la pieptul și în sufletul nostru, astfel mărțișorul nu devine doar un simplu obiect, ci un simbol al bucuriei, al prieteniei și al dorinței de a împărtăși frumusețea primăverii.

Copiii, cu imaginația și energia lor debordantă, ne arată că în fiecare zi poate fi o sărbătoare, dacă avem curajul să ne bucurăm de lucrurile simple. Copiii, precum mărțișorul, nu sunt doar un simplu cadou, ci și un simbol al legăturilor dintre oameni. Copiii învață de mici, prin noi, importanța generozității și a bunătății, învățând să ofere și să primească cu inimile deschise. Împărtășind alături de ei bucuria primăverii, devin alături de noi mai conștienți de frumusețea tradițiilor și de valorile care ne unesc.

La venirea lor pe lume ne simțim binecuvântați pentru că ne aduc primăvara în viața noastră. Alături de ei înflorim, scoatem din noi cele mai tainice sentimente: iubirea, apartenența, cunoașterea, generozitatea, mărinimia, dărnicia, rodnicia, dezinteresați de lumea materială ce ne înconjoară. Iar când iarna se așterne peste anii noștri, privim în urmă la ce am lăsat ca moștenire posterității și cu mândrie și multă recunoștință mulțumim universului.

Orice sacrificiu parcă nu e de ajuns atunci când privim copiii noștri, fie vorba de fiica, fiul sau eleva, elevul nostru.

Ne învățăm copiii să vorbească, să meargă și să respecte anumite reguli de comportament în familie, la fel îi învățăm și cum să se comporte în societate, dar oare noi suntem un bun exemplu pentru ei? Ne aplecăm în a le citi sufletele, trăirile în liniște și în deplină ascultare? Un copil nu este o obligație ci o plăcere, o aducere aminte a ceea ce eram și noi cândva, cu vise, aspirații, eșecuri și realizări.

Mai mult, avem ocazia de a da viață viselor, legendelor, împreună cu ei, prin realizarea unor mici opere de artă în universul acesta infinit, numai bune de pus la inimă.

În aceste vremuri când la un clic distanță copiii noștri primesc informații, trebuie să avem grijă să îi canalizăm pe drumul cunoașterii, în mod conștient, prin abordări creative și inovative în activitățile educative.

Suntem datori să dăm posibilitatea fiecăruia să-și dezvolte integral potențialul, să oferim tuturor posibilitatea să învețe și să-și cultive talentele. Suntem datori să creăm și să dăm micilor învățăcei instrumentele și mecanismele necesare pentru a-i sprijini în efortul lor de a se auto-depăși oferind contextul care să conducă spre acest tip de împlinire.

Ei sunt mărțișorul sufletelor noastre, prin și pentru care, cu recunoștință spunem: MULȚUMESC COPILE ORIUNDE TE-AI AFLA!

Educația pentru valori prin parteneriatul cu familia

Prof. Înv. Preșc.: Stănoiu Nicoleta- Giorgiana

Grădinița P. N. Nr.2 Peșteana- Jiu/ Liceul Tehnologic Bâlteni

„ Eu sunt copilul. Tu ți în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog ca să pot fi o binecuvântare pentru lume.” (Mamie Gene Cole, Child’s Appeal)

Familia reprezintă cea mai importantă curea de transmisie a valorilor și a normelor culturale din generație în generație, ea este o realitate persistentă și structurală de o mare importanță. Familia reprezintă agentul acțiunii educative care fixează în individ habitusul primar, schemele inițiale de percepție, gândire, imaginație, creativitate, acțiuni ce vor funcționa ca un mecanism de selecție și consolidare a conduitei în procesul interiorizării experienței exterioare, formând temelia viitoarei personalități. Ea a avut întotdeauna o influență decisivă asupra educației, ei i se datorează virtuțile neamului, în familie se consolidează relațiile între generații, care sunt importante pentru societatea umană. Pentru ca o familie să-și exercite eficient funcția educativă, ea trebuie să dispună de o anumită cultură cu un nivel intelectual adecvat, valori morale, etice și un cadru decent de viață.

Familia este mediul de viață în care copilul se naște, trăiește, se dezvoltă și se formează pentru viață. Familia rămâne grupul social vital în asigurarea îngrijirii protecției și educației copilului. Este principalul instrument de reglare a interacțiunilor dintre copil și mediul social. Familia reprezintă elementul constitutiv primar al societății, îndeplinind în acest context funcții multiple: biologice, sociale, culturale, educative. Între factorii educației, familia a fost și este considerată un factor principal în formarea personalității copilului. Într-o lume în care toate instituțiile și toate tipurile de raporturi sociale se schimbă în ritm accelerat, familia nu poate rămâne neschimbată și nu trebuie absolutizat un model sau altul de organizare familială. În contextul social se constată o diversificare a modelelor familiale: frecvența crescândă a coabitărilor, creșterea numărului divorțurilor, a familiilor cu un singur părinte, opțiunea unor femei de a avea un copil în afara căsătoriei, noile forme coexistând cu modelul „clasic” al familiei conjugale. Toate aceste schimbări nu trebuie interpretate ca o criza a familiei, ci mai repede ca adaptări ale conduitei individuale la schimbările demografice, economice și materiale care afectează societățile în ansamblul lor.

Este greu să crești un copil. Dar și mai dificil să-l educi.

Realitatea de zi cu zi a familiei este diferită azi de cea a generațiilor anterioare. Părinții și copiii își petrec mult mai puțin timp împreună și aproape toți adulții se confruntă cu o permanentă dorință de a echilibra cererile vieții de familie, cu cele ale slujbei. Într-o vreme în care părinții se află sub

presiuni fantastice, care-i fac mai puțin capabili să participe la viață copiilor lor, există și o mai mare nevoie de a se implica în educație.

Ce se întâmplă cu un copil care în grădiniță învață un lucru, iar în familie altul? În grădiniță învață să așeze jucăriile în ordine, în familie obișnuiește să le arunce peste tot; în grădiniță învață să fie politicos față de adulți și față de alți copii, pe când în familie i se tolerează lipsa bunelor maniere. Chiar dacă influențele pozitive ale grădiniței nu sunt cu totul anihilate, efectul lor va fi diminuat prin greșeli de educație ce se comit în familie. De aceea este foarte important ca instituția preșcolară să realizeze o colaborare cât mai strânsă cu familia, în vederea stabilirii unui regim unitar de cerințe, a unei linii unitare în educarea copiilor.

Educația copiilor în grădiniță se realizează după un program bine stabilit, iar atingerea obiectivelor noului curriculum pentru învățământul preșcolar revine unor cadre didactice special pregătite. Sarcina educatoarei este de a familiariza părinții cu cele mai bune metode și procedee de educație. Această muncă cere din partea noastră o bună pregătire, multă răbdare, pricepere și tact. Îndrumarea pedagogică a părinților cere ca educatoarea să cunoască, în primul rând, condițiile în care trăiește copilul în familie, sub aspect economic, social, cultural. În același timp, studiind temeinic pe fiecare copil din grupă, urmărind atent toate schimbările care se produc în comportamentul lui, ea va face necontenit apel la părinți să o sprijine în munca ei educativă. Venind la grădiniță copilul este pus să depășească orizontul restrâns al familiei, să accepte cerințe noi mult deosebite de cele din familie. Astfel copilul descoperă existența unei realități de care nu mai depinde, familia nu mai este permanent lângă el şi o perioadă din timp locul ei este luat de personalul grădiniței.

În acest sens, o colaborare între familie și personalul grădiniței devine absolut necesară. Educatoarea cunoscând aceste caracteristici în care are loc socializarea copilului în grădiniță poate minimaliza sau maximiza efectele produse de noul context asupra dezvoltării personalității acestuia. În cadrul acestei perspective, parteneriatul educațional trebuie să devină o prioritate a strategiilor orientate către educarea preșcolarilor. Complexitatea și gradul de dificultate al problemelor cu care grădinița se confruntă, cât și impactul educației școlare asupra întregului sistem social impun soluționarea dificultăților, apelând la colaborarea și cooperarea parteneriatelor sociale. În mod concret, realizarea parteneriatului începe prin constituirea unui grup partenerial, care include pe lângă grădiniță și reprezentanții diferitelor categorii și instituții ale comunității. Coeziunea și eficiența grupului sunt condiționate de asumarea și promovarea unor valori comune la nivelul tuturor partenerilor implicați.

De ce împreună pentru copiii noștri? Pentru că împreună am pășit în Mileniul Trei care prevede schimbări, înnoiri, modificări în toate domeniile de activitate. Mileniul Trei este timpul care încă ne

așteaptă!. O schimbare a suferit și actualul curriculum: se plasează familia, părintele, în rolul de partener activ în educația copilului. S-a crezut multă vreme că instituțiile de învățământ poartă întreaga responsabilitate a educării copilului, familia fiind doar beneficiarul acestei acțiuni. Familia nu poate fi separată în acest context, rolul părinților nu încetează odată cu intrarea copilului în instituția de învățământ, se schimbă doar modalitatea de abordare a copilului, în raport cu noul său statut și în deplină concordanță cu ceea ce se întâmplă în mediul educațional. Activitatea cu părinții ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copilului în programul educativ din grădiniță, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respect de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni. Copiii caută modele în părinți lor, iar aceștia la rândul lor vor să crească mici genii. Pentru fiecare părinte copilul său este un **bulgăre de aur**. El îl vede frumos, bun, deștept, pentru că l-a urmărit cum a crescut, cunoaște detalii referitoare la perioadele copilăriei mici și știe câte momente dificile a trecut împreună cu acesta.

Pentru colaborarea între familie și grădiniță, trebuie să se stabilească avantajele acestei colaborări:

- Care sunt avantajele familiei? Părinții au șansa de a deveni participanți la educație prin implicarea afectivă și prin emoțiile trăite de copiii lor.
- Care sunt avantajele cadrului didactic? Stabilirea unui parteneriat educatoare- părinți -copil prin cunoașterea relațiilor părinte-copil, psihologia părinților și, mai ales, pe cea a copiilor.
- Care sunt avantajele copilului? Din acest parteneriat, și copilul se alege cu un mare câștig, faptul că își descoperă părinții ca parte importantă a educației lor.

Colaborarea și cooperarea părinților sunt eficiente și benefice ambilor factori, în condițiile în care comunicarea este reală, în funcție de dimensiunea umană. Implicarea părinților în problemele grădiniței nu înseamnă numai atenționarea în legătură cu problemele copiilor lor. Ea se referă la construirea unor relații pozitive între familie și grădiniță și la o unificare a sistemului de valori și cerințe relative la copil.

Parteneriatul cu familia se poate desfășura sub diferite titulaturi cum ar fi: „Împreună pentru copiii noștri”, „Împreună învățăm, împreună educăm”, „ Educatori și părinți, uniți pentru o educație de calitate a copiilor!”, „Părinți mai buni, copii mai buni!”, „Doi parteneri, același scop”.

Pentru realizarea obiectivelor mai sus enumerate se pot desfășura activități precum : întâlniri dintre copii-educatoare -părinți în cadrul zilei de naștere a unui coleg unde se vor valorifica și întări valori morale precum: prietenia, armonia, toleranța. O altă activitate de punere în valoare a simțului estetic și practic poate fi realizata prin înfrumusețarea grădiniței și a spațiului grădiniței prin activități de plantare de flori, desene și picturi pe pereți acesteia. Legat de valorile naționale simbol (steag,

stemă, limbă), costume populare, dansuri populare pot avea loc activități dedicate Zilei României, serbările dedicate iernii. Respectul față de valorile zonei, cultură și tradiții poate fi nuanțat prin vizite la muzeele din localitate, întâlniri comune cu membrii comunității: poliție, pompieri, medici. Munca artiștilor plastici și dragostea față de artă poate fi omagiată prin ateliere de mărțișoare, Paște. Credința și dragostea față de Dumnezeu poate fi insuflată copiilor prin întâlniri cu preotul, vizita la biserică. Astfel prin activități împreună părinți-copii-educatoare, prin implicarea părinților în confecționarea de costume sau alte materiale diverse pentru grădiniță, serbări, prin întâlniri cu reprezentanții comunității locale, prin voluntariat, prin vizite la biserică, școală, poliție, pompieri, brutărie, prin excursii, plimbări în parc, concursuri, prin asociații de părinți se respectă condițiile de realizare a unui parteneriat: **comunicare, coordonare, cooperare** și în final, **parteneriat.**

În consecință, pentru ca eficiența educației în grădiniță să aibă randament sporit, este necesar ca programul educativ să fie cunoscut și înțeles de către familie și realizat printr-o colaborare strânsă între instituția familială și cea preșcolară. Dacă familia va fi implicată de la început în programul educativ, ea va percepe corect importanța colaborării cu grădinița, beneficiile acestei colaborări, iar implicarea sa în activitatea grădiniței va fi conștientă, interesantă si reciproc avantajoasă.

Părinte, educator, primar, preot, polițist, avem cu toți o îndatorire: să facem din copiii noștri, oameni de mâine...să încercăm să lăsăm deoparte grijile vieții, tumultul întâmplărilor din ziua de azi și să răspundem cu „Da” invitațiilor copiilor noștri în grădinițe, la activitățile ce se desfășoară, la spectacolul vieții oferit de ei la acest moment.

Bibliografie:

Curriculum pentru educaţie timpurie-2019, Anexa la ordinul ministrului Educaţiei Naţionale nr. 4694/02.08.2019

Cucoş, C., 2017, Educaţia -reîntemeieri, dinamici, prefigurări, Ed. Polirom, Iaşi

Revista cadrelor didactice din învăţământul preşcolar „Cuvântul educatoarelor”, nr.4, februarie 2020, Ed. Lumea Cărţilor, Ploieşti

Copilul, mărțișorul familiei și al școlii

Mihaela-Florentina Mirea, profesor,

Colegiul Economic „Regele Mihai I” Buzău

Mărțișorul este un mic obiect, care, în timp, a evoluat devenind o mică bijuterie, de care se leagă un fir alb cu roșu, vestind sosirea primăverii. Obiceiul este unul străvechi, se pare că datează de pe vremea traco-dacilor, dar are și influențe romane.

Firul roșu poate simboliza iubire, protecție, vara sau poate aminti de anumite sacrificii, în timp ce firul alb poate fi interpretat drept aducător de energie, pace, puritate și reprezintă iarna.

Așa cum mărțișorul poate fi interpretat drept un simbol al primăverii, adică al renașterii naturii, copilul poate simboliza același lucru pentru familie, dar și pentru școală.

Familia este locul în care venim pe lume, este izvorul vieții și al educației, iar aceasta nu este împlinită până la apariția unui copil căruia îi insuflă valori morale solide care îi vor călăuzi pașii în viață.

Apariția unui copil este dovada iubirii, el fiind rodul acesteia, astfel aduce în familie un nou început, iubire necondiționată și nemărginită, energie, bucurie.

Încă din primii ani de viață copilul pătrunde în mediul școlar, astfel destul de curând în viața lui apar două componente esențiale, familia și școala.

Școala este cea care deschide mințile copiilor spre cunoaștere, spre universul în care trăiește, de aceea între ea și familie trebuie să existe o relație de simbioză, copilul aflându-se în centrul atenției acesteia la fel ca în centrul atenției familiei, astfel educația căreia i se pun bazele în familie, pentru că ea oferă temelia solidă pe care școala va continua să clădească, va fi completată de aceasta, cărămidă cu cărămidă, deoarece menirea școlii este să îmbine transmiterea de conținuturi științifice cu transmiterea unor principii de viață astfel încât, la finalul acesteia copilul să fi dobândit competențele necesare pe piața muncii și în viață, în general.

Familia este cea care insuflă principii de viață având în vedere că, un copil, își folosește drept model, cel puțin în primii ani de viață, părinții, urmând ca acestora să li se alăture cele transmise de școală, care contribuie la transmiterea moștenirii noastre culturale, deoarece aceasta este locul în care, după familie, copilul petrece cel mai mult timp, astfel având un impact foarte mare în dezvoltarea sa, de aceea, după familie, profesorul poate deveni un model pentru copil pentru alte aspecte decât cele care țin de transmiterea conținuturilor științifice, de materia predată, cum ar fi insuflarea stimei de sine, încrederii în propriile forțe, răbdarea, toleranța, capacitatea de analiză și cea de a face față provocărilor vieții, de exemplu, de a trece peste un eșec.

Copilul este cel care dă viață, sens, atât familiei, cât și existenței școlii, fără puritatea sa, fără energia, iubirea sa infinită și modul sincer în care și-o manifestă viața familiei și a școlii ar fi pustie, copilul fiind cel care, putem spune, reprezintă inima celor două.

În plan simbolic putem afirma că familia reprezintă firul roșu, în timp ce școala îl reprezintă pe cel alb, iar copilul este mărțișorul, simbolul vieții, renașterii.

Așa cum menționam mai sus, între școală și familie trebuie să existe o relație de interdependență, de simbioză, care să slujească intereselor copilului pentru că, el este ca un mic diamant ce trebuie șlefuit corespunzător pentru a nu-i altera valoarea, din contră, pentru a i-o pune în evidență, astfel încât să strălucească, și cum altfel am putea să ilustrăm lucrul acesta decât prin împletirea armonioasă a unui delicat fir de mărțișor, care se împletește cu grație și frumusețe pentru a ne aduce bucurie în suflete?

Factorii care influențează comportamentul copilului

Profesor Lavinia Nimară

La naștere, omul primește o zestre genetică de la ambii părinți, același număr de cromozomi, un bagaj impresionant de neuroni, însă oamenii sunt unici. Această situație este dată de o serie întreagă de factori care contribuie la modelarea comportamentului uman. Pornind de la stimulii la care a fost expus copilul încă din cea mai fragedă copilărie și ajungând la factori externi, întâlniți doar în ultimii 60 de ani, ca mass media, internet, *gadgeturi* contemporane, observăm diferențierea personalităților copiilor. Părinții, rudele apropiate, bona, prietenii de joacă, colegii, profesorii, educatorii sunt principalii actori care își pun amprenta pe caracterul copilului. Mediul bogat în stimuli, antrenant, disciplinarea pozitivă și atmosfera familială contribuie în mod esențial la formarea de comportamente dezirabile. Succesul în viață nu se moștenește, nu este instinctual, ci se atinge prin exersarea unor abilități de viață într-un mediu propice. Mijloacele media, rețelele sociale și *gadgeturile* moderne au o importanță majoră în dezvoltarea comportamentului copilului. Expus timpuriu la emisiuni inadecvate, desene animate, jocuri și aplicații copilul nu înțelege corect relațiile sociale, relaționarea *face to face* și acționează impulsiv, individualist și dezordonat. După o perioadă de timp în care școala a urmărit „alfabetizarea" electronică a elevilor, tot școala trage un semnal de alarmă asupra unor comportamente indezirabile ale elevilor bănuite de a fi dobândite tocmai în urma folosirii excesive a mijloacelor media.

Deosebirile dintre copii, cultură, stiluri de învățare și de viață, dintre modurile de comportare sunt un factor pozitiv, firesc ce intervine în dezvoltarea și devenirea copilului. Egalitatea dintre copii este dată de diversitate și nu de asemănarea dintre ei, deci preșcolarii vor fi încurajați să-și păstreze autenticitatea, și nu să se transforme în copii ale unui model prestabilit, generat de prejudecăți și stereotipii culturale. Fetițele se pot juca atât cu mașini cât și cu păpuși, iar băieții nu vor fi certați pentru că „plâng ca o fetiță", adolescenții vor fi liberi să-și aleagă o meserie preferată fără a fi judecați sau etichetați în vreun fel.

Profesorii, fără a fi bănuiți de rele intenții, uneori ignoră diferențele dintre copii, considerându-i pe toți egali, și fixează perspectiva majorității ca regulă generală, aplicabilă tuturor, fără a negocia acest lucru. Lipsa stigmatizării nu are întotdeauna rezultatele țintite, ea poate nega valori culturale, etnice, religioase ale unor minorități, privându-i pe cei incriminați de de dreptul la valori sau nevoi educaționale speciale. Educația pentru toți promovată încă din anii 1990 reprezintă un concept fundamental în pedagogia zilelor noastre care evidențiază internaționalizarea problemelor cu care se confruntă educația. Acest concept implică acceptarea și valorizarea diferențelor dintre oameni, făcând legătura dintre general și particular, dintre universal și individual. Numărul mare de copii care se dorește a fi incluși în educația timpurie reflectă dorința de a eradica abandonul școlar, iar multiplicarea strategiilor de abordare a învățării, integrarea, abordarea holistică accentuează necesitatea de adaptare a școlii la necesitățile copilului. Stimularea timpurie a dezvoltării prin programe naționale este o perioadă decisivă cu o influență majoră asupra formării inteligenței, a personalității copilului și a comportamentelor sale sociale.

Prioritatea pedagogiei contemporane este identificarea unor căi și mijloace de intervenție în educația timpurie a cât mai multor copii preșcolari. Viziunea globală asupra acțiunilor de stimulare, protejare, dezvoltare și construcție a personalității copilului, educația părinților, cuprinderea unor categorii cât mai largi de copii în grădinițe, alcătuirea de grupe mixte, atitudinea de acceptare și valorizare a diferențelor sunt principalele direcții de acțiune și totodată condiții fundamentale ale educației timpurii.

MĂRȚIȘOARE, MĂRȚIȘOARE...

Maria Popa, profesor

Colegiul Economic „Regele Mihai I”, Buzău

Sărbătoarea Mărțișorului își are originile în vremuri străvechi și, grație unui efort multinațional (România, Bulgaria, Macedonia, Republica Moldova), Mărțișorul a fost înregistrat de UNESCO în *Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității.*

Potrivit vechilor tradiții geto-dacice, când anul era împărțit în două anotimpuri, vara și iarna, ziua de 1 Martie era ziua care deschidea noul an. Cu acest prilej, urările de noroc, de sănătate sau de bunăstare adresate celor din familie sau apropiaților erau însoțite de oferirea de șnururi din lână albă și roșie. De asemenea, dacii obișnuiau să înșire pe o ață mici pietre vopsite în alb și roșu pe care le purtau ca amulete cu puteri protectoare până când pomii înfloreau.

Obiceiul oferirii mărțișorului s-a transmis din generație în generație ca semn de respect și de prețuire pentru oamenii speciali din viața noastră. Totodată, chiar dacă forma mărțișorului a evoluat în timp, acesta a fost întotdeauna asociat cu bucuria, renașterea, reînnoirea, speranța.

Există mai multe legende care încearcă să deslușească semnificația celor două culori ale șnurului de mărțișor. Într-un fel sau altul, toate asociază firul alb cu lumina, puritatea și candoarea, iar firul roșu cu viața, cu iubirea, altfel spus, combinația celor două culori arată legătura dintre om și mediul său de viață.

O semnificație aparte au dat-o celor două culori strămoșii noștri geto-daci care vedeau în mărțișor un simbol al unității contrariilor. Aceștia considerau că albul simbolizează claritatea apelor și înțelepciunea bărbatului, în timp ce roșul simboliza femeia, adică sângele, viața și soarele, iar împletirea celor două fire în același șnur semnifica armonia dintre bărbat și femeie, armonie întruchipată în minunatele *mărțișoare însuflețite.*

Asemenea Mărțișorului, venirea pe lume a unui copil este prilej de sărbătoare. Cu aceeași frenezie premergătoare zilei de 1 Martie, familia se pregătește pentru venirea pe lume a copilului. Copilul este *mărțișorul familiei,* este firul care unește, care asigură coeziunea între generații, este aducător de bucurie și speranță, este cel care însuflețește casa și reinventează viața părinților dându-i un nou sens, este cel care-și învață părinții despre priorități, despre responsabilitate, despre *a oferi* și *a primi.* Prezența unui asemenea mărțișor în viața adulților face posibilă înțelegerea sentimentului de iubire necondiționată.

Totodată, *copilul-mărțișor* este întruchiparea șnurului tradițional: albul mărțișorului se regăsește în inocența și gingășia copilului, iar roșul în înflăcărarea cu care acesta îmbrățișează viața, în puterea sa nebănuită de a răzbate și de a reuși în viață.

Copilul-mărțișor este cea mai frumoasă pată de culoare pe care părinții o încredințează școlii nu pentru a o estompa, ci dimpotrivă, pentru a o transforma, pentru a o șlefui și a o face să strălucească asemenea unui diamant cu multe carate. Intervine în acest moment al vieții copilului împletirea efortului familiei cu efortul școlii, asemenea celor două fire din șnurul de mărțișor.

Așadar,

Cu fiecare copil-mărțișor lumea devine mai bună!

Cu fiecare copil-mărțișor încredințat școlii se deschide o nouă fereastră către viitor, iar cu fiecare strălucire a acestuia lumea devine și mai frumoasă!

Povestea Mărțișorului

Migiu Maria, L.T.Bâlteni-Gradinita Cocoreni

Una dintre cele mai frumoase tradiții populare românești, Mărțișorul ne amintește să ne bucurăm de renașterea naturii din fiecare an. Cum îi poți explica unui copil această tradiție? **Spunându-i o poveste**, desigur. Iată care este legenda Mărțișorului în tradiția populară românească, adaptată pe înțelesul celor mici.

A fost odată ca niciodată o bătrână, pe nume Baba Dochia. Aceasta avea o noră, cu care nu se înțelegea prea bine. Într-un an, pe data de 1 Martie (numită și luna lui Mărțișor), baba Dochia a trimis-o pe noră la râu, cu o misiune extrem de dificilă. Nora trebuia să spele lâna albă până când devenea neagră, iar lâna neagră până când devenea albă. Ajunsă la râu, nora cere ajutor de la Dumnezeu pentru a reuși să facă pe plac babei Dochia. Acesta o ajută și nora, bucuroasă, pornește înapoi spre acasă. Pe drum însă, găsește niște ghiocei înfloriți, pe care îi culege și îi aduce babei Dochia.
Baba Dochia, văzând ghioceii aduși de noră, se bucură crezând că a venit primăvara. Așa că decide să plece cu oile pe munte. Se îmbracă cu 12 cojoace și pornește în călătorie. Pe drum, oamenii întâlniți în cale îi spun babei Dochia să nu plece pe munte, pentru că în luna lui Mărțișor vremea este schimbătoare. S-ar putea să ningă sau chiar să fie ger. Baba Dochia nu îi ia în seamă, ba chiar râde de Mărțișor și spune că nu îi e teamă de el. Mergând spre munte, baba Dochia toarce împreună două fire de lână: unul alb și unul roșu. Pentru că i se face cald și este soare, baba Dochia începe să dea jos cojoacele, rând pe rând. Însă călătoria babei Dochia nu va fi una fericită. Mărțișor, pentru a se răzbuna fiindcă Baba Dochia a râs de el, împrumută două zile reci de la Februarie. Baba Dochia, rămasă doar în cămașă, este transformată în sloi de gheață și apoi în stâncă. În urma ei, rămâne șnurul alb și roșu.

Ce altceva poți să îi mai spui copilului despre obiceiurile de Mărțișor:

- Inițial, mărțișorul consta într-un șnur alb și roșu, de care era legată o monedă.
- Șnurul mărțișorului era legat la mână, la gât sau prins în piept.
- În funcție de zone, mărțișorul era purtat până pe 9 martie, până pe 12 martie sau până când înfloreau pomii sau trandafirii.
- Cele două fire reprezintă iarna (cel alb) și vara (roșu)
  Iar pentru a-l ajuta pe cel mic să înțeleagă povestea, îi poți explica mai multe despre:
- Cum se face lâna și ce înseamnă torsul lânii
- De ce merg oile pe munte primăvara
  Simbol al speranței și al unui nou început, mărțișorul ne ajută să marcăm un **moment de sărbătoare** și să **ne reconectăm cu ritmurile naturii**, ambele elemente esențiale pentru starea noastră de bine la orice vârstă.

PUR ŞI SIMPLU

Prof. NECULA NICOLETA MĂDĂLINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ GHERĂSENI
BUZĂU

Când Dumnezeu a creat îngerii le-a dat chip de copil. A pus cel mai frumos şi minunat zâmbet într-un suflet curat şi nevinovat.

Copil, copilărie, copilăresc... Aceste cuvinte strâng în ele magie și fericire, speranță și multă iubire.

Precum mărțișorul devine simbol al primăverii, al renașterii naturii, al vieții, împletind în el firul alb al sincerității și purității, cu firul roșu al iubirii și al sacrificiului, tot așa, copilul este purtător al speranței că nimic nu este în zadar, că moștenirea culturală a generații va fi dusă mai departe și astfel că vom deveni ca geții ,,nemuritori".

Copilul știe să iubească necondiționat. Pentru el nu contează decât sentimentele. Nu îi pasă dacă ești sărac sau bogat, alb sau negru, el te iubește pentru că așa s-a născut...,,din iubire".

Copilul este o floare care se deschide şi se destăinuie în faţa ta fără ocolişuri sau ascunzişuri. El nu cunoaşte ruşine sau teamă atâta timp cât i se răspunde cu aceeaşi sinceritate. Poate fi cel mai dur judecător dacă ai încălcat reguli pe care poate chiar tu le-ai impus.

Ochii copilului te privesc de multe ori întrebători. Dar ei nu întreabă, ci îţi cer părerea. Au nevoie de confirmare pentru a merge mai departe în descoperirea altei lumi. Noi, suntem doar ghizii lor în acest safari care este viaţa de adult. Suntem cei care ,,obligă" copilul să se exprime folosind cuvinte ca ale noastre pentru a-i înțelege mai bine, uitând că cea mai expresivă formă de comunicare nu include neapărat cuvinte, ci gesturi și mimică.

În copilul său, fiecare părinte se regăsește și caută să îl ,,modeleze", să îl formeze după cum consideră că ar fi potrivit, potrivit pentru el, ca adult, uitând faptul că fiecare copil, fiecare om e unic și prin unicitatea sa se delimitează de toți ceilalți, se individualizează și se transformă în ceva ce nu are contur predefinit.

Copilul se joacă și în jocul său spune povești despre o lume pe care adulții au uitat-o copleșiți de greutatea altei lumi, mai dure, o lume materială ce crează înverșunare și patimă.

Nu este uşor să părăseşti lumea copilăriei. Mulţi dintre noi o purtăm încă în suflet, deşi tâmplele cărunte vorbesc despre experienţa vieţii pe care am adunat-o în fire albe. Căutăm încă liniştea aceea zbuciumată a jocurilor copilăriei, cântecele monotone care, pe neştiute, reuşeau să închidă ochii ce parcă refuzau odihna; şi desenele în care ne oglindeam cele mai tainice dorinţe.

Copilului îi place simplitatea. Nu încarcă şi nu se complică. El răspunde simplu şi fără prea multe ocolişuri. În lumea lui nu există minciună sau înşelătorie. Îţi va răspunde franc la întrebări.

,, Un copil poate oricând să înveţe un adult trei lucruri: cum să fie mulţumit fără motiv, cum să nu stea locului niciodată şi cum să ceară cu insistenţă ceea ce îşi doreşte"(Paulo Coelho)

Tărâmul copilăriei a fost şi va rămâne mult timp un mister pe care foarte mulţi s-au străduit să-l înţeleagă. Şi mă întreb : ,, Cum oare se face că ajuns adult nu-ţi mai aminteşti decât fragmente din ceea ce ai trăit în copilărie? Să fie faptul că prin maturitatea ta ai putea întina puritatea lumii acesteia neprihănite? Sau, pur şi simplu, ai pierdut copilul din tine?"

,,Copilăria este şuvoiul de apă care izvorăşte limpede şi curat din adâncurile fiinţei şi la care omenirea aleargă fără încetare sa-şi potolească setea idealurilor sale de dragoste, de bunătate, de frumuseţe , de perfecţiune."(Francesco Orestano)

Mărțișorul între tradiție, școală, copii și familie

Raluca Costache, Lector univ.dr. Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București

Mărțișorul este o tradiție românească care se celebrează pe 1 martie, marcând începutul primăverii. În școli, această sărbătoare este adesea o ocazie specială pentru a învăța despre obiceiuri și tradiții, dar și pentru a sărbători natura și reînnoirea.

Iată câteva modalități prin care mărțișorul poate fi integrat în activitățile școlare:

Elevii pot participa la activități practice în care să confecționeze mărțișoare din diverse materiale (hartie, fire colorate, etc.). Acest lucru le dezvoltă creativitatea și abilitățile de lucru manual.

Profesorii pot organiza lecții despre semnificația mărțișorului, legendele și miturile asociate cu acesta, precum și obiceiurile de primăvară din diferite zone ale țării.

Elevii pot avea ocazia să își schimbe mărțișoare între ei, dezvoltând astfel spiritul de comunitate și camaraderie.

Scopul poate fi de a organiza o expoziție cu mărțișoare create de elevi, promovând astfel arta populară și tradițiile locale.

Pentru a marca această zi, școlile pot organiza evenimente culturale, cum ar fi spectacole de teatru sau melodii tradiționale, care să celebreze primăvara.

Aceste activități nu doar că îi ajută pe elevi să înțeleagă mai bine tradițiile românești, dar contribuie și la dezvoltarea unor abilități sociale și practice importante.

În mod tradițional, mărțișorul constă într-un fir de mătase alb-roșu, la care se atașează adesea un mic simbol sau o talisman. Acest fir este oferit, în general, femeilor și copiilor, dar și bărbații pot primi mărțișoare simbolice. În familie, membrii pot face mărțișoare unul altuia, consolidând astfel legăturile afective.

Imaginați-vă un copil care, plin de entuziasm, se pregătește pentru 1 Martie. El își alege cu grijă mărțișoarele pe care le va oferi bunicii, mamei și prietenilor. Cu mãona sa mică, ține cu mândrie o condoare roșie și albă care simbolizează dragostea și puritatea.

Pe măsură ce merge pe stradă, observa cum florile încep să înflorească, iar natura se trezește la viață. Zâmbetul lui este contagios, iar bucuria oferirii mărțișoarelor reflectă inocența copilăriei.

Această tradiție îi învață pe copii despre generozitate, dar și despre importanța legăturilor familiale și prieteniile care ne înconjoară. Mărțișorul devine nu doar un simbol al primăverii, ci și un mod de a exprima dragostea și aprecierea față de cei dragi.

De asemenea, mărțișorul este asociat cu dorința de sănătate, bunăstare și fericire. Este obiceiul să se poarte mărțișorul până la primăvara adevărată, adesea când se observă primele flori, simbolizând astfel bucuria și reînnoirea vieții.

În familie, această sărbătoare are o semnificație specială, fiind un prilej de a celebra legăturile între membrii familiei și de a exprima dragoste, apreciere și urări de bine.

Organizarea unor activități în familie, cum ar fi confecționarea de mărțișoare sau petreceri tematice, poate contribui la întărirea tradițiilor și la crearea de amintiri frumoase. Această sărbătoare este o oportunitate excelentă de a reafirma legăturile familiale și de a sărbători împreună venirea primăverii

În acest context, mărțișorul devine un instrument de comunicare, un mod prin care copiii își arată afecțiunea și învățătura valorilor tradiționale. Asemenea mărțișorului, copilăria este o perioadă plină de frumusețe, prospețime și bucurie.

PLEDOARIE PENTRU EDUCAȚIA PLASTICĂ

BUNEA IMELDA ALIA, PROFESOR EDUCAȚIE PLASTICĂ, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.11, BUZĂU

Educația copilului şi investiția în acesta este investiția sigură într-un viitor nesigur,este şansa la o lume mai bună. Formarea competențelor variate (a celor cheie), asigurarea unui climat benefic, în care elevul se formează armonios, cu încredere în forțele sale, cu asertivitate şi empatie, cu discernământ, cu drag şi respect pentru cultură, artă, ştiință, sunt țelurile noastre ca educatori. Acestea pot fi coordonatele unei educații solide.

Marțisorul este un simbol plăsmuit de mesteşugarii pricepuți, fiind un simbol străvechi prin care se celebrează venirea primăverii şi renaşterea naturii. Prin simbolistica sa cele doua fire împletite exprimă iubirea şi puritatea, sentimente asociate elevilor noştri, viitorii adulți de mâine. Copiii înglobează speranțele neîmplinite ale părinților, proiectele lor nerealizate, dar dincolo de acestea, ei trebuie să-şi descopere vocația, să păşească pe propriul drum, să descopere afinitățile cu meseria care le vor aduce împlinirea şi integrarea socială.

Aceasta este o pledoarie pentru învățământul artistic-plastic în slujba căruia lucrez de un sfert de secol, în învățământul gimnazial.Vizualul este o constantă în societatea de consum. Educația plastică pregăteşte elevul pentru viață, chiar dacă nu apare ca materie de examen decât la liceele vocaționale. Manualitatea, exersarea vederii în spațiu, dezvoltarea acuității vizuale, creativitatea, discernerea kitsch-ului de bunul gust în toate informațiile vizuale din jur sunt primele argumente care îmi vin în minte în favoarea sa. Mă adresez generațiilor de elevi blazați, care, prin educația primită, consideră că arta nu le foloseşte la nimic. Urmăresc sa le trezesc interesul în felurite moduri, în care intuiesc ca pot fi deturnați. Competitivitatea, participarea în cadrul concursuilor de artă, le creează deschiderea şi motivația interioară de a creşte, de a asimila tehnici şi a acumula informații noi.

O alta componentă ar fi sublinierea părții practice a învățării în artă, legăturii între o temă plastică şi viața de zi cu zi. Prin artă poți celebra costumul popular românesc, corpul omenesc dar şi cel al vietăților din jurul nostru, cauta compoziții expresive în fotografie(chiar şi cea realizată cu telefonul mobil), armonizarea cromatică a vestimentației şi a ambientului de interior, arta decorativă de orice tip şi din orice loc.

O preocupare în timpul orelor, chiar dacă nu beneficiem de un atelier de artă, e asigurarea unui spațiu stimulent, de calitate şi folosirea suporturilor digitale, atât de apropiate elevilor.

Ca profesor de artă pot accepta că există elevi mai puțin dotați pentru artă, săraci în creativitate, care au o percepție rudimentară a spațiului, a geometriei, a proporțiilor, o manualitate deficitară în realizarea amestecurilor cromatice şi pentru care ora de desen este la început o corvoadă. Însă nu pot accepta faptul că aceste lucruri nu se vor schimba cu puțin efort, nu radical dar în oarecare măsură. Timpul poate curge în favoarea lor în masura în care sunt dispuşi să depună un oarecare efort. Implicarea colegilor în actul învățării, activitățile colective trebuie promovate, se dovedesc a fi benefice pentru toți elevii între care intervine schimbul de roluri.

Ca profesor de Educație plastică trebuie să nu subestimezi valoarea formativă a tuturor faptelor culturale, interdisciplinaritatea. Am ajutat o eleva să realizeze coperta pentru volumul său de poezie. S-a implicat în demersul de stabilire al variantei finale a cărții,cu câştiguri formative indiscutabile.

De asemenea înainte să formăm creatori de artă , desi la vârstele mici, de multe ori, spontaneitatea şi prospețimea pot ridica cota unei lucrări a unui elev, ca profesor de artă, trebuie să formăm mai ales consumatori de artă(pe termen lung). Arta e o investiție foarte bună, daca ar fi să privim tranzacțiile care se fac prin casele de licitații,uneori chiar cu artă românească. De exemplu, în 10 februarie 2016, un tablou al artistului Adrian Ghenie, a fost vândut prin celebra casa londoneză de licitații Sotheby's la prețul de 3.117.000 de lire sterline, stabilind un record pentru el.“Succesul artiştilor români tranzactionați internațional va schimba dinamica pieței interne a artei contemporane” a declarat Roxana Vâlcu ,Owner Art Advisers, firma de consultanță în artă. Sigur,elevilor mici trebuie sa le virezi informații pe puterea lor de înțelegere, despre calitatea unei lucrări de artă contemporană, mai

greu accesibilă. Diferența dintre artă şi celelalte investiții, afaceri din zona imobiliară, autoturisme, lingouri de aur, bitcoin este că arta se adresează sufletului şi sensibilității umane, cu trimitere la istoria omenirii.

Rolul educației în formarea personalității copilului

Prof. Dr. Ionescu Haidău Ana Daria
Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu”, Târgu Jiu

Educația joacă un rol fundamental în dezvoltarea personalității copilului, influențând atât comportamentul acestuia, cât și valorile și atitudinile sale față de societate. Procesul educațional începe încă din primii ani de viață și continuă pe tot parcursul existenței, având un impact semnificativ asupra formării identității individuale. Educația contribuie hotărâtor la dezvoltarea personalității copilului, factorii educaționali, precum familia, școala și societatea fiind foarte importanți în acest sens.

Personalitatea copilului este rezultatul interacțiunii dintre factorii genetici și cei de mediu, iar educația este unul dintre cei mai importanți factori externi. Prin educație, copilul își formează trăsăturile de caracter, capacitatea de a lua decizii și abilitatea de a interacționa cu cei din jur.
Familia este prima instituție educațională, este mediul în care copilul face primele descoperiri despre sine și despre lume. Părinții au un rol deosebit de important în educația timpurie, influențând comportamentul copilului prin exemplul personal, prin reguli și prin valorile pe care le transmit. Un mediu familial armonios favorizează dezvoltarea unui copil echilibrat, în timp ce un mediu conflictual poate avea efecte negative asupra personalității acestuia.

Școala, instituția formală de educație, reprezintă un alt factor esențial în formarea personalității copilului, oferindu-i cunoștințe, dezvoltându-i abilități și ajutându-l să își contureze identitatea. Prin interacțiunea cu profesorii și colegii, copilul își dezvoltă competențele sociale, învață să respecte regulile și să colaboreze în diverse contexte. Totodată, sistemul educațional contribuie la dezvoltarea gândirii critice și a creativității.

Pe lângă familie și școală, societatea joacă un rol major în educația copilului. Mass-media, grupurile de prieteni și comunitatea influențează percepțiile și comportamentul acestuia. Accesul la informație, modelele sociale și experiențele extracurriculare contribuie la dezvoltarea unei personalități echilibrate și bine integrate în societate.

Educația are un impact profund asupra personalității copilului, influențând dezvoltarea sa emoțională, socială și intelectuală. Un sistem educațional de calitate îi permite copilului să își descopere talentele, să își dezvolte abilitățile și să își formeze o identitate puternică. De asemenea, educația morală contribuie la dezvoltarea unui set de valori etice, precum respectul, empatia și responsabilitatea.

Pe de altă parte, lipsa unei educații adecvate poate duce la dificultăți în integrarea socială și la probleme comportamentale. Un copil lipsit de educație corespunzătoare poate avea dificultăți în luarea deciziilor, în gestionarea emoțiilor și în stabilirea relațiilor interpersonale.

În concluzie, educația reprezintă un pilon esențial în formarea personalității copilului, având un rol determinant în dezvoltarea sa intelectuală, socială și emoțională. Familia, școala și societatea sunt principalii factori care influențează acest proces, iar o educație bine structurată asigură o dezvoltare armonioasă a copilului. Investiția în educație este, astfel, cea mai sigură cale către construirea unei societăți sănătoase și echilibrate.

Bibliografie:

1. Piaget, J. (1972), *Psihologia inteligenței*, Editura *Științifică*.

2. Vygotsky, L. (1978), *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*, Harvard University Press.

3. Dewey, J. (1997), *Experience and Education*, Touchstone.

4. Goleman, D. (1995), *Inteligența emoțională*, Editura *Curtea Veche*.

5. Cucoș, C. (2009), *Pedagogie*, Editura *Polirom.*

EFICIENTIZARE PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV CU AJUTORUL STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE

Prof.înv.primar: Scurtu Speranţa-Elena

Şcoala Gimnazială "Ion Vîlceanu" Drăgoteşti

Aplicată în ştiinţele educaţiei, concepţia constructivistă propune „schimbarea paradigmei educaţionale, de la transmiterea de tip behaviorist a cunoaşterii la abordarea cunoaşterii într-un proces de comunicare şi cooperare.

Tranziţia de la o cultură a modernităţii, din perspectiva căreia cadrele didactice „îşi exercită mai mult puterea decât autoritatea" la o cultură postmodernă ale cărei valori, principii, idei se află încă în plin proces de coagulare, a început deja. O schimbare de optică, de strategii şi practici educaţionale devine condiţie a asigurării calităţii în educaţie.e, în care elevul are un rol activ".

Centrarea pe cel care învaţă, pe nevoile, pe interesele şi aspiraţiile sale, pe subiectivitatea sa, impune o reconsiderare a competenţelor necesare pentru exercitarea profesiei didactice, respectiv a standardelor specifice acesteia.

Valorizând elevii, aplicând principiile pedagogiei diferenţierii şi ale constructivismului pedagogic, educatorul trebuie să îşi proiecteze strategia didactică astfel încât de intervenţia sa formativă să beneficieze fiecare elev, iar învăţarea să devină un proces constructiv. În organizarea şi implementarea demersului lui strategic, cadrul didactic trebuie să pornească de la următoarele idei cu valoare de principii aplicative:

- deplasarea accentului dinspre activitatea de predare spre cea de învăţare, centrată pe elev;
- reconsiderarea rolului profesorului ca organizator şi facilitator al procesului de învăţare în care sunt implicaţi elevii săi;
- conştientizarea elevilor cu privire la necesitatea implicării lor în procesul propriei formări;
- încurajarea şi stimularea participării active a elevilor în planificarea şi gestionarea propriului parcurs şcolar;
- diferenţierea demersurilor didactice în raport cu diferitele stiluri de învăţare practicate de către elevi.

Strategia didactică reprezintă un concept caracterizat de o pluralitate semantică. Pentru a demonstra această afirmaţie, propunem spre analiză un scurt inventar definiţional. Strategia didactică este:

- Un ansamblu de acţiuni şi operaţii de predare-învăţare în mod deliberat structurate sau programate, orientate în direcţia atingerii, în condiţii de maximă eficacitate a obiectivelor prestabilite.
- Ansamblul mijloacelor puse în lucru pentru a atinge scopul fixat începând de la organizarea materială şi alegerea suporturilor până la determinarea sarcinii de

învăţare şi a condiţiilor de realizare. Toate acestea vor depinde de obiectivele propuse a fi atinse şi de fazele formării trăite de subiect.

- O acţiune decompozabilă într-o suită de decizii-operaţii, fiecare decizie asigurând trecerea la secvenţa următoare pe baza valorificării informaţiilor dobândite în etapa anterioară. În acest sens, strategia devine un model de acţiune, care acceptă in ab initio posibilitatea schimbării tipurilor de operaţii şi succesiunea lor.
- Un grup de două sau mai multe metode şi procedee integrate într-o structură operaţională, angajată la nivelul activităţii de predare-învăţare-evaluare, pentru realizarea obiectivelor pedagogice generale, specifice şi concrete ale acesteia, la parametri de calitate superioară.

Strategiile didactice interactive promovează o învăţare activă, implică o colaborare susţinută între elevi care, organizaţi în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite. Cadrul didactic plasează accentul nu pe rolul de difuzor de mesaje informaţionale, ci pe rolurile de organizator, facilitator şi mediator al activităţilor de învăţare.

Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev. Rolul profesorului rămâne unul capital, însă, renunţând la vechile practici educaţionale rigide şi uniforme, el devine organizator al unui mediu de învăţare adaptat particularităţilor şi nevoilor beneficiarilor, facilitând procesul învăţării şi dezvoltarea competenţelor. Proiectând şi realizând activităţi de predare-învăţare-evaluare bazate pe strategii didactice interactive, cadrul didactic oferă elevilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-şi exprima în mod liber ideile, opiniile şi de a le confrunta cu cele ale colegilor, de a-şi dezvolta competenţele metacognitive.

Pentru a asigura dezvoltarea şi valorificarea resurselor lor cognitive, afective şi acţionale, pentru a-i „instrumenta" în vederea adaptării şi inserţiei optime în mediul socio-profesional, este esenţială construirea unor strategii didactice bazate pe acţiune, aplicare, cercetare, experimentare. Astfel, li se va crea elevilor ocazia de a practica o învăţare de calitate, de a realiza achiziţii durabile, susceptibile de a fi utilizate şi transferate în diverse contexte instrucţionale şi nu numai. Beneficiind de o îndrumare competentă, având suportul unor profesori care îi respectă şi sunt interesaţi continuu de ameliorarea nivelului lor de achiziţii şi competenţe, elevii vor avea posibilitatea să realizeze obiectivele învăţării şi să finalizeze cu succes această activitate. În plus, şi şansele lor de reuşită socială vor spori considerabil.

Percepţia cadrului didactic asupra elevilor suportă deci transformări radicale: imaginea elevului – receptor pasiv de informaţii, de cunoştinţe „prefabricate" este înlocuită cu imaginea elevului activ, motivat să practice o învăţare autentică, să-şi formeze competenţe specifice de procesare a informaţiilor, de generare de noi cunoştinţe, de aplicare a acestora în diferite contexte etc.

Bibliografie:

1. Cucoş, C.. (2008). Teoria şi metodologia evaluării. Iaşi: Editura Polirom.
2. Joiţa, E.. (2007). Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învăţare cognitiv-constructivistă. Bucureşti: E.D.P.

Gestionarea situațiilor de comunicare dificilă generate de
ANXIETATEA DE SEPARARE
la copiii care încep grupa mică

Prof. Curcă-Dumitrache Ciprian-Ovidiu
Director Liceul Tehnologic Rușețu
având Grădinița cu Program Normal Rușețu - structură

În toate domeniile de activitate în care se lucrează cu grupuri, mai mari sau mai mici de indivizi, așadar și în mediul școlar oricare ar fi nivelul acestuia, comunicarea reprezintă un element fundamental al procesului de însușire a noilor ansambluri integrate de cunoștințe, deprinderi, atitudini și valori, contribuind la formarea relațiilor dintre cadrul didactic, elevi și familie.

În învățământul preșcolar, și mai ales la grupa mică, comunicarea este influențată de particularitățile de vârstă ale copiilor, de nivelul lor de dezvoltare emoțională și de capacitatea de adaptare la mediul școlar.

Intrarea copilului în grădiniță reprezintă, pentru majoritatea familiilor, primul moment de separare semnificativă și prelungită de figurile de atașament - în special de mama sau de tatăl său. Aceasta tranziție, firească și necesară din perspectiva dezvoltării, poate fi însoțită de manifestări emoționale intense, grupate sub termenul clinic de anxietate de separare.

Deși separarea temporară de părinte este o etapă normativă a dezvoltării copilului preșcolar, felul în care este gestionată de către cadrul didactic determină în mare măsură durata și intensitatea suferinței copilului și, nu în ultimul rând, calitatea experienței de inserție școlară.

Anxietatea de separare la debutul grădiniței nu este o problemă izolată a copilului, ci o situație de comunicare complexă, care implică în egală măsură copilul, familia și cadrul didactic.

Plânsul, refuzul de a intra în sala de grupă, agresivitatea sau regresia comportamentală sunt, înainte de toate, mesaje pe care copilul le transmite adulților din jur: un strigat de ajutor adresat celor care ar trebui să îl securizeze. A răspunde adecvat la aceste mesaje este, prin urmare, una dintre competențele fundamentale ale educatorului de la grupa mică.

În această lucrare vă propun atenției dumneavoastră o situație des întâlnită în activitatea didactică la grădiniță în primele 3-4 săptămâni, uneori mergând până în a șasea săptămână, după începerea cursurilor. Cea mai mare prevalență a situației se poate observa la copiii înscriși în grupa mică evidențiind barierele de comunicare apărute și modalitățile utilizate pentru depășirea acestora.

La începutul fiecărui an școlar, în ultimii patru ani parcă sporind în intensitate, în cadrul Grădiniței cu Program Normal Rușețu din județul Buzău pe care o coordonez, toți copiii care vin pentru prima dată în colectivul grupei mici manifestă dificultăți evidente de adaptare la noul mediu școlar, unii mai accentuate alții mai puțin severe.

Toți copiii, indiferent de mediul familial din care provin, fie că fac parte din familii implicate în educația lor, fiind încurajați acasă să socializeze cu alți copii de aceeași vârstă sau puțin mai mari decât ei, fie că fac parte din familii care îi uită cu orele în fața unui ecran, indiferent de tipul acestuia (TV, telefon inteligent, tabletă) în momentul în care conștientizează că persoanele cunoscute, asociate în mintea lor cu o stare de protecție și siguranță sunt pe cale să îi lase într-un mediu total nou, necunoscut, intră în modul panică, și, pentru că nu pot să își exprime sentimentele în alt mod, încep să plângă. Un plâns nervos, sacadat, care duce la congestionarea feței și uneori la episoade pasagere de dispnee.

Faptul că nu au avut până la acel moment parte de activități organizate, care să îi pună în situații de împărțire a spațiului cu alți copii, faptul că figura protectoare a mamei sau a bunicii nu le mai apere în câmpul vizual îi determină să se manifeste în acest mod total dezagreabil, dar pentru ei, oarecum justificat.

Pe parcursul acestui document încerc să identific barierele de comunicare specifice, să analizez comportamentul cadrului didactic, propunându-mi să atrag atenția asupra unor strategii de intervenție diferențiate, la trei niveluri: relația cu copilul, colaborarea cu familia și managementul clasei.

Studiul de față este fundamentat pe observații și intervenții realizate la grupa mică din cadrul Grădiniței cu Program Normal Rușețu din județul Buzău la începutul anului școlar 2025-2026, în primele șase săptămâni de activitate. Grupa include 22 de copii cu vârste cuprinse intre 3 ani și 3 ani și 11 luni, dintre care 15 frecventează pentru prima dată o instituție de învățământ, iar 7 au beneficiat de o scurtă experiență la creșă sau la o altă grădiniță în mediul urban. Cadrul didactic titular al grupei este o educatoare cu 20 ani de experiență, asistată de o îngrijitoare.

Grădinița este o instituție publică din mediul rural, cu o serie pe zi, cu un spațiu fizic adecvat (sală de grupă cu colțuri tematice, curte de joacă), și cu o politică instituțională de adaptare graduală, care prevede în prima săptămâna programe scurtate de maximum 2,5 ore. Aceasta politică, deși bine intenționată, nu este aplicată uniform, ceea ce generează situații diferențiate la nivelul grupei.

În fiecare dimineață, pe parcursul primelor trei săptămâni de la începerea anului școlar, mamele sau bunicile își aduc copiii sau nepoții la grădiniță, îi conduc până în sala de grupă și, conform regulilor stabilite, își iau rămas-bun și părăsesc spațiul grădiniței.

Imediat după plecarea acestora, copiii încep să plângă puternic și să strige după mamele care *i-au părăsit*. Vizibil afectați emoțional, se agită, unii se îndreptă către ușa clasei cu intenția de a părăsi sala de grupă, alții se urcă cu picioarele pe scăunele încercând să zărească pe geamul sălii silueta cunoscută a mamei, dar cu toții izbucnesc în plâns.

În cadrul grupei observate, au fost identificați 6 copii cu manifestări persistente de anxietate de separare, care au depășit ca intensitate și durată reacția normativă de adaptare. Acești copii au prezentat, pe o durata de minimum 3 săptămâni, unul sau mai multe dintre următoarele comportamente:

- Plâns prelungit (peste 30 de minute) la momentul separării de părinte, cu dificultate accentuată în a fi consolat
- Refuz activ de a intra în sala de grupă, cu agrapare de părinte, agitație motorie sau comportament agresiv
- Manifestări somatice asociate anxietății: dureri abdominale, vărsături, enurezis
- Dificultate de a se implica în activități de joc odată ce părintele a plecat, stare de tristețe persistentă și căutare repetată a educatoarei ca substitut de atașament

Profilul familial al acestor copii a relevat, în urma discuțiilor inițiale cu părinții, următorii factori de risc frecvenți: primul copil în familie, mamă casnică fără experiență anterioară de separare de copil, lipsa unei rețele sociale de suport (bunici, bone), anxietate proprie a părintelui în fața separării, și absența unei perioade de adaptare graduală a ambilor actori implicați.

Pentru a înțelege situațiile de comunicare dificilă generată de anxietatea de separare, este esențial să luăm în considerare caracteristicile dezvoltării comunicaționale a copilului de 3-4 ani. La această vârstă, limbajul verbal este parțial dezvoltat și nu este încă principalul instrument de expresie emoțională; copilul comunică preponderent prin comportament, mimică, ton al vocii și gestul corporal.

Teoria atașamentului, elaborată de John Bowlby (1969, 1973) și extinsă de Mary Ainsworth (1978) prin conceptul de bază sigură, oferă cadrul teoretic fundamental pentru înțelegerea anxietății de separare. Conform acestei teorii, copilul dezvoltă un sistem comportamental de atașament orientat către menținerea proximității cu figura de atașament primară - de obicei mama - în situații percepute ca amenințătoare.

Intrarea la grădiniță activează cu forță maximă acest sistem: copilul percepe separarea ca pe o amenințare la adresa supraviețuirii sale și răspunde cu comportamentele de protest specific - plâns, agrapare, căutare activă a părintelui.

> *"Anxietatea de separare este un răspuns normal și adaptativ al copilului mic la separarea de figura de atașament. Patologică devine doar atunci când intensitatea și durata depășesc semnificativ norma de vârstă sau când împiedică fundamental funcționarea zilnica a copilului." (Bowlby, 1973, Attachment and Loss, Vol. 2)*

Erik Erikson (1950) plasează vârsta preșcolară între stadiile Autonomie vs. Rușine și Îndoială (18 luni - 3 ani) și Inițiativă vs. Vinovăție (3-6 ani) Copilul care începe grupa mică se află tocmai la intersecția acestor două stadii: el este angajat în procesul de construcție a autonomiei, dar are nevoie de securizarea oferită de baza sigură a figurii de atașament pentru a putea explora lumea. Grădinița reprezintă, dintr-o perspectiva eriksoniană, primul test major al acestei autonomii născânde.

În acest moment este firesc să discutăm despre multiplele tipuri de bariere care apar în calea unei comunicări corecte, eficiente, continue. Prima categorie de bariere de comunicare rezidă în particularitățile dezvoltării copilului de 3-4 ani aflat în situația de separare. Aceste bariere nu reprezintă deficite, ci caracteristici de dezvoltare normale, pe care educatorul trebuie să le cunoască și să le ia în considerare în relația cu copilul:

- **Bariere cognitive și de limbaj**
  - Vocabularul emoțional limitat: copilul nu are cuvintele pentru a descrie ceea ce simte; el trăiește emoția intens, dar nu o poate numi și, prin urmare, nu o poate comunica verbal
  - Gândirea magică și egocentrismul cognitiv specific vârstei: copilul crede că părintele nu se va mai întoarce, nu înțelege conceptul de timp (sintagma *mama vine la prânz* reprezintă in concept abstract pentru un copil de 3 ani)
  - Incapacitatea de a menține reprezentarea mentală stabilă a părintelui absent (*object permanence* la nivel emoțional): odată ce părintele iese din vedere, copilul nu are certitudinea că el există în continuare și că va reveni
- **Bariere emoționale și comportamentale**
  - Inundația emoțională (*flooding*): copilul este complet copleșit de teamă și tristețe, ieșind din zona optimă de activare necesară comunicării și învățării
  - Mecanismul de *fight-or-flight* activat de frica de separare: în loc de comunicare, copilul manifestă fie agresivitate (*fight*), fie retragere și refuz (*flight*)
  - Regresie la moduri de comunicare anterioare: copilul reîncepe să comunice prin plâns și gesturi, renunțând temporar la limbajul verbal dobândit

O a doua categorie importantă de bariere de comunicare provine din comportamentele și atitudinile familiei, în special ale mamei sau ale părintelui principal de atașament:

- **Comportamente parentale care amplifică anxietatea**
  - Separarea prelungită și ezitantă: părintele nu reușește să plece ferm, se întoarce de mai multe ori, prelungind agonia copilului și transmițând mesajul implicit că situația este într-adevăr periculoasă
  - Minciuna consolatorie: *Stau și eu cu tine, nu plec* urmată de dispariția bruscă a părintelui, distruge încrederea și așa foarte șubredă a copilului și amplifică anxietatea la următoarele separări
  - Transmiterea propriei anxietăți: părintele care plânge la separare sau care își exprimă îngrijorarea în prezența copilului amplifică starea de alarmă a acestuia
  - Supraprotecția: copilul crescut într-un mediu excesiv de protectiv, fără experiența anterioară a microfrustrărilor și separărilor scurte, este mai vulnerabil la anxietatea de separare
- **Bariere comunicaționale părinte-educator**
  - Lipsa unui schimb real de informații între familie și grădiniță privind istoricul copilului, temperamentul său, evenimentele de viață recente
  - Percepții diferite asupra normalității: unii părinți considera plânsul copilului drept o dovadă a eșecului grădiniței; alții îl minimizează excesiv

- Rezistența părinților față de sfaturile educatorului, percepute uneori ca o critică la adresa abilității lor parentale
- Comunicare defensivă sau anxioasă din partea părinților care se simt vinovați pentru ca *își lasă copilul*

O a treia categorie de bariere ține de contextul instituțional și de practicile educaționale:

- Absența unui program structurat de adaptare graduală sau aplicarea lui formală, fără ajustare la nevoile individuale ale fiecărui copil
- Supraîncărcarea educatoarei cu sarcini administrative sau cu gestionarea simultană a unui număr mare de copii în suferință
- Spațiul fizic perceput ca străin și intimidant de către copilul care nu a mai văzut sala de grupă înainte de prima zi
- Programul orar neadaptat: începerea bruscă cu activități structurate, fără o tranziție suficientă de joc liber și explorare
- Lipsa unui obiect tranzițional permis în sala de grupă (jucărie de acasă, eșarfa cu mirosul mamei)

Cercetările în domeniul psihologiei educaționale identifică mai multe stiluri de răspuns ale cadrelor didactice la manifestările de anxietate ale copiilor mici. Analiza comportamentelor observate în cadrul studiului de față permite identificarea următoarelor tipare, cu impactul lor specific asupra copilului și asupra procesului de adaptare:

- ✓ Stilul securizant-empatic (recomandat): Educatoarea recunoaște și validează emoția copilului (*Știu că îți este dor de mama. Este normal să fii trist.*), oferă contact fizic cald (*îmbrățișare, ținerea de mână*), implică copilul în activități graduale și menține o prezență calmă și previzibilă. Acest stil, congruent cu abordarea centrării pe copil propusă de Carl Rogers (1961), creează condițiile pentru dezvoltarea unui atașament securizant cu educatoarea ca substitut de bază sigură, facilitând tranziția către autonomia în grup.
- ✓ Stilul minimizat-directiv (frecvent întâlnit, cu efecte negative): Educatoarea încearcă să distragă copilul prin oferta bruscă de activități (*Hai să vedem ce jucării avem!*), minimizează emoția (*Nu e nimic, nu mai plânge, ești mare!*) sau recurge la autoritate (*Toată lumea stă liniștită, numai tu plângi!*). Deși acest stil poate opri vizibil plânsul pe termen scurt, el nu rezolvă sursa anxietății și transmite copilului mesajul că emoțiile sale nu sunt valide sau că ele sunt o problemă pentru adult, ceea ce poate conduce la învățarea reprimării emoționale.
- ✓ Stilul supraimplicat-hiperprotectiv: Educatoarea dedică copilului anxios atenție exclusivă și susținută, ținându-l în brațe pe tot parcursul programului sau neglijând restul grupei. Deși cu intenții bune, acest comportament întărește involuntar plânsul ca strategie eficientă de obținere a atenției și împiedică copilul să exploreze independent mediul și să stabilească relații cu colegii.

Gestionarea eficientă a anxietății de separare presupune din partea cadrului didactic un ansamblu de competente comunicaționale și emoționale care depășesc simplele tehnici pedagogice:

- Empatie funcțională: capacitatea de a intra în perspectiva emoțională a copilului fără a fi inundată de emoția acestuia
- Reglare emoțională proprie: educatoarea care manifestă ea însăși anxietate, iritare sau nervi în fața plânsului prelungit amplifică starea copilului
- Comunicare nonverbală sigură: ton calm, nivel fizic coborât (*genunchi lângă copil*), contact vizual blând, gesturi lente și previzibile
- Ascultare activă aplicată la copilul mic: capacitatea de a *citi* comunicarea comportamentală și paraverbală a copilului care nu poate verbaliza
- Comunicare asertivă cu părinții: abilitatea de a transmite informații dificile (*copilul a plâns mult*) fără a genera anxietate suplimentară sau conflict
- Flexibilitate și individualizare: capacitatea de a adapta răspunsul la profilul specific al fiecărui copil, înțelegând că nu exista o rețetă universală.

Daniel Siegel și Tina Payne-Bryson (2012), în The Whole-Brain Child, subliniază conceptul de *co-reglare emoțională*: copilul mic nu își poate regla singur stările emoționale intense și are nevoie de un adult care să ii ofere un sistem nervos calm ca *ancoră*. Educatoarea care este ea însăși bine reglată emoțional devine, prin simpla sa prezență, un instrument terapeutic pentru copilul anxios.

> *"Nu poți da ceea ce nu ai. Educatoarea care își gestionează propriul stres și propriile emoții este cel mai puternic instrument de securizare pe care îl are la dispoziție în relația cu copilul anxios." (Siegel & Bryson, 2012, The Whole-Brain Child)*

Reflectând asupra situației, în discuțiile purtate cu cadrul didactic de la clasă, dar și cu celelalte colege de cancelarie am ajuns la concluzia că mesajele verbale transmise copiilor deși au fost corecte și bine intenționate, momentul ales și starea emoțională a receptorilor au fost deficitare, reducând eficiența acestora.

Această perspectivă evidențiază importanța formării inițiale și continue a cadrelor didactice din învățământul preșcolar nu numai în didactica și metodica activităților specifice, ci și în domenii precum psihologia dezvoltării, comunicarea emoțională și igiena mentală a profesioniștilor din educație.

Pentru a gestiona corect astfel de probleme este nevoie a se cunoaște o serie de strategii de intervenție pe mai multe paliere:

La nivelul relației cu copilul intervenția directă asupra copilului anxios pornește de la premisa fundamentală că suferința copilului este reală și trebuie tratată cu respect, nu minimizată sau ignorată. Strategiile descrise mai jos sunt organizate progresiv, de la cele aplicabile în momentul acut al separării până la cele care construiesc, pe termen lung, securitatea copilului în mediul grădiniței.

- ■ Ritualul de separare predictibil: Una dintre cele mai eficiente intervenții este ajutarea părintelui și a copilului să construiască împreună un ritual de separare scurt, cald și predictibil. Ritualul trebuie să includă: un gest de adio personalizat (*sărut pe obraz, strângere de mână secretă, îmbrățișare cu numărare pana la 5*), o promisiune concretă și respectată (*Mama vine când termini programul la amiază*), și o frază de încurajare scurtă. Predictibilitatea ritualului reduce anxietatea deoarece copilul știe exact ce urmează, eliminând incertitudinea care este principalul combustibil al fricii.

- Tehnica obiectului tranziţional: Winnicott (1953) a introdus conceptul de obiect tranziţional (*jucărie, păturică, eşarfă*) care mediază tranziţia între lumea familiară, securizantă (mama) şi lumea externă, nesigură. Permiterea copilului de a aduce la grădiniţă un obiect de acasă - o jucărie mică, o fotografie a familiei, o bucată de material cu mirosul mamei - oferă un punct concret de ancorare emoţională în spaţiul educaţional străin. Educatoarea poate instituţionaliza această practică prin amenajarea unui spaţiu dedicat obiectelor tranziţionale în sala de grupă.
- Validarea emoţiei şi tehnicile de co-reglare: În momentul acut al plânsului, educatoarea nu încearcă să oprească emoţia, ci să o însoţească. Structura de răspuns eficientă cuprinde trei etape: RECUNOAŞTERE (*Văd că iţi este tare dor de mama şi eşti trist.*), VALIDARE (*Este normal să fii trist. Multi copii se simt aşa la început.*), REDIRECTIONARE GRADUALĂ (*Haide să stăm amândoi un pic, şi după vedem ce activităţi pregătim astăzi.*). Această secvenţă, descrisă în literatura de specialitate prin sintagma *connect then redirect* (Siegel & Bryson, 2012), respectă nevoia emoţională a copilului şi îi oferă în acelaşi timp structura necesară tranziţiei.
- Construirea unei relaţii de ataşament secundar securizant între copil şi educatoare este pe termen mediu şi lung cea mai importantă intervenţie relevantă. Aceasta presupune: consecvenţă şi predictibilitate în comportamentul educatoarei, sensibilitate la semnalele individuale ale fiecărui copil, răspuns prompt la nevoile de îngrijire şi de afecţiune, şi menţinerea unui ton cald şi a unui contact fizic adecvat. Cercetările lui Pianta (1999) privind relaţia educator-copil demonstrează următoarele: calitatea acestei relaţii este un predictor mai puternic al adaptării şcolare decât multi alţi factori contextuali.
- Tehnici de distragere şi implicare graduală: Odată ce faza acuta a separării s-a încheiat şi copilul este receptiv, educatoarea poate folosi tehnici de implicare graduala în activităţile grupei: invitaţia la joc paralel (*joaca lângă alt copil, fără presiunea interacţiunii*), oferirea unui rol special (*Tu eşti ajutorul meu astăzi*), activităţi senzoriale calmante (*joc cu nisip kinetic, apă, plastilină*), care redirecţionează energia emoţională negativă către explorare şi creativitate.

La nivelul colaborării cu familia anxietatea de separare nu se rezolvă în sala de grupă, fără implicarea activă a familiei. Colaborarea părinte-educator este condiţia sine qua non a oricărei intervenţii eficiente, iar aceasta se poate realiza prin:

- Întâlnirea de prezentare anterioară începerii grădiniţei, o întâlnire ce are mai multe obiective: prezentarea spaţiului fizic (*copilul vizitează sala de grupă cu părintele*), prezentarea educatoarei (*copilul o cunoaşte personal într-un context relaxat*), transmiterea informaţiilor despre programul de adaptare şi colectarea informaţiilor relevante despre fiecare copil (*temperament, obiceiuri, frici, preferinţe de joc, obiect tranziţional*).
- Psihoeducatia părinţilor privind anxietatea de separare deoarece multi părinţi sunt ei înşişi anxioşi sau se simt vinovaţi şi nu au informaţii corecte despre cum să gestioneze separarea. Educatoarea a organizat o scurtă sesiune de informaţii (15-20 minute, la începutul anului şcolar) în care a explicat normalitatea anxietăţii de separare şi semnele care indică nevoia unui consult de specialitate, importanţa separării ferme şi predictibile, comportamentele contraproductive de evitat (*separare prelungită, minciunile consolatorii, transmiterea propriei anxietăţi*), şi semnele pozitive de adaptare pe care să le observe acasă.
- Comunicarea zilnica pozitivă şi reasiguratoare realizată la sfârşitul fiecărei zile, în primele săptămâni, moment în care educatoarea alocă câteva minute comunicării cu părinţii, mai ales cu părinţii copiilor anxioşi. Această comunicare trebuie să fie: <u>specifică</u> (*Andrei a reuşit sa se joace 20 de minute cu Luca la Lego*), <u>echilibrată</u> (*să menţioneze atât momentele dificile, cât şi progresele*), şi <u>orientată spre viitor</u> (*să sugereze ce poate face părintele acasă pentru a sprijini adaptarea*). Aceasta practică reduce anxietatea părintelui, care devine astfel un <u>*co-terapeut*</u> al propriului copil.
- Stabilirea unui protocol comun de separare: Educatoarea şi părintele construiesc împreună un protocol de separare adaptat copilului specific: cât timp stă părintele în sală la început (şi cum se reduce această durată progresiv), ce face părintele când copilul plânge (nu se întoarce după ce a plecat), cum comunică părintele cu educatoarea dacă are îngrijorări (mesaj scurt pe WhatsApp, nu apel în timpul programului). Acest protocol scris, asumatat de ambele părţi, clarifică aşteptările şi previne comportamentele contraproductive ale părinţilor care subminează eforturile educatoarei.

Trebuie foarte bine conştientizat aspectul conform căruia anxietatea de separare nu este niciodată o problemă a unui singur copil: ea afectează dinamica întregii grupe, consumul de timp şi energie al educatoarei şi experienţa celorlalţi copii. Strategiile de management al clasei aplicate au avut în vedere crearea unui mediu educaţional care să prevină şi să atenueze anxietatea la nivel de grup:

- Structurarea predictibilă a programului zilnic: deoarece copiii anxioşi au nevoie de maximă predictibilitate. Afişarea unui program vizual al zilei (imagini cu activităţile, în ordinea desfăşurării), comunicat verbal la începutul fiecărei zile şi respectat cu consecvenţă, au condus la reducerea semnificativă a nivelului general de anxietate al grupei, deoarece copilul care ştie *ce urmează* se simte în control fiind mai puţin ameninţat de necunoscut.
- Ritualuri de grup la începutul şi sfârşitul zilei: cântecul de bună dimineaţa, salutul individual cu fiecare copil, cercul de poveste şoptită, toate creează un sentiment de apartenenţă şi de securitate comunitară care concurează pozitiv cu anxietatea de separare, făcând copilul să se simtă parte dintr-un grup acceptant şi cald.
- Amenajarea unui colt al liniştii (*calming corner*), un spaţiu fizic dedicat reglării emoţionale, un colt moale, cu perne, jucării moi, cărţi cu imagini, opţional cu o boxă cu muzica în surdină, ce oferă copilului anxios un loc unde să se retragă când este copleşit emoţional, fără a fi scos din sală sau făcut să se simtă diferit, având ca scop normalizarea nevoii de reglare emoţională pentru întreagă grupă.
- *Peer-support* şi grupurile naturale de joc prin implicarea cu discernământ a copiilor cu anxietate mai redusă, în *primirea* colegilor anxioşi, care, prin invitaţia explicită la joc, prezentarea unui prieten potenţial, reprezintă, pe termen mediu, unul dintre cei mai puternici factori de atenuare a anxietăţii de separare, deoarece grădiniţa încetează să fie *locul fără mama* şi devine *locul unde este Radu şi ne jucam împreună*.
- Colaborarea cu psihologul şcolar sau cu consilierul educaţional pentru cazurile în care anxietatea de separare depăşeşte pragul normal şi persista după 4-6 săptămâni de la începerea grădiniţei, deoarece recunoaşterea limitelor propriei competente şi redirecţionarea la timp către specialişti este în sine o practică de bun management educaţional.

Astfel am conchis că, în cazul copiilor de vârstă mică, simpla transmitere a informației nu este suficientă. Comunicarea eficientă presupune și satisfacerea nevoii de siguranță emoțională.

Aplicarea sistematica a strategiilor de intervenție descrise anterior, pe o perioadă de șase săptămâni, a produs rezultate vizibile și măsurabile în cazul tuturor celor șase copii identificați inițial cu anxietate de separare accentuată. Evoluția lor a fost monitorizată prin observare zilnică, înregistrarea duratei episoadelor de plâns, a calității implicării în activități și a naturii interacțiunilor cu colegii.

La finalul săptămânii a patra, patru dintre cei șase copii au manifestat o reducere semnificativă a duratei și intensității episoadelor de anxietate la separare: durata medie a plânsului la sosire a scăzut de la 35-40 de minute la 5-8 minute, iar calitatea implicării în activități pe parcursul zilei s-a îmbunătățit substanțial. Doi dintre copii au mai înregistrat episoade de reactivare după weekenduri sau după zile de absență, dar acestea au fost de intensitate mai redusă și mai ușor de gestionat.

La finalul celor șase săptămâni, toți cei șase copii au atins un nivel de adaptare funcțional: separarea de părinte se realiza în maxim 10 minute, copiii se implicau activ în activitățile grupei și demonstrau interacțiuni pozitive cu colegii. Unul dintre copii, cu o anxietate inițială de intensitate maximă și cu părinte cu proprie anxietate semnificativă, a fost orientat către un cabinet de psihologie pentru consiliere părinte-copil, cu evoluție pozitivă confirmată de părinte la două săptămâni după începerea ședințelor.

Dincolo de evoluția individuală a copiilor cu anxietate accentuată, aplicarea strategiilor de management al clasei și a ritualurilor de grup a generat un impact pozitiv măsurabil asupra climatului emoțional al întregii grupe. Observațiile sistematice au înregistrat: creșterea duratei episoadelor de joc cooperativ, reducerea conflictelor generate de competiția pentru atenția educatoarei, și o mai bună tranziție între activități.

Educatoarea titulară a menționat în discuțiile de reflecție că adoptarea conștientă a stilului de răspuns securizant-empatic a crescut și propriul său nivel de satisfacție profesională și a redus nivelul de stres zilnic: *„Când știi ce să faci cu un copil care plânge și ai un plan, nu mai ești copleșită. Simți ca deții controlul și că ajuți cu adevărat.*”

Un rezultat surprinzător și deosebit de valoros al intervenției a fost îmbunătățirea semnificativă a relației dintre educatoare și familiile copiilor anxioși. Părinții care, în primele zile, adoptaseră o atitudine defensivă sau chiar acuzatoare față de grădiniță, au devenit, după primele două săptămâni de comunicare zilnică pozitivă și psihoeducație, aliați activi ai adaptării copilului. Citând-l pe unul dintre părinți: *„La început credeam că doamna educatoare nu se ocupă de el. Acum știu ce se întâmplă în fiecare zi și mă simt și eu mai liniștită*.”

Aceasta evoluție confirma faptul că anxietatea de separare reprezintă o situație de comunicare tripartită (copil - educator - familie), iar eficiența intervenției depinde de calitatea comunicării la toate cele trei niveluri, nu doar de tehnicile aplicate direct copilului.

Anxietatea de separare la debutul grădiniței reprezintă una dintre provocările cele mai frecvente și mai solicitante ale muncii educatoarei din grupa mică. Dincolo de intensitatea emoțională a acestor situații, ele sunt, în fond, situații de comunicare complexă, care implică un copil a cărui principală modalitate de expresie este comportamentul, o familie între teamă și vinovăție, și un cadru didactic chemat să medieze aceasta criză de tranziție cu profesionalism și empatie.

Anxietatea de separare poate fi gestionată eficient doar printr-o abordare integrată, care operează simultan la trei niveluri: la nivelul relației directe cu copilul (validarea emoției, ritualul de separare, obiectul tranzițional, *co-reglarea*), la nivelul colaborării cu familia (psihoeducația părinților, protocolul comun de separare, comunicarea zilnica pozitivă) și la nivelul managementului clasei (programul vizual predictibil, coltul liniștii, ritualurile de grup, *peer-support*).

Elementul central al oricărei intervenții eficiente rămâne, însă, calitatea relației educator-copil. Un cadru didactic cu un stil de atașament securizant, capabil să ofere căldura, predictibilitate și validare emoțională, reprezintă cel mai puternic factor de protecție împotriva efectelor negative ale anxietății de separare. Aceasta competență nu se dobândește exclusiv prin teorie, ci prin practică reflectivă, formare continuă și grijă autentică pentru propria igienă emoțională.

În final, anxietatea de separare, gestionată cu competență și empatie, nu este doar o problemă de rezolvat, ci o oportunitate: prima experiență a copilului de a învață că lumea poate fi un loc sigur chiar și în absența mamei, că există adulți de încredere dincolo de familie și că el însuși este capabil să traverseze suferința și să o depășească. Această lecție, învățată în primele săptămâni de grădiniță, va rămâne una dintre cele mai valoroase achiziții emoționale ale copilăriei.

BIBLIOGRAFIE

1. Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (1978). Patterns of attachment: A psychological study of the Strange Situation. Lawrence Erlbaum Associates.
2. Bowlby, J. (1969). Attachment and Loss: Vol. 1. Attachment. Basic Books.
3. Bowlby, J. (1973). Attachment and Loss: Vol. 2. Separation: Anxiety and Anger. Basic Books.
4. Bretherton, I. (1992). The origins of attachment theory: John Bowlby and Mary Ainsworth. Developmental Psychology, 28(5), 759–775.
5. Dunlop, A. W., & Fabian, H. (Eds.). (2007). Informing transitions în the early years: Research, policy and practice. Open University Press.
6. Erikson, E. H. (1950). Childhood and society. W. W. Norton & Company.
7. Pianta, R. C. (1999). Enhancing relationships between children and teachers. American Psychological Association.
8. Rogers, C. R. (1961). On becoming a person: A therapist's view of psychotherapy. Houghton Mifflin.
9. Siegel, D. J., & Bryson, T. P. (2012). The whole-brain child: 12 revolutionary strategies to nurture your child's developing mind. Delacorte Press.
10. Thompson, R. A. (2008). Attachment-related mental representations: Introduction to the Special Issue. Attachment & Human Development, 10(4), 347–358.
11. Winnicott, D. W. (1953). Transitional objects and transitional phenomena. International Journal of Psycho-Analysis, 34, 89–97.
12. Caluschi, M. (2001). Probleme de psihologia varstelor. Cantes.
13. Mitrofan, N., Mitrofan, L. (2005). Testarea psihologica a copilului mic. Polirom.
14. Pascu, M. (2017). Adaptarea la mediul prescolar. Ghid pentru parinti și educatoare. Aramis.
15. Stanciulescu, E. (1997). Sociologia educatiei familiale. Polirom.
16. Vrasti, R. (2012). Anxietatea de separare la copii - diagnostic și interventie. Asociatia Romana de Psihiatrie.